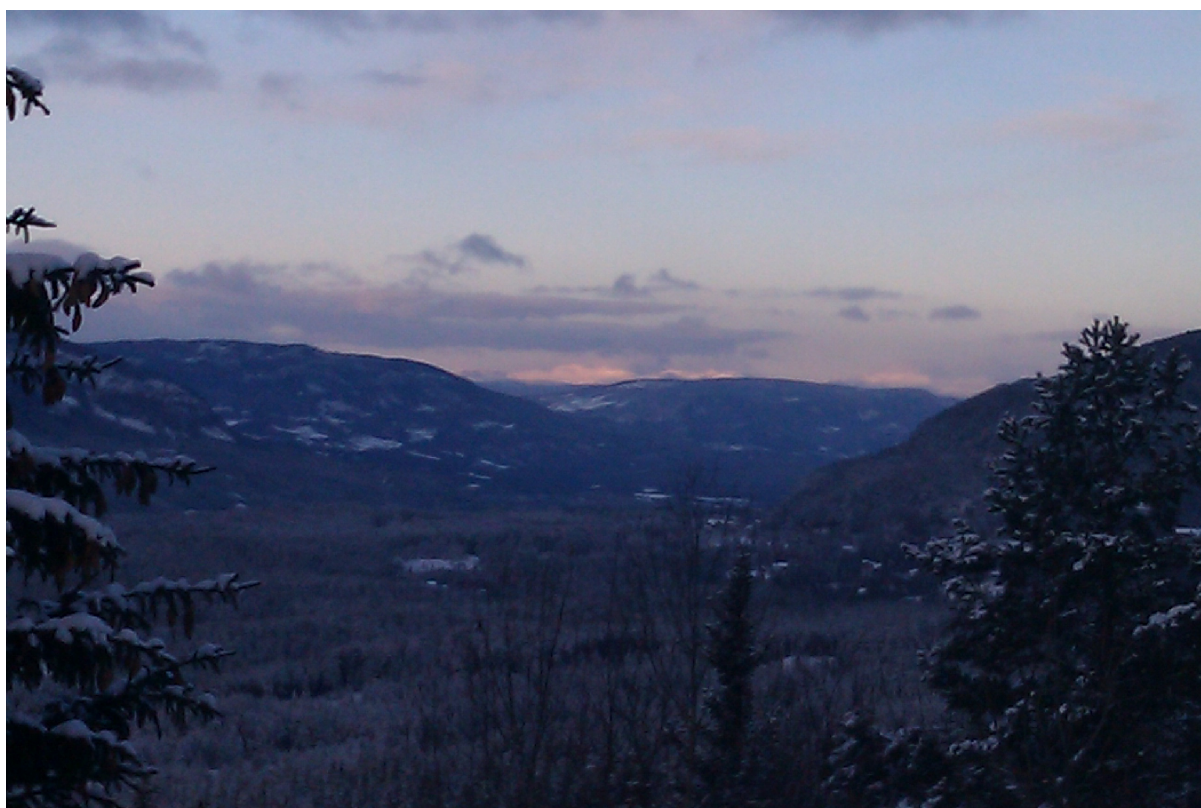

Nord-Aurdal kommune

STRATEGI- OG ØKONOMIPLAN 2011- 2014 BUDSJETT 2011

”Novemberlys i Aurdal”

**Vedtatt av Nord-Aurdal
kommunestyre, 16.12.10**

INNHALDSFORTEGNELSE

INNHALDSFORTEGNELSE	2
1.0 RÅDMANNENS INNLEDNING	4
Organisasjonskart for Nord-Aurdal kommune	5
Formannskapet 2007-2011	6
2.0 VISJON OG VERDIER	7
2.1 Visjon	8
2.2 Verdigrunnlag	8
3.0 OVERORDNEDE MÅL	9
3.1 Kommuneplan	9
3.2 Overordnede mål - styringskort	9
3.3 Videreutvikling av BMS til mål- og resultatledelse – bruk av måltabell	10
3.4 Videreutvikling av et mer helhetlig plan- og styringssystem	11
4.0 KOSTRA – nøkkeltallsanalyse 2009	13
5.0 RAMMEOMRÅDENE	15
RAMMEOMRÅDE 10 Reserverte tilleggsbevilgninger	16
RAMMEOMRÅDE 12 Politisk ledelse	18
RAMMEOMRÅDE 15 Adm. ledelse og fellesfunksjoner	20
RAMMEOMRÅDE 20 SKOLE	24
RAMMEOMRÅDE 30 BARNEHAGE	29
RAMMEOMRÅDE 45 Pleie- og omsorgstjenesten	35
RAMMEOMRÅDE 51 Familiens Hus	42
RAMMEOMRÅDE 52 NAV Valdres Nord-Aurdal	48
RAMMEOMRÅDE 53 Kvalifisering	55
RAMMEOMRÅDE 56 Lege- og jordmortjeneste	58
RAMMEOMRÅDE 60 Kultur og Service	61
RAMMEOMRÅDE 62 Kirker/religiøse formål	66
RAMMEOMRÅDE 65 Teknisk/ Eiendom/ Areal og næring	68
RAMMEOMRÅDE 80 FINANS	82
6.0 FELLESOMRÅDET	84
6.1 Budsjett 2011/økonomiplan 2011 – 2014	84
6.2 Forutsetninger	85
6.3 Risikofaktorer	88
7.0 ØKONOMIPLAN 2011-14/ ÅRSBUDSJETT 2011	90
7.1 Generelt om kommuneøkonomi og krav til netto driftsresultat	90
7.2 Avsetning til disposisjonsfond	91
7.3 Finansielle nøkkeltall	92
7.4 Skille mellom drift og investering	94
7.5 Økonomiplan	94
ØKONOMISK HOVEDOVERSIKT, DRIFT	95
7.6 Fordeling inntekter/ utgifter	96
DRIFTSBUDSJETT 2011-14	97
7.7 Investeringer	99
7.8 Nye låneopptak i 2011	99
INVESTERINGSBUDSJETT 2011-14	100
8.0 UTVIKLINGSTREKK	101
8.1 Folketallsutvikling - historisk	101
8.2 Folketallsutvikling – prognose	101

8.3 Endringer i inntektssystemet	101
8.4 Befolkningssammensetning og utgiftsutjevning	102
8.5 Utvikling i drifts- og finansinntekter:.....	105
8.6 Utvikling i drifts- og finansutgifter:	106
9.0 RAMMEBETINGELSER OG UTFORDRINGER	108
9.1 Regjeringens politikk overfor kommunene	108
9.2 Kommuneøkonomi – inntektssystemet	108
9.3 Kommuneøkonomi – dagens situasjon	109
9.4 Finanskrise og konjunkturedgang	109
9.5 Omstilling og fornyelse	109
10.0 AVGIFTER OG BETALINGSSATSER	110

1.0 RÅDMANNENS INNLEDNING

2010 har vore eit omskifteleg år for Nord-Aurdal kommune. Omskiftingane femner omstillingar som var naudsynte på grunn av innskrenkingar i driftsbudsjettet frå 2009 til 2010, dei femner endringar i den administrative leiinga, som gjer at det no er ein ny rådmann som skriv desse orda, og det femner endringar i verksemdene, fyrst og fremst ved at det i mars vart gjort vedtak i skulesaka.

Som ny i organisasjonen er eg imponert over omstillingsviljen i organisasjonen og det gode samarbeidet om å nå felles mål som eg opplever mellom administrasjon og politikk!

Ein sunn kommuneøkonomi er ein føresetnad for god og framtidsretta tenesteproduksjon. Ei hovudutfordring her kjem av at kommunane gjennom ei årrekkje har blitt pålagt stadig nye oppgåver utan at ressursane i form av rammeoverføringar aukar tilsvarande. I budsjettprosessen nyttar me omgrepet konsekvensjustert budsjett om den rekneoperasjonen som blir gjort for å finne ut korleis inntekter og utgifter utviklar seg på grunnlag av føringar som alt er lagt.

Vedtaket i skulesaka gjer at me no planlegg og prosjekterer fram mot ein barneskule i kommunen hausten 2012. Vedtaket gjer også at me frå og med skuleåret 2010/2011 har tre kommunale skular og to private skular i kommunen. For andre verksemdar har året vore prega av planlegging og utgreiing av framtidige omstillingar. Særleg gjeld dette helse og omsorg, der innføringa av Samhandlingsreforma i 2012 set store krav til førebuingane i kommunane. Dette blir teke hand om i Regionalt helseprosjekt. Forprosjektet vart handsama politisk på nyåret, og i løpet av 2010 er fem prosjektgrupper etablert. Ny skule, helsetun og nytt bygg for brannstasjon/uteseksjon er hovudelementa i dei omfattande investeringane kommunen står overfor i komande fireårsperiode.

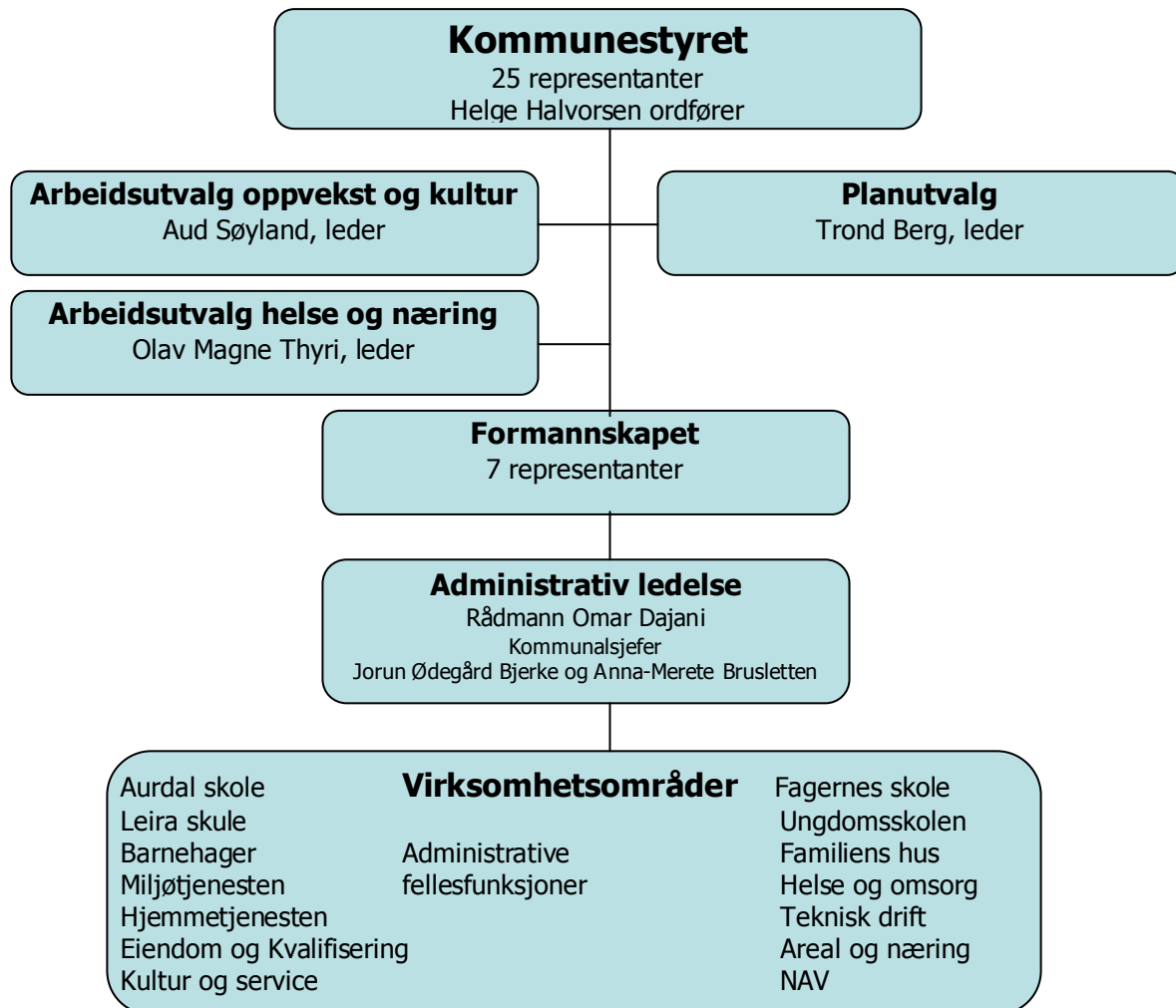
Ei av hovudoppgåvene til rådmannen er å syte for god forvaltning og effektiv bruk av kommunen sine økonomiske ressursar. Ei god forvaltning av dei økonomiske ressursane krev at høvet mellom inntekter, drift og investeringar er berekraftig over tid. For å vurdere dette må kommunen heile tida vera medviten korleis me ligg an når ein måler driftsinntektene opp mot driftsresultatet, disposisjonsfondet, lånegjelda og investeringsutgiftene. Berre med eit overskot på drifta over tid kan det bli rom for naudsynte investeringar, som i kommunesamheng omfattar vedlikehald. Fylkesmannen har sett eit mål om 3 pst. overskot over tid. I ei tid med store investeringar må det vera forsvarleg å ha eit noko lågare måltal. I budsjettet og økonomiplanen er det lagt opp til eit overskot på ein prosent. Dette, kombinert med ei sunnare nedbetalingsordning for lån, er vesentlege element i å etablere ein berekraftig økonomi.

Kravet om effektiv ressursbruk og fokus på driftsresultat inneber at heile organisasjonen stadig må sjå på korleis ein kan gjera produksjonen av tenester meir effektiv og målretta. Dette skjer løpande i og mellom verksemdene. Dei meir synlege og målbare effektiviseringane knytter seg til større omstruktureringar, slik som etableringa av ein skule for heile kommunen, reduksjonen i talet på barnehagar og bygginga av nye omsorgsbustader.

Hovudgrepa for å få budsjett og økonomiplan i balanse på ein berekraftig måte går ut på å fordele investeringane noko jamnare utover komande fireårsperiode enn i gjeldande økonomiplan, å selja eigedom for 23 mill. kroner, å kutte i drifta med om lag 2,3 mill. kroner og å auke betalingssatsane og eigedomsskatten.

Organisasjonskart for Nord-Aurdal kommune

Formannskapet 2007-2011

Svein Erik Hilmen, Sp

Inge Torun Klosbøle, Ap

Hans Johan Nikolaisen, Frp

Helge Halvorsen, Ap

Formannskapet 2007 - 2011

Olaf Nils Diserud, Frp

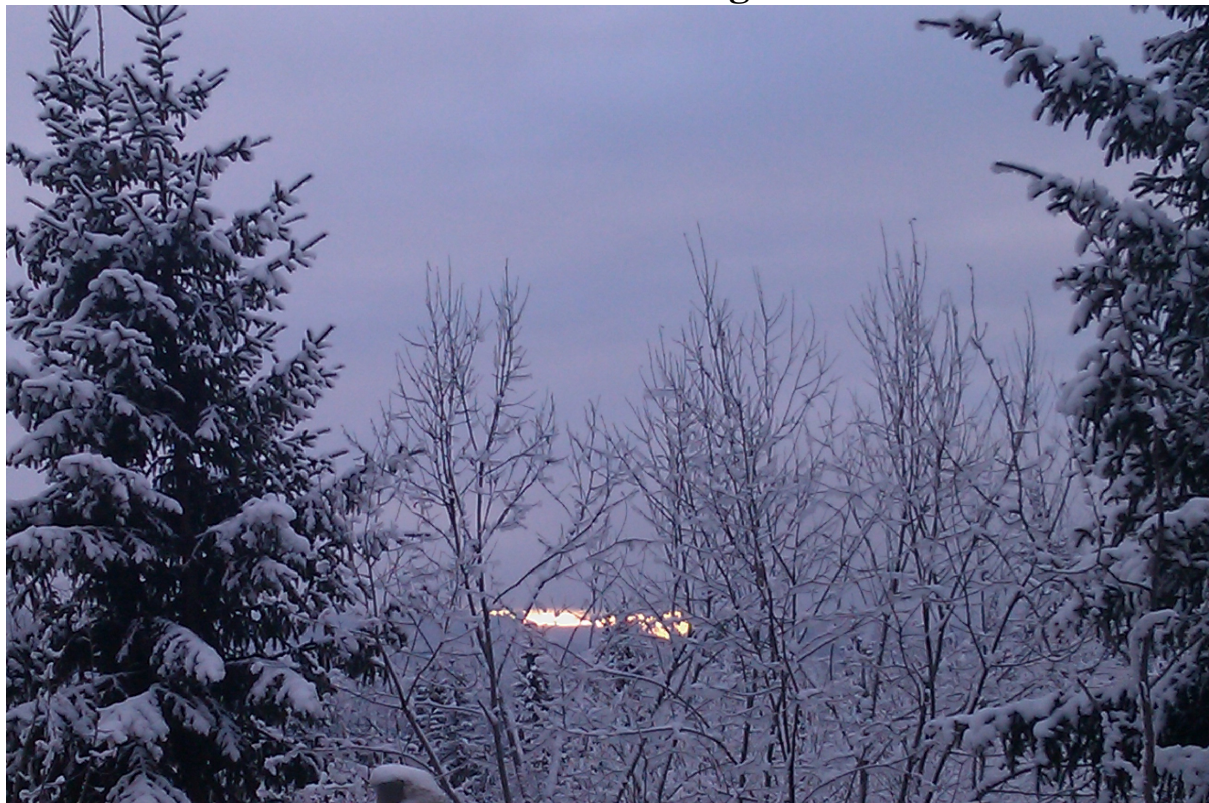

Tone Meisdalen, Sp

Marit Kavli Berg, H

”Vinterstemning”

2.0 VISJON OG VERDIER

Visjon:

sammen strekker vi oss - for deg

Verdigrunnlag:

*R*aushet

*O*mtanke

*M*edansvar

*S*amhandling

*L*æring

*E*ngasjement

*G*rundighet

Nord-Aurdal kommune gjennomførte i 2007 et prosjekt med tanke på å komme frem til en visjon og et verdigrunnlag.

2.1 Visjon

Med visjonen ”Sammen strekker vi oss – for deg”, ønsker kommunen å formidle at våre innbyggere settes i fokus, og at alle ansatte i kommunen gjør sitt for at kommunen skal yte gode tjenester.

2.2 Verdigrunnlag

Verdigrunnlaget bygger på et positivt menneskesyn og respekt for fellesskapets ressurser for å sikre gode tjenestetilbud.

Verdi	Dette innebærer at:
Raushet	Alle gleder seg over andres suksess og søker det gode i sine kollegaer
Omtanke	Alle viser forståelse overfor kolleger og brukere av kommunens tjenester
Medansvar	Alle tar aktivt del i egne og felles oppgaver og bidrar til framtidig utvikling
Samhandling	Alle bidrar til å skape trygge arbeidsforhold ved å skape rom for inkludering og konstruktive tilbakemeldinger
Læring	Alle sørger for å holde seg faglig oppdatert og dele sin kompetanse med andre
Engasjement	Alle viser aktiv vilje til å finne og skape arbeidsglede for seg selv og andre
Grundighet	Alle tilstreber faglig god kvalitet innenfor eksisterende rammer og muligheter.

Fokus på visjon og verdigrunnlag er viktig med tanke på å videreutvikle kommunen som organisasjon og det kommunale tjenestetilbudet.

3.0 OVERORDNEDE MÅL

3.1 Kommuneplan

Den overordnede kommuneplanleggingen er styrt av plan- og bygningsloven § 11-1. Kommunene skal utføre en løpende kommuneplanlegging med sikte på å samordne den fysiske, økonomiske, sosiale, estetiske og kulturelle utviklingen innenfor sine områder. I hver kommune skal det utarbeides en kommuneplan. Planen skal inneholde en langsiktig og en kortsiktig del.

Den kortsiktige delen omfatter samordnet handlingsprogram for virksomhetsområdene de nærmeste år, kalt **strategi og økonomiplan**.

Den langsiktige delen består av en **samfunnsdel** som omfatter mål for utviklingen i kommunen og retningslinjer for sektorenes planlegging og en **arealdel** for forvaltningen av arealer og andre naturressurser.

En samlet arealdel skal gjelde for hele kommunen. Planprogram har vært ute til høring med høringsfrist 26.11.2010. det tas sikte på planvedtak i 2012.

Samfunnsdelen ble vedtatt i kommunestyret 4. februar 2002. Denne gjelder for perioden 2002-2011. Arbeidet med revisjon av kommuneplanen har pågått gjennom 2009 og 2010. Forslag til samfunnsdel og forslag til kommunal planstrategi lå ute til offentlig ettersyn i perioden 03.07. til 03.09.10. Administrasjonen arbeider med å revidere planforslaget med bakgrunn i merknadene. Planen forventes klar til behandling i desember.

Utkastet til samfunnsdel for perioden 2011-2023 har følgende satsingsområder, i prioritert rekkefølge:

- Oppvekstvilkåra til barn og unge
- Folkehelsearbeid, helse- og omsorgstjenester
- Næringsutvikling
- Infrastruktur
- Aktiv rekruttering
- Natur og miljø, arealforvaltning
- Kulturtilbud
- En Valdreskommune

I tillegg til nevnte planer gjelder flere kommunedelplaner.

3.2 Overordnede mål - styringskort

Nord-Aurdal kommune startet en fullstendig gjennomgang av plan- og styringssystemene i 2008, det ble valgt å starte en delvis innføring av styringssystemet ”balansert målstyring” fra 2009. Som en del av prosjektet ”Nord-Aurdal kommune inn i framtida”, ble det vedtatt å innføre balansert målstyring i kommunen. Som følge av dette vedtok kommunestyret 16.10.08, sak 110/08, overordna styringskort:

Fokus-område	Overordnede mål	Hovedmål Hva må vi oppnå?	Kritisk suksessfaktor Hva må vi lykkes med?	Styrings-indikator Hva vi skal måle?
Samfunn	▪ Godt omdømme	▪ Gode primærtjenester ▪ Stabilt og aktivt næringsliv ▪ Vekstkommune med et sterkt regionsenter	▪ Høy brukertilfredshet ▪ Befolkningsvekst ▪ Oppdaterte kommuneplaner og reguleringsplaner	▪ Brukertilfredshet ▪ Folketallsutvikling ▪ Sysselsetting ▪ Bedriftsutvikling og nyetablering
Brukere	▪ Tilgjengelig kommune med åpen dialog	▪ Brukertilpasset og forventingsavklart tjenestekvalitet ▪ Fleksibel og livsløpsorientert kommune		
			Spesifikt for hvert virksomhetsområde	
Med-arbeidere	▪ Attraktiv arbeidsgiver	▪ Tydelig ledelse ▪ Medarbeideransvar	▪ Tilfredse medarbeidere med klar rollebeskrivelse ▪ Godt tilrettelagt arbeidsmiljø ▪ Utnyttelse av kompetanse og kompetanseheving ▪ Konkurransedyktige rammevilkår	▪ Tilfredshet med nærmeste leder ▪ Samarbeid med kollegaene ▪ Stolthet over egen arbeidsplass ▪ Tilstedeværelse økende/minkende
Økonomi	▪ God økonomi- og budsjettstyring	▪ Kostnadseffektiv tjenesteproduksjon ▪ Økonomisk handlingsrom		

3.3 Videreutvikling av BMS til mål- og resultatledelse – bruk av måltabell

Det ble i 2009 utarbeidet såkalte tjenestespesifikke styringskort for : Undervisning, Barnehager, Aurdalsheimen, Teknisk drift og Areal og næring. Erfaringene med dette systemet har vist at styringskortene oppfattes som vel tekniske og tungt tilgjengelige.

Gjennom 2010 har organisasjonen vært preget av vakanser i nøkkelposisjoner som rådmann, økonomisjef og rådgiver. Kombinert med trange økonomiske rammer og stort fokus på driften har dette medført at det ikke har vært mulig å komme videre i utviklingsarbeidet som var påbegynt. Rådmann har imidlertid ambisjoner om å fortsette dette utviklingsarbeidet i 2011.

Det er for 2011 valgt å bruke en felles måltabell pr. rammeområde med en videreføring av to av de fire fokusområdene – medarbeidere og økonomi - som ble benyttet i førsteutgave av BMS, jfr fjorårets Strategi- og økonomiplan. Som en følge av ressursituasjonen har det, med noen unntak, kun vært mulig å utarbeide mål for økonomi og sykefravær for 2011.

Måltabellen skal på sikt gi en konkret oversikt over status for virksomhetsområdets egen aktivitet og sammenlignbare kommuners virksomhet i foregående år, et anslag for virksomhetsområdets resultat i inneværende år – og resultatmål for budsjettåret, samt et retningsgivende mål for økonomiplanperioden, dvs. et målsatt resultat ved utløpet av perioden. Som sammenligningsgrunnlag vil det være aktuelt å benytte enten tall for KOSTRA-gruppe 11 eller annet relevant tilgjengelig tallgrunnlag, f.eks. snittall fra bedre kommune undersøkelser mv.

Under hvert av de overordnede fokusområdene vil det være faste felles målområder som alle virksomhetsområdene skal sette tall for, samt et definert antall valgfrie målområder som er spesifikke for områdets aktivitet. Tanken er at en slik tabell skal forenkle arbeidet med målstyring og gi rom for gode prosesser ute i virksomhetsområdene der de ansatte involveres i arbeidet med å utforme gode mål for tjenestene.

Mal for måltabell

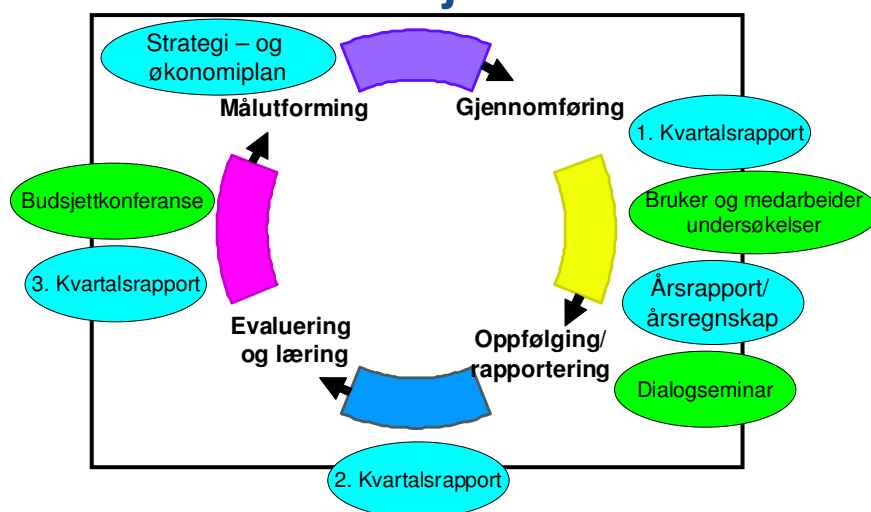
FOKUSOMRÅDER: • MÅLOMRÅDER	STATUS			MÅL	
	Sammenligning: tall for kommune i angitt referanseår	Nord Aurdal			
		fakta 2009	anslag 2010	<u>2011</u>	2014
Brukere: (Brukertilfredshet og kvalitet)					
•					
• (2-4 valgfrie måleområder)					
•					
Ansatte: (Medarbeidertilfredshet : graden av måloppnåelse målt på en skala fra 1 - dårligst til 6 - best)					
• Sykefravær i %:				X%	Y%
• 1-2 valgfrie måleområder jfr spm. i medarbeiderundersøkelse					
•					
Økonomi:					
• Budsjettavvik i %				0%	0%
• Ressursbruk pr. enhet					
• 1-2 valgfrie måleområder					
•					

3.4 Videreutvikling av et mer helhetlig plan- og styringssystem

Kommuneplanen er kommunens overordnede og langsiktige styringsdokumentet. I tillegg utarbeides det sektor- og delplaner som kan utdyper kommuneplanen. Med utgangspunkt i dette overordna planverket blir det gjennom økonomiplan og årsbudsjett fastsatt årlig rullerende resultatmål for det ulike tjenestene og samlet. Som helhet skal dette danne et mer mål- og resultatorientert styringssystem, som skal lette arbeidet med å utvikle samfunnet i den retninga kommunestyret ønsker.

Målet er at de ulike arbeidsprosessene, aktivitetene og dokumentene i plan og styringssystemet skal danne en helhet. Figuren under viser hvordan disse føyes sammen i et årshjul.

Årshjul

Det er snakk om kontinuerlige prosesser der man fastsetter mål, planlegger tiltak, gjennomfører, rapporterer og evaluerer før man på nytt setter mål osv. Denne prosessen skal over tid bidra til å utvikle kommuneorganisasjonen og lokalsamfunnet i den retningen kommunestyret ønsker.

For å få dette til vil man måtte anvende og videreutvikle dagens verktøy for innhenting og systematisering av ulike typer tilbakemeldinger og resultater.

4.0 KOSTRA – nøkkeltallsanalyse 2009

Kostra er en forkortelse for **K**ommune **S**tat **R**apportering. Kommunenes innrapportering til staten gir et omfattende informasjons- og styringsgrunnlag for kommunesektoren. Her vises noen av de sentrale nøkkeltallene fra SSB (Statistisk sentralbyrå) basert på innrapporterte korrigerte tall pr. 15.06.2009.

Kvaliteten på tallene er under stadig utvikling, men det er en del mulig feilkilder i innrapporteringen. Særlig gjelder dette ved sammenlikninger mellom kommuner. Derfor er det ved analyseformål ofte nødvendig å sjekke grunnlaget bak tallene med de kommunene man sammenligner seg med før man kan trekke sikre konklusjoner. Det er enklere å sammenlikne tallene over tid i egen kommune enn å sammenlikne tallene mellom ulike kommuner samme år.

Tabellene som følger gjengir utvalgte nøkkeltall i Statistisk Sentralbyrå sin database – for Nord Aurdal i 2007, 2008 og 2009. Det er valgt ut tre sammenlignbare kommuner herunder Nordre Land, Sel og Sør Aurdal. I tillegg er det valgt å ta med Gjøvik kommune som målt i antall innbyggere alene er større enn hele Valdres totalt. Til slutt er det tatt med snittall for kommunegruppe 11 (som består av 49 mellomstore kommuner med middels bundne kostnader per innbygger og middels frie disponible inntekter) samt gjennomsnittet for alle kommunene i landet utenom Oslo - alle med tall for 2009.

I presentasjonen av tallene brukes det noen begreper som SSB definerer slik:

Prioritering – viser hvordan kommunens frie inntekter er fordelt til ulike formål.

Dekningsgrad - viser tjenestetilbudet i forhold til målgrupper for tilbudet.

Produktivitet/ enhetskostnad – viser kostnad/ressursbruk i forhold til tjenesteproduksjon.

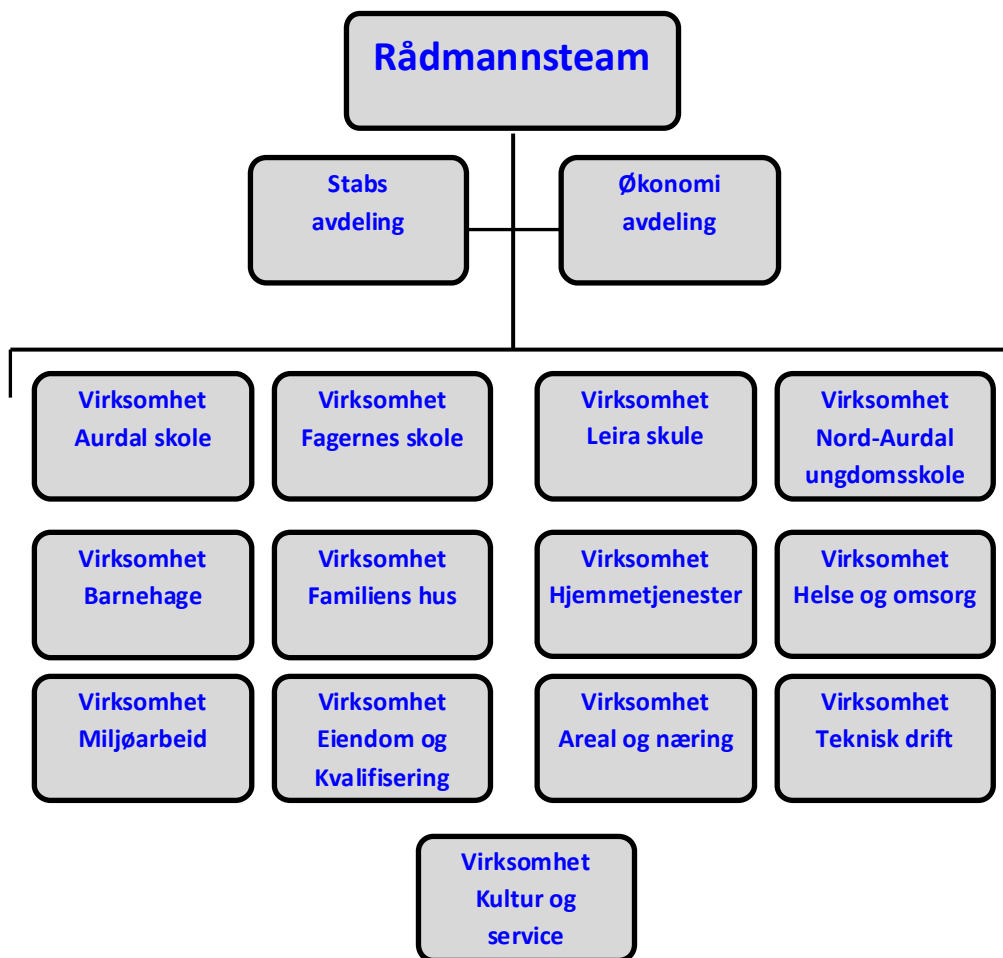
Intensjonen med nøkkeltallsanalysene som er innarbeidet i dette dokumentet er å belyse fakta og gi et mest mulig korrekt bilde av situasjonen i Nord-Aurdal kommune. Det er forsøkt redegjort for prioriteringer, dekningsgrader og enhetskostnader/ produktivitet sett i forhold til aktuelle kommuner og snittall.

Det er dels satt fokus både på brutto drift (som oppfattes som det beste uttrykket for reelt aktivitetsnivå) og netto drift (som en mest brukt i Kostra-sammenligninger). Videre er tall som vurderes som spesielt interessante korrigert for behovsvektede innbyggere og presentert ved hjelp av grafikk.

Behovsprofil	0542 Nord- Aurdal 2007	0542 Nord- Aurdal 2008	0542 Nord- Aurdal 2009	0538 Nordre Land 2009	0540 Sør- Aurdal 2009	0517 Sel 2009	0502 Gjøvik 2009	Gj.snitt kommune- gruppe 11 2009	Gj.snitt landet utenom Oslo
Befolkningsdata pr. 31.12.									
Folkemengden i alt	6436	6451	6415	6672	3186	5999	28807	..	..
Andel kvinner	50,9	50,6	50,4	50,8	48,7	49,7	50,6	49,9	50
Andel menn	49,1	49,4	49,6	49,2	51,3	50,3	49,4	50,1	50
Andel 0 åringer	1,2	1	1	1,1	1,1	0,9	1,1	1,1	1,2
Andel 1-5 år	5,2	5,3	5,1	4,7	5,1	5,1	5,5	5,6	6,1
Andel 6-15 år	12,2	12,2	12,2	11,7	13	12,5	11,9	13,2	13,1
Andel 16-18 år	3,9	3,7	3,7	3,9	3,8	3,9	3,7	4,3	4,1
Andel 19-24 år	6,8	6,9	6,9	6,6	7,1	6,9	7,5	7,4	7,6
Andel 25-66 år	55,3	55,6	55,7	54	51,4	52,8	55,3	53,2	54,6
Andel 67-79 år	10	9,8	9,8	12	11,4	11,5	9,6	9,7	8,6
Andel 80 år og over	5,4	5,6	5,5	6	7,1	6,4	5,4	5,5	4,6
Levekårsdata									
Andel skilte og separerte 16-66 år	13	13	13,1	12,5	10,1	10,7	12,6	10,8	11,2
Andel enslige forsørgere med stønad fra folketrygden	2,1	1,8	...	...	...	...	...	...	...
Andel uførepensjonister 16-66 år	12,4	10,7	...	...	...	...	...	...	...
Andel enslige innbyggere 80 år og over	66	66,6	67,7	69,7	76,1	68	67,3	68,4	66,7
Forventet levealder ved fødsel, kvinner	81,3	81,4	81,4	81,4	81,4	81,4	81,4	82	82
Forventet levealder ved fødsel, menn	76,3	76,3	76,3	76,3	76,3	76,3	76,3	76,9	77
Levendefødte per 1000 innbyggere	11,5	10,1	10,1	11,1	10,7	9,7	11,4	10,9	12,1
Døde per 1000 innbyggere	9,3	9,5	12,5	13,5	16,3	11,7	10	10,2	8,7
Innflytting per 1000 innbyggere	50,7	50,2	41,6	34,3	35,2	30,2	52,7	42,3	53,1
Utflytting per 1000 innbyggere	45,5	48,5	44,9	32,8	34,2	30,8	47,1	37,9	45,4
Samlet fruktbarhetstall	1,7	1,7	1,8	1,8	2	1,9	1,7	1,9	1,9
Andel innvandrerbefolkning	5,8	6,4	7,1	3,6	4,8	3	9,4	6	9,2
Andel innvandrerbefolkning 0-5 år	8,8	8,9	10,2	7	8,2	3,4	13	6,7	9,8
Andel innvandrerbefolkning 1-5 år	..	..	9,4	7,7	8,1	3,6	13,2	6,6	9,6
Andel innvandrerbefolkning 0-16 år	6,3	7,8	8,4	4,9	4,7	2,8	11,2	5,8	8,8
Bosettingsstruktur									
Andel av befolkningen som bor i tettsteder	50,9	51,5	51,7	42	19,2	59,7	71,8	59,3	75,1
Gjennomsnittlig reisetid til kommunesenteret i minutter	7	7	6,9	7,7	13,7	9,1	7,5	8,7	7,5
Arbeidsmarked									
Andel arbeidsledige 16-24 år	0,9	1,6	1,3	1,4	0,6	2,5	2,8	2,3	2,2
Andel arbeidsledige 25-66 år	0,6	1	1,2	1,9	1	3	1,8	1,9	2
Pendlere ut av bostedskommunen									
Andel av befolkningen 20 - 66 år som pendler ut av bostedskommunen	16,6	17	16,7	22	25,3	17,9	23,6	21,9	28,2

5.0 RAMMEOMRÅDENE

Organisasjonskart Nord-Aurdal kommune

Figuren viser organisering pr. 01.01.11.

Det er valgt å benytte følgende inndeling i rammeområder som grunnlag for kommunestyrets vedtak om bevilgninger til driftsformål:

10	Reserverte tilleggbevilgninger	45	Pleie og omsorg	60	Kultur og service
12	Politisk ledelse	51	Familiens hus	62	Kirker/ religiøse formål
15	Adm. ledelse og fellesfunksjoner	52	NAV	65	Teknisk, eiendom, Areal og næring
20	Undervisning	53	Kvalifisering	80	Finans
30	Barnehager	56	Lege- og jordmortjenesten		

RAMMEOMRÅDE 10

Reserverte tilleggsbevilgninger

STATUSOVERSIKT 2010

ORGANISERING, TJENESTER

Dette er en avsetningspost som omfatter avsetninger til kompensasjon av merkostnader som en følge av lønnsoppgjør og avsetning til dekning av pensjonskostnader i alt kr. 10.963.000,-, to avsetninger ifm. statsbudsjett 2011 (rammefinansiering av barnehager mv. kr. 5.498.000,- og oppgaveendringer skole kr. 483.000,-), avsetning økte inntekter kr. – 400.000,- samt en budsjettreserve til uforutsette hendelser på kr. 800.000,-.

SENTRALE UTVIKLINGSTREKK

Når resultatet av de ulike lønnsoppgjør er kjent, overføres avsetningen til hvert virksomhetsområde. Hensiktene med denne måten å håndtere lønnsoppgjøret på er å gi virksomhetene mest mulig korrekt kompensasjon for merkostnader som følge av lønnsoppgjør.

Blir resultatet av lønnsoppgjøret lavere enn avsetningen tilsier, vil det oppstå et mindreforbruk på dette området som kan avsettes til disposisjonsfond. Dette forutsatt at kommunen totalt sett har et mindreforbruk. I motsatt fall vil det fremkomme et merforbruk.

Virksomhetsområdenes budsjettammer er så stramme at det for de fleste virksomheter er vanskelig å håndtere uforutsette utgifter. Når kommunen har en anstrengt økonomi, bør uforutsette utgifter av en viss størrelsesorden håndteres ved en sentral avsetning fremfor at hver virksomhet skal ha rom for denne typen utgifter.

Risikofaktorer:

Faktor	Beskrivelse
Lønnsoppgjør	For 2011 er det avsatt midler til å dekke helsårseffekt av lokalt oppgjør i 2011, samt antatt effekt av lønnsoppgjør 2011. Anslaget er basert på statsbudsjettets anslag om en lønnsvekst 3,8 % i 2011. Dersom faktisk lønnsvekst blir høyere, vil ikke avsetningen være tilstrekkelig. En økning på 0,5 prosentpoeng i forhold til avsetningen vil gi et avvik på ca. 1,5 mill.
Pensjonspremie	Budsjettet pensjonspremie er iht. mottatt beregning fra KLP og SPK. KLP har benyttet statsbudsjettets anslag på lønnsvekst i sine beregninger. Blir lønnsveksten høyere, vil pensjonspremien (regnskapsført premie) bli høyere.
Reservepost	Det er avsatt kr. 800.000,- til dekning av uforutsette utgifter. Virksomhetsområdenes rammer blir stadig strammere, og derved reduseres virksomhetenes muligheter til å dekke uforutsette utgifter innenfor sine rammer.

BUDSJETT

DRIFTSBUDSJETT FOR NORD-AURDAL KOMMUNE	2011	2012	2013	2014
NETTO BUDSJETTRAMMER 10 RES.TILLEGGSBEV				
Opprinnelig budsjett pr.1.1.2010	13 919	13 919	13 919	13 919
Oppr. bud., versj. 105 (lønnsnivå/ st.hjemler pr. oktober)	13 919	13 919	13 919	13 919
Konsekvensjusteringer				
Avsetning lønnsoppgjør - justering	70	70	70	70
Avsetning lønnsoppgjør - justering	14	14	14	14
Avsetning lønnsoppgjør - justering	-253	-253	-253	-253
Avsetning pensjonskostnader, justering	1163	1163	1163	1163
Avsetning pensjonskostnader, justering	-1700	-1700	-1700	-1700
Justering stømbudsjett	-450	-450	-450	-450
Avsetning ift. div behov i SB	5498	5498	5498	5498
Avsetning ift. div behov i SB	483	483	483	483
Økonomisk sosialhjelp - økt behov	-1000	-1000	-1000	-1000
Konsekvensjustert driftsbudsjett	17 744	17 744	17 744	17 744
Ressursøkninger				
Sum ressursøkninger	0	0	0	0
Driftsreduksjoner, salderingstiltak				
Sum økte inntekter som følge av justerte bet. satser mv.	-400	-800	-1 200	-1 600
Sum økt behov salderingstiltak i driftsbudsjett, ikke fordelt			-743	-2 243
Sum driftsreduksjoner	-400	-800	-1 943	-3 843
Totalt nettobudsjett	17 344	16 944	15 801	13 901

Eventuelle merknader

Tidligere avsetning til økte strømpriser er overført virksomhetsområde eiendom som har ansvaret for kommunens strømbudsjett. Avsetning ift. diverse behov i Statsbudsjett knytter seg til overgang fra øremerkede statstilskudd til rammefinansiering av barnehager og kompensasjon for oppgaveendringer ift. skole.

TILTAK MED BUDSJETTAKONSEKVENSER 2011

Oversikt

Tiltaksnavn		Nettoeffekt 2011	Helårseffekt
A.	Sum økte inntekter som følge av justerte bet. satser mv.	-400 000	-400 000
Sum for alle tiltak		-400 000	-400 000

Tiltaksbeskrivelser

- A **Tiltak:** Sum økte inntekter som følge av justerte bet. satser mv.
Situasjonsbeskrivelse : Rådmannes forslag innebærer økte gebyr og betalingssatser på ulike områder, noe som forutsettes å gi kr. 400.000,- i økte inntekter. Beløpet fordeles på de ulike rammeområder når fordelingsgrunnlag foreligger.
Årsbudsjettkonsekvens : Kr. -400.000,-

RAMMEOMRÅDE 12 POLITISK LEDELSE

STATUSOVERSIKT 2010

ORGANISERING, TJENESTER

Rammeområde politisk ledelse består av kostnadene til politiske møter, støtten til politiske partier, kostnader til valg og formannskapets disposisjonskonto.

SENTRALE UTVIKLINGSTREKK

Det er kommunevalg i 2011.

ØKONOMIPLAN 2011-14

HOVEDPRIORITERINGER

Folkevalgtopplæring etter valget i 2011.

BUDSJETT

DRIFTSBUDSJETT, NETTO:

DRIFTSBUDSJETT FOR NORD-AURDAL KOMMUNE NETTO BUDSJETTTRAMMER 12 POLITISK LEDELSE	2011	2012	2013	2014
Opprinnelig budsjett pr.1.1.2010	3 762	3 762	3 762	3 762
Oppr. bud., versj. 105 (lønnsnivå/ st.hjemler pr. oktober)	3 753	3 753	3 753	3 753
Konsekvensjusteringer				
Valg - konsekvensjustering	250	0	200	0
Folkevalgtopplæring	25	25	0	0
Konsekvensjustert driftsbudsjett	4 028	3 778	3 953	3 753
Ressursøkninger				
Sum ressursøkninger	0	0	0	0
Driftsreduksjoner, salderingstiltak				
Politisk ledelse – reduserte kostnader pol. virksomhet	-50	-100	-100	-100
KSV 16.12.10	50	100	100	100
Sum driftsreduksjoner	0	0	0	0
Totalt nettobudsjett	4 028	3 778	3 953	3 753

Eventuelle merknader

Det er tatt høyde for utgifter til valg og folkevalgtopplæring som vist i tabellen.

TILTAK MED BUDSJETTKONSEKVENSER 2011

Oversikt

Tiltaksnavn		Nettoeffekt 2011	Helårseffekt 2012
A.	Politisk ledelse – reduserte kostnader pol. virksomhet – <i>utgikk iht. KSV 16.12.10</i>	0	0
Sum for alle tiltak		0	0

Opprinnelig forslag fra rådmann:

A Tiltak:

Situasjonsbeskrivelse :

Politisk ledelse – reduserte kostnader pol. Virksomhet

Pt. 2 arbeidsutvalg, lite saker til behandling i AU 1 og 2.

Anslått kostnad kr. 12.000 pr. møte * 16 møter = 192.000,-. Samt noe til utsending pr. møte. Forslaget innebærer sammenslåing av utvalgene fra høsten 2011.

Årsbudsjettkonsekvens

Kr. -50.000,-

RAMMEOMRÅDE 15

Adm. ledelse og fellesfunksjoner

STATUSOVERSIKT 2010

ORGANISERING, TJENESTER

Rådmannen

Enheten består av rådmann og to kommunalsjefer (rådmannsteamet) og to rådgivere. Enheten ble redusert med ett årsverk fra 01.01.10, fra sju til seks, og har hatt ledighet i stilling som rådmann i 2010. Dette ble dekket opp ved konstitusjon innen enheten og har medført redusert total kapasitet i enheten. Selv med alle stillinger besatt er det en utfordring å kunne løse alle oppgaver på en tilfredsstillende måte, særlig å ta tak i nødvendige utviklingsoppgaver.

Ressursenheten

Dette er ingen fysisk enhet, men en budsjettpost etablert for å håndtere omstillingstiltak og langvarig sykefravær i de tilfeller der det ikke er sannsynlig at medarbeideren kan komme tilbake i sin opprinnelige stilling.

Administrative fellestjenester

Administrative fellestjenester utgjør ett virksomhetsområde som består av 20,23 årsverk. Det har følgende funksjoner:

- Økonomi/regnskap
- Lønn/personal
- Sekretariat (post, arkiv, politisk sekretariat)
- Saksbehandlerressurs
- Skatteopprekker
- Interkommunal arbeidsgiverkontroll

Interkommunal arbeidsgiverkontroll er et samarbeidstiltak mellom alle kommunene i Valdres og omfatter kontroll av arbeidsgivere mht lønn mv (er tilknyttet skatteopprekkeren).

Ved administrative fellestjenester har det vært ledighet i stilling som økonomisjef. Dette er blitt dekket opp ved konstitusjon innen enheten og ved innleie av konsulent som økonomisjef. I tillegg har avdelingen hatt langvarige sykefravær. Dette medfører at en del oppgaver ikke blir gjort eller fulgt opp slik de skulle vært gjort, noe som sliter på personalet. Avdelingen er under omorganisering, se nedenfor under "Sentrale utviklingstrekk".

IKT Valdres:

Dette har til nå vært et interkommunalt samarbeid, som etableres som IKS fra 01.01.11. Samtlige IKT-ansatte overføres til IKSet fra årsskiftet.

IKT Nord-Aurdal:

Fra og med 2010 omfatter denne enheten kun driftsutgifter utenom lønn.

Kommunerevisjon IKS

Fra og med 2010 utføres kommunerevisjonen av Kommunerevisjon IKS.

Kommunale fellesfunksjoner

Kommunale fellesfunksjoner er ingen egen enhet, men en budsjettpost som omfatter utgifter som ikke er direkte knyttet til et enkelt virksomhetsområde. Omfatter lisenser, drift kantine, forsikringsordninger, tillitsvalgte, hovedvernombud, velferdsmidler mv.

SENTRALE UTVIKLINGSTREKK

Nåværende virksomhet administrative fellestjenester vil fra 01.01.2011 bli delt i en økonomiavdeling under ledelse av økonomisjefen og en stabsavdeling under ledelse av en stabsleder.

Økonomiavdelingen har følgende funksjoner:

- Utarbeiding av rapporter, budsjett og økonomiplan
- Regnskap
- Inngående og utgående fakturaer
- Innfordring

Stabsavdelingen vil ha følgende funksjoner:

- Lønn/personal
- Sekretariat (post, arkiv, politisk sekretariat)
- Saksbehandlerressurs
- Skatteoppgaver
- Interkommunal arbeidsgiverkontroll

Omorganiseringen medfører endring i arbeidsoppgaver for flere medarbeidere. Målet med omorganiseringen er at rendyrking av arbeidsoppgaver og klargjøring av ansvar skal føre til bedre kvalitet og større effektivitet.

ØKONOMIPLAN 2011-14

HOVEDPRIORITERINGER

- administrativ ledelse: fremme saker til politisk behandling, arbeide mer langsiktig med organisasjonens overordnede spørsmål
- økonomiavdelingen: økonomisk kontroll og mer langsiktig økonomiplanlegging
- stabsavdelingen: på kort sikt, første halvår 2011, å gå gjennom alle arbeidsoppgaver og få en hensiktsmessig arbeidsfordeling pga omorganisering. Fortløpende arbeide med effektivisering for å kunne gjennomføre oppgaver som er forventet fra administrativ og politisk ledelse.

MÅLTABELL

FOKUSOMRÅDER: • MÅLOMRÅDER	STATUS		MÅL		
	Sammenligning: tall for kommune i angitt referanseår				
		fakta 2009	anslag 2010	<u>2011</u>	2014
Ansatte:					
• Sykefravær i %:					
Adm. ledelse		7,4	3,8	3,0	3,0
Adm. fellestjenester		3,0	9,6	6,0	3,0
Økonomi:					
• Budsjetttavvik i %				0	0

BUDSJETT

DRIFTSBUDSJETT FOR NORD-AURDAL KOMMUNE NETTO BUDSJETTTRAMMER 15 ADM LEDELSE-FELLESF.	2011	2012	2013	2014
Opprinnelig budsjett pr.1.1.2010	28 630	28 630	28 630	28 630
Oppr. bud., versj. 105 (lønnsnivå/ st.hjemler pr. oktober)	29 537	29 537	29 537	29 537
Konsekvensjusteringer				
Ressursenheten - red. aktivitet	-2 745	-2 745	-2 745	-2 745
IKT Valdres IKS - økte driftskostnader	688	688	688	688
Bedriftshelsetjeneste, utvidelse av ordning	50	50	50	50
Porto skatt - red rammetilskudd	-24	-24	-24	-24
Flytting av skjenkeavgifter	-200	-200	-200	-200
Konsekvensjustert driftsbudsjett	27 306	27 306	27 306	27 306
Ressursøkninger				
Sum ressursøkninger	0	0	0	0
Driftsreduksjoner, salderingstiltak				
Adm. fellestjenester – red. driftsutg./ st. ressurser	-225	-225	-225	-225
Sum driftsreduksjoner	-225	-225	-225	-225
Totalt nettobudsjett	27 081	27 081	27 081	27 081

Eventuelle merknader

TILTAK MED BUDSJETTAKONSEKVENSER 2011

Oversikt

Tiltaksnavn		Nettoeffekt 2011	Helårseffekt
A.	Adm. fellestjenester – reduuerte driftsutgifter/ stillingsressurser	-225 000	-225 000
Sum for alle tiltak		-225 000	-225 000

Merknad:

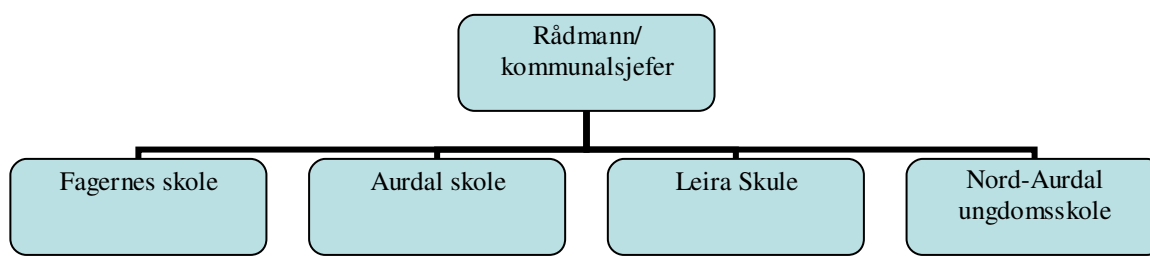
Vil mest sannsynlig resultere i et halvt årsverk mindre i nåværende administrative fellestjenester. Dekkes opp ved rasjonalisering knyttet til nevnte omorganisering, men vil resultere i nedprioritering av visse arbeidsoppgaver.

RAMMEOMRÅDE 20 SKOLE

Nord-Aurdal ungdomsskole, Fagernes skole, Leira skule, Aurdal skole og fellesområde skole.

STATUSOVERSIKT 2010

ORGANISERING, TJENESTER

Rammeområde skole består av 3 barneskoler og en ungdomsskole. Fra høsten 2010 er skolestrukturen endret fra 6 til 3 barneskoler. Fra 2012 vil kommunen ha en barneskole jf. KS-019/10. Administrasjonen har ansvar for nødvendig kompetanseutvikling for ansatte, samt kontroll, tilsyn og veiledning av skolene.

Hver skole har egen virksomhetsleder med ansvar for økonomi, personal, pedagogikk og skoleutvikling. Fellesområde skole har skyssansvar og refusjonsansvar for elever bosatt i andre kommuner.

Aurdal skole har 14,34 årsverk, Fagernes skole har 28,30 årsverk, Leira skule har 14,94 årsverk og NAUS har 29,24 årsverk

SENTRALE UTVIKLINGSTREKK

Høsten 2008 kom St.mld. nr 31 (2007-2008) *Kvalitet i skolen*. Den la sentrale føringer for arbeidet i 2009, og dette må følges opp videre. Stortingsmeldingen varsler en klar dreining i oppmerksomheten fra prosess til resultat, noe som har fått og vil få konsekvenser for arbeidet både på skole- og kommunenivå. Skolesystemet skal i større grad enn tidligere ha fokus på elevenes læringsresultater og oppfølging av disse. Et av satsingsområdene har vært å kompetanseheve pedagogisk personell i henhold til vurderingsforskriften. Fra og med 01.08. 2009 ble det vedtatt endringer i forskrift til opplæringsloven. Vurdering av og for læring har fått forsterket oppmerksomhet og betraktes som viktig i arbeidet med å øke elevers læringsutbytte. Vurdering, tilbakemelding og målrettet oppfølging av elevenes læringsutvikling og læringsutbytte skal prioriteres høyere i hele grunnopplæringen. I en rapport fra OECD i 2004 ble det påpekt at norsk vurderingspraksis har vært av generell karakter og at elever har fått få spesifikke vurderinger av læringsarbeidet sitt. I forskriften er undervisvurdering tydeliggjort. Videre er elevenes rett til selv å delta aktivt i eget lærings- og vurderingsarbeid forsterket.

Gjennom systemer for kvalitetsvurdering skal utviklingen av elevenes læringsutbytte vurderes og følges opp på en bedre måte. Rammeområde skole er i en utprøvningsfase når det gjelder ulike former for resultatmøter og resultatoppfølging. Kompetanse i forhold til å forstå, tolke og bruke resultater til styring er et område i utvikling. Videre er det sentralt å se

ulike resultater i sammenheng med hverandre. Det er et komplekst spørsmål både for den enkelte skole og kommunenivået hvordan vi kan forstå de resultatene som foreligger.

Det nasjonale kvalitetsvurderingssystemet videreutvikles med flere nasjonale prøver og tester. Resultatene skal brukes som grunnlag for planer og beslutninger for utvikling. Oppnådde resultater skal brukes i oppfølgingen og dialogen med skolene, og det understrekes at kommunen i større grad skal følge opp skolene med faglig støtte og organisasjonsutvikling, samt ha en veilednings- og kontrollfunksjon overfor den enkelte skole.

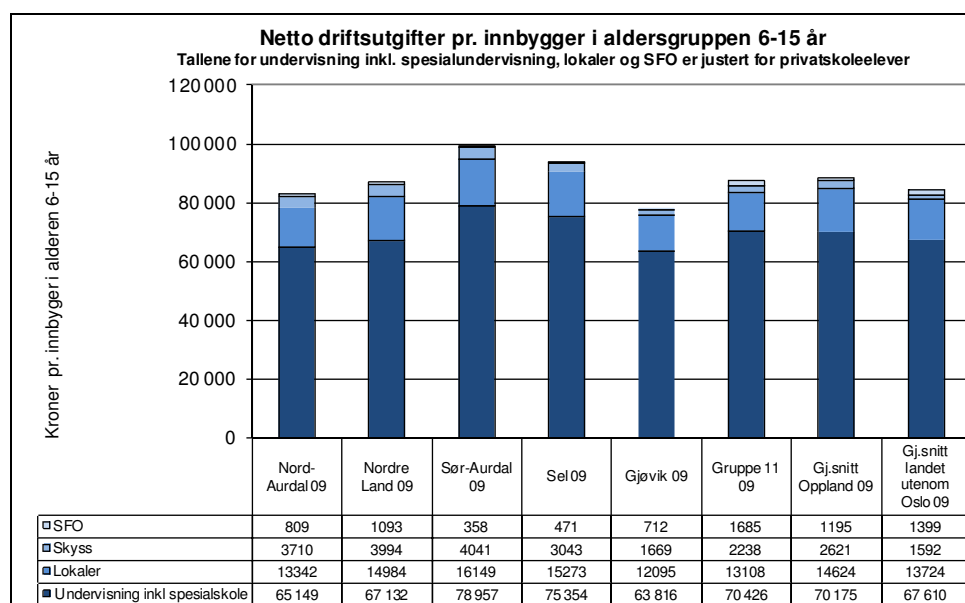
Tidlig innsats for å identifisere elevers læringsproblemer er også et sentralt utviklingstrekk. Forsterket opplæring i 1.– 4.klasse er en del av tidlig innsats og videreføres. Elever som trenger ekstra hjelp, skal få dette tidlig i skoleløpet.

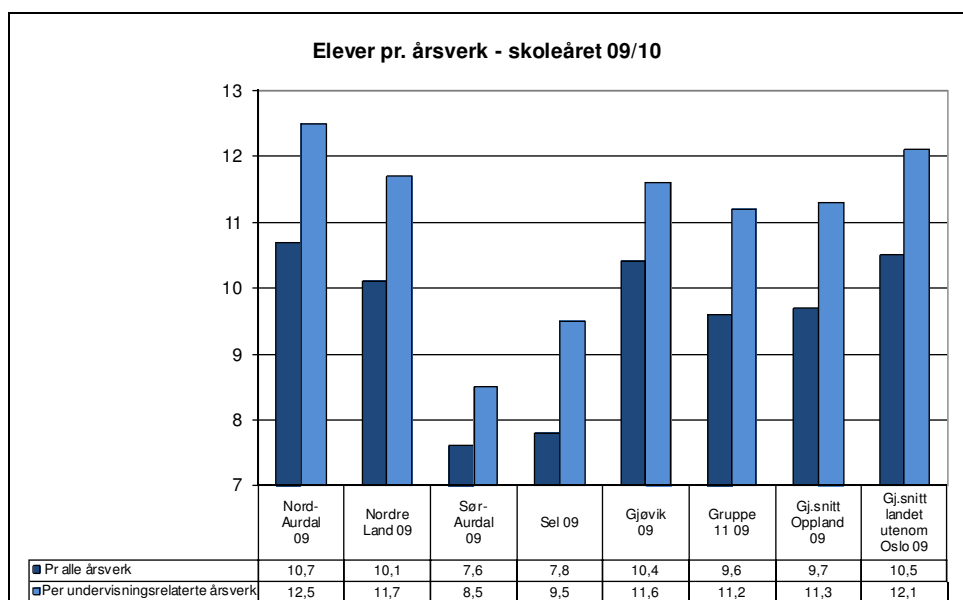
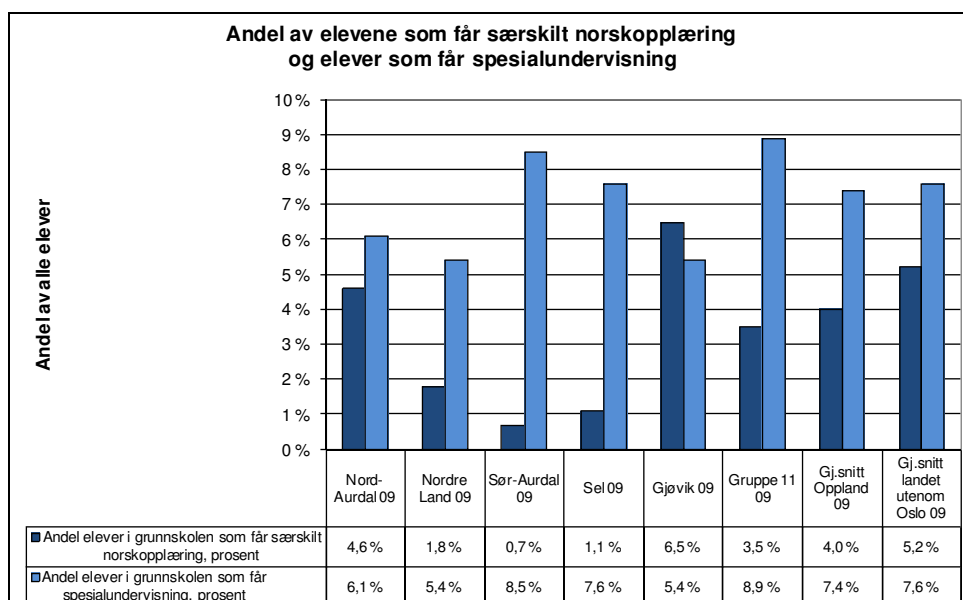
Det er også arbeidet med klasseledelse og elevenes arbeidsmiljø i henhold til § 9 i opplæringsloven.

Det arbeides med å sikre gode overganger mellom barnhage/barneskole/ungdomsskole og videregående skole. Det er innført felles læringsplattform i skolene i Valdres. Dette er et digitalt arbeidsverktøy for skolefaglig arbeid, kommunikasjon og samarbeid på alle nivå.

Nøkkeltall og statistikk

Rammeområde Undervisning	0542 Nord-Aurdal 2007	0542 Nord-Aurdal 2008	0542 Nord-Aurdal 2009	0538 Nordre Land 2009	0540 Sør-Aurdal 2009	0517 Sel 2009	0502 Gjøvik 2009	Gj.snitt kommune-gruppe 11 2009	Gj.snitt landet utenom Oslo
Prioritering									
Netto driftsutgifter til grunnskoleopplæring (202, 214, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år	79 056	81 766	83 338	87 599	100 089	94 487	77 628	86 782	83 153
Dekningsgrad									
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, prosent	8,9	7,1	6,1	5,4	8,5	7,6	5,4	8,9	7,6
Produktivitet/enhetskostnader									
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202, 222, 223), per elev	83 106	80 791	82 249	89 175	100 899	96 708	81 271	88 227	84 422
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.til 7.årstrinn	11,7	12,2	13,8	13,5	9,2	11,8	12,4	12	13
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.til 10.årstrinn	14,6	14,6	14,8	14,6	10,9	13,1	13,5	13,9	14,6

Kommentarer til tallene:

Nord Aurdal kommune bruker ikke spesielt mye ressurser på skole. Netto driftsutgifter til grunnskoleopplæring utgjør kr. 83 338 per innbygger 6-15 år. Dette er nest lavest av alle kommunene i utvalget – om lag kr. 2 500 mindre pr. innbygger 6-15 år enn snittet i gruppe 11 og kr. 17 000 mindre enn i Sør Aurdal.

Vi ser også at andelen elever som får spesialundervisning i grunnskolen er lavere enn snittet for gruppe 11 og landssnitt. Korrigerte brutto driftsutgifter per innbygger 6-15 år er også nest lavest i utvalget etter Gjøvik, mens gjennomsnittlig gruppestørrelse er høyest i utvalget. Den siste figuren viser antall elever pr. årsverk hvor Nord Aurdal er av de høyeste.

ØKONOMIPLAN 2011-14

HOVEDPRIORITERINGER

Hovedsatsningsområdene for virksomhet skole i Nord-Aurdal kommune er nedfelt i ”Handlingsplan for undervisning”. Den er under revisjon og skal vedtas over nyttår 2011.

Prioritert hovedområde er: Utvikling av felles pedagogisk plattform med tanke på ny skolestruktur i 2012 der økt læringsutbytte, vurdering og sosial kompetanse er i fokus.

DRIFT og UTVIKLING

- Resultatmøter knyttet til elevenes læringsutbytte, internt på skolen, i skoleledernetverk og som møter mellom skoleadministrasjonen og den enkelte skoles ledelse.
- Fokus på grunnleggende ferdigheter gjennom hele skoleløpet 1.-10. klasse.
- Tidlig identifisering og tiltak for elever med spesielle behov. Økt satsing på leseopplæring 1.-4. trinn.
- Ta i bruk pedagogisk programvare og utnytte mulighetene i den nye læringsplattformen.
- Vurderingsprosjektet: Et samarbeid mellom Nord-Aurdal kommune og Høgskolen i Lillehammer, der lærere og skoleledere får økt kompetanse gjennom kurs og veiledning på egne skoler.
- Bygging av ny barneskole som skal romme alle elevene i barneskolen. Både byggeprosess og bygging av felles kultur vil ha stort fokus.
- Fortsatt arbeid med, og ha fokus på at god klasseledelse er en av de viktigste faktorer for læring.
- Arbeide med å utvikle gode systemer for arbeid med læringsmiljøet.
- Tettere samarbeid med virksomhetsområdene barnehage og Familiens hus om tidlig identifisering/kartlegging av ulike behov og tiltak for barn med spesielle behov.
- Arbeide systematisk med tiltak for å forebygge frafall i det 13-årige skoleløpet.

MÅLTABELL

FOKUSOMRÅDER: • MÅLOMRÅDER	STATUS			MÅL	
	Sammenligning: tall for kommune i angitt referanseår	fakta 2009	oktober 2010	2011	2014
Ansatte:					
• Sykefravær i %:	Barneskolene	9,1	8,3	8,0	8,0
	NAUS	6,4	6,1	6,0	5,0
Økonomi:					
• Budsjettavvik i %				0 %	0%

BUDSJETT

DRIFTSBUDSJETT FOR NORD-AURDAL KOMMUNE VEIL. NETTO BUDSJETTTRAMMER 20 UNDERVISNING	2011	2012	2013	2014
Opprinnelig budsjett pr.1.1.2010	50 737	50 737	50 737	50 737
Oppr. bud., versj. 105 (lønnsnivå/ st.hjemler pr. oktober)	49 612	49 612	49 612	49 612
Konsekvensjusteringer				
Utgifter skoleskyss - økte kostnader	150	150	150	150
Leirskole - kommunens andel	120	120	120	120
Innføring av FEIDE (e-id) på skolene	50	50	50	50
Konsekvensjustert driftsbudsjett	49 932	49 932	49 932	49 932
Ressursøkninger				
Sum ressursøkninger	0	0	0	0
Driftsreduksjoner, salderingstiltak				
Reduksjon lærerstillinger	-500	-1 000	-1 000	-1 000
Rasjonalisering - ny skolestruktur			-3 000	-3 000
Sum driftsreduksjoner	-500	-1 000	-4 000	-4 000
Totalt nettobudsjett	49 432	48 932	45 932	45 932

Eventuelle merknader

TILTAK MED BUDSJETTKONSEKVENSER 2011

Oversikt

	Tiltaksnavn	Nettoeffekt 2011	Helårseffekt 2012
A.	Reduksjon lærerstillinger	-500	-1 000
B.	Rasjonalisering skolestruktur	0	- 3 000
	Sum for alle tiltak	-500	- 4 000

Tiltaksbeskrivelser

A Tiltak:

Reduksjon lærerstillinger

Situasjonsbeskrivelse : Reduksjon lærerstillinger – kutt i standard *utover strukturendringer*.

Dette fører til redusert lærertetthet i:

- Barnskolen i 1.-4. klasse (norsk og matte), kommunen ble i skoleåret 09/10 pålagt å styrke lærertettheten i 1.-4.klasse
- Ungdomsskolen der flere emner innen praktiske fag må teoretiseres.

Årsbudsjettkonsekvens : Kr. - 500.000,-

B Tiltak:

Rasjonalisering skolestruktur

Situasjonsbeskrivelse : Strukturendringer fra 6 til 3 skoler har siden 2009 gitt en innsparing med helårseffekt på ca. 5-6 mill. kr. Foreløpig anslag fra 3 til 1 skole fra høst 12

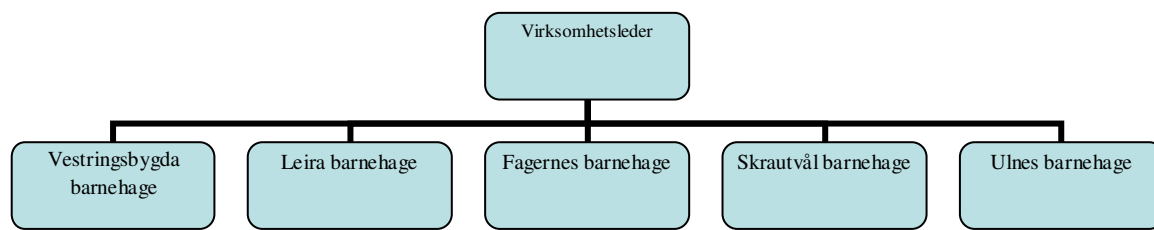
Årsbudsjettkonsekvens : Kr. - 3.000.000,-

RAMMEOMRÅDE 30 BARNEHAGE

Skrautvål barnehage, Fagernes barnehage, Leira barnehage, Vestringsbygda barnehage og Ulnes barnehage og fellesområde barnehage.

STATUSOVERSIKT 2010

ORGANISERING, TJENESTER

Organisasjonskartet viser de kommunale barnehagene for barn mellom ett og fem år.

Antallet barnehager ble redusert fra 7 til 5 i andre halvår 2010.

De kommunale barnehagene er organisert med hver sin styrer og en felles virksomhetsleder.

Det er en pedagogisk leder pr 18 barn. Det er et mål for kommunen å ha barne- og ungdomsarbeidere i alle assistentstillingene i barnehagen.

For barn med behov for spesiell oppfølging er det ansatt personale i hver enkelt barnehage.

Vestringsbygda barnehage har 19,2 årsverk, Leira barnehage har 6,5 årsverk, Fagernes barnehage har 14 årsverk, Skrautvål barnehage har 14,7 årsverk og Ulnes barnehage har 11,3 årsverk.

I august ble det opprettet en privat barnehage, Ranheim naturbarnehage.

SENTRALE UTVIKLINGSTREKK

Full barnehagedekning

Fra 01.01.2009 har alle barn rett på barnehageplass i samsvar med barnehageloven §12a.

Barn som søker barnehageplass innen utgangen av august det året det søkes om

barnehageplass, har etter søknad rett til plass i barnehage. Hovedopptak er 1. mars. Barn som søker ellers i året, gis plass når det blir ledig.

Ny barnehagestruktur ble vedtatt i KS 074/10.

Kvalitet i barnehagen

Fra fokus på full barnehagedekning til fokus på kvalitet i barnehagen.

St.mld. nr 41 av 29.mai 2009.

- Sikre likeverdig og høy kvalitet i alle barnehager
- Sikre barnehagen som læringsarena
- Alle barn skal få delta aktivt i et inkluderende fellesskap.

Mer dokumentasjon forventes, det blir lagt langt større vekt på barns læring i barnehagen.

Språkkartlegging skal gjennomføres. Departementet foreslår at det skal innføres krav om at barnehagen skal overføre skriftlig dokumentasjon fra barnehage til skole om barns interesser, lek, læring og utvikling. Vårt arbeid med kvalitetsmeldingen er i gang i samarbeid med fylkesmannen.

Tidlig identifisering og tiltak

- Tidlig innsats for barn med behov for ekstra oppfølging må prioriteres. Dette vil ha stor betydning for videre skolegang, og kan gi utgangspunkt for læring og mulige innsparinger seinere i skoleløpet.
- Det er ønskelig med flere spesialpedagoger inn i barnehagene slik at barn med spesielle behov kan få hjelp tidlig.
- Det er en utfordring med fremmedspråklige barn som ikke tar imot plass i barnehagen, dersom de ikke får den barnehagen de har som første prioritet. Det må komme opp en diskusjon på hva vi kan gjøre med dette.

Rammetilskudd

- Fra 01.01.2011 er det ikke lenger øremerket tilskudd til drift av barnehager. Statstilskuddet går da inn i rammetilskuddet. Høsten 2010 ble det vedtatt ny stykkpris budsjettmodell for barnehagene, jf. KS- 062/10. Kommende år må brukes til å få erfaring med hvordan denne finansieringsordningen vil slå ut.

Barnetall

- Statistisk vil barnetallet bevege seg slik: 338 i 2010, 343 i 2011, 345 i 2012, 344 i 2013. I 2014 vil tallet gå ned til 325
- I 2010 har 275 barn plass i barnehage.
- En ser en tendens til at flere barn vil søke om 5 dager pr uke. Dersom dette skjer, samtidig som en større andel av barnegruppa (343) søker plass, vil en etter hovedinntak mars 2011 ha fylt opp igjen de kommunale barnehagene, som nå har noe ledighet på grunn av opprettelsen av privat barnehage. I motsatt fall vil en måtte gå til oppsigelser i de kommunale barnehagene.

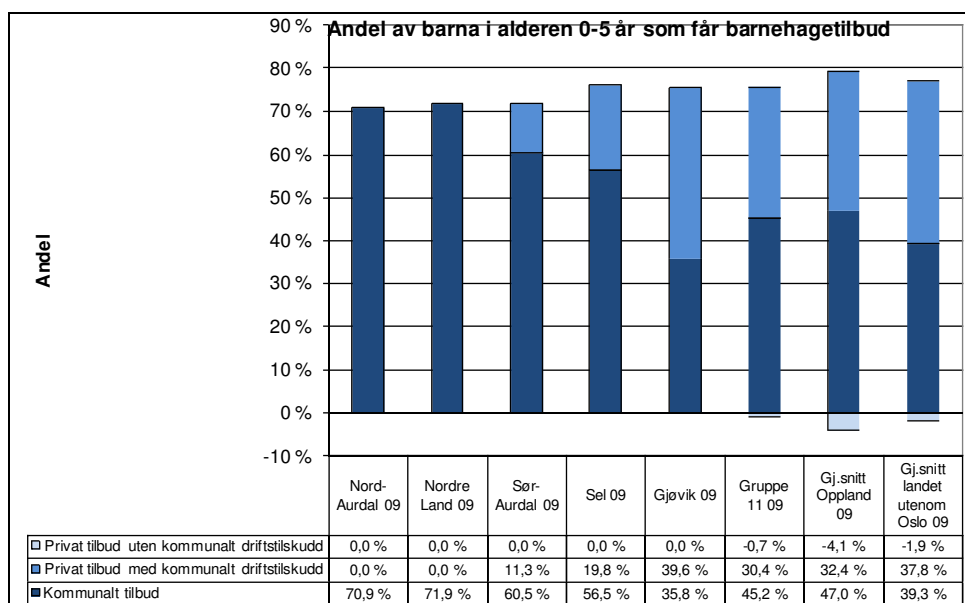
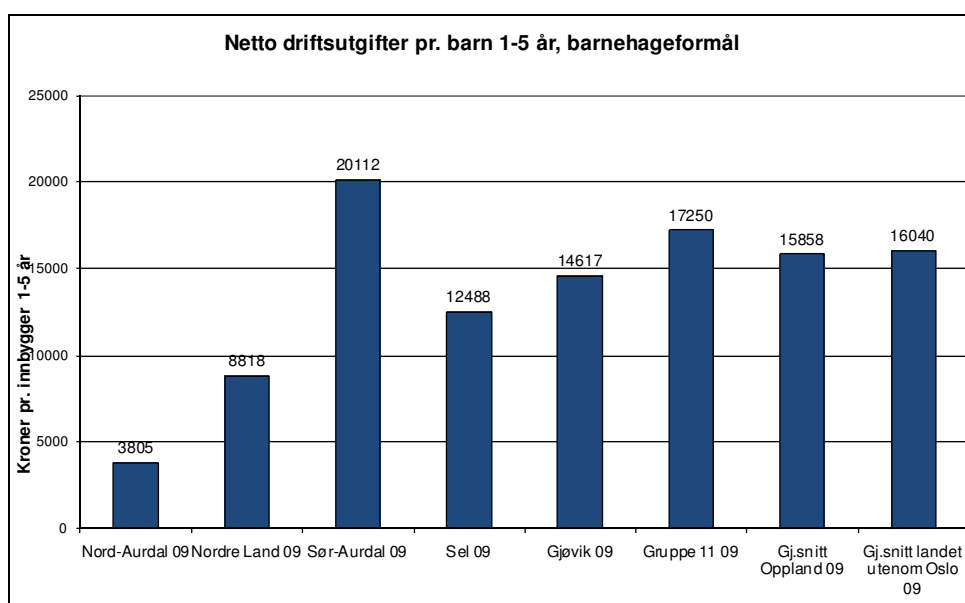
Økning i oppholdstid fram til i dag, et utviklingstrekk

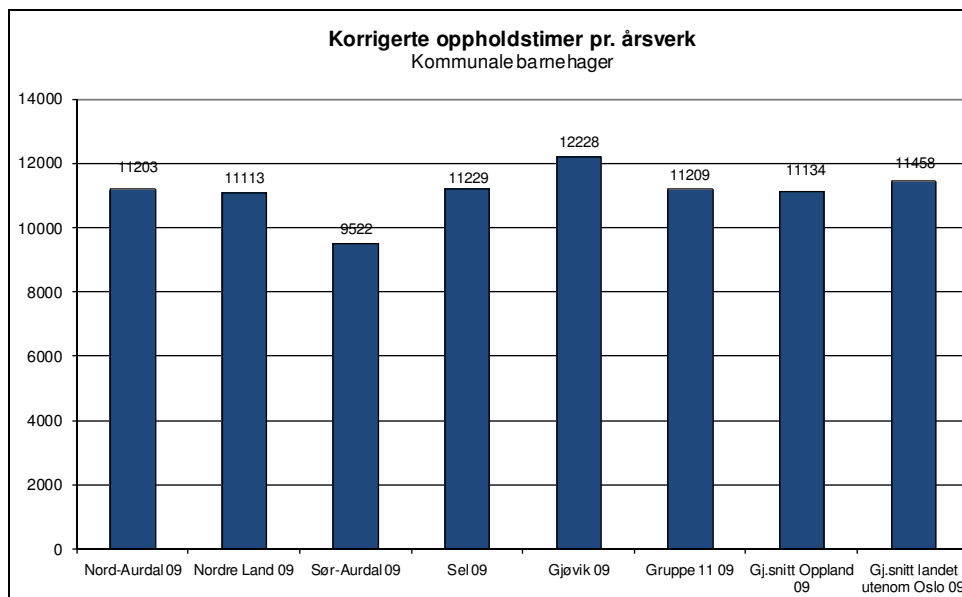
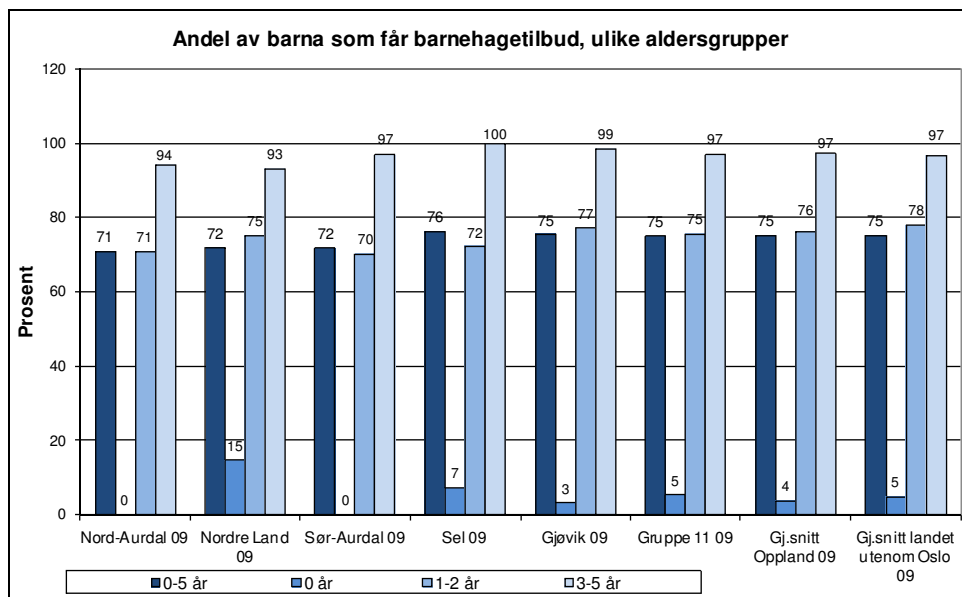
Barn med oppholdstid 5 dg pr uke, ett til fem år.

2006	2007	2008	2009	2010 m/privat
91	126	152	165	178

Nøkkeltall og statistikk

Rammeområde Barnehager	0542 Nord- Aurdal 2007	0542 Nord- Aurdal 2008	0542 Nord- Aurdal 2009	0538 Nordre Land 2009	0540 Sør- Aurdal 2009	0517 Sel 2009	0502 Gjøvik 2009	Gj.snitt kommune- gruppe 11 2009	Gj.snitt landet utenom Oslo
Prioritering									
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager	15 111	13 080	3 805	8 818	20 112	12 488	14 617	17 250	16 040
Dekningsgrad									
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	81,6	85	84,5	85,6	87	88,8	90	88,4	89,3
Produktivitet/enhetskostnader									
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage	90 842	106 385	114 245	110 566	120 636	109 995	129 088	129 249	133 100

Kommentarer til tallene:

Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner til barnehager utgjør iht kostratallene for 2009 kun kr.3.805. Tallet er unaturlig lavt noe som trolig må skyldes feil funksjonsbruk i kommunens regnskap for 2009. Dette har også sammenheng med at kommunen mottok ekstraordinære tilskudd for etablering av faste plasser og investeringstilskudd for nye plasser i 2009 som ikke er blitt benyttet før enn i 2010.

Andel barn 1-5 år med barnehageplass er på 84,5%, lavere enn snitt for gruppe 11 og landssnitt. Av den andre figuren fremgår det at det ikke var private plasser i Nord Aurdal pr. 31.12.09. Dekning for ulike aldersgrupper fremgår av den tredje figuren.

Nøkkeltallet kalt korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunal barnehage utgjør kr. 114.245, noe som er lavere enn landssnitt. Kun Nordre Land og Sel ligger lavere i utvalget. En medvirkende årsak til økning fra foregående år er at det var flere barn med diagnoser og behov for ekstra oppfølging enn foregående år.

I den siste figuren belyses produktiviteten i driften av de kommunale barnehagene. Figuren viser at antall korrigerte oppholdstimer pr. årsverk i de kommunale barnehagene utgjorde

11.203, noe som er høyere enn Nordre Land, Sør Aurdal, snittet i Oppland og landssnitt, men lavere enn Sel, Gjøvik og om lag tilsvarende snitt for gruppe 11. Etterspørsel etter deltidsplasser påvirker utnyttelsesgraden, noe som medfører at bykommuner ofte vil kunne ha flere oppholdstimer pr. årsverk.

ØKONOMIPLAN 2011-14

HOVEDPRIORITERINGER

De viktigste prioriteringer eller strategier som legges til grunn for drift og utvikling av aktivitet innenfor virksomhetsområdet for 2011-2014:

DRIFT og UTVIKLING

- **Framtidig barnehagestruktur**
- **Stabilitet i personalgruppene**
- **Sykefraværsoppfølging**
- **Større pedagogtetthet**
- **Ledelsesutvikling**
- **De minste barna**

MÅLTABELL

FOKUSOMRÅDER: • MÅLOMRÅDER	STATUS			MÅL	
	Sammenligning: tall for kommune i angitt referanseår	fakta 2009	oktober 2010	2011	2014
Brukere: (Brukertilfredshet og kvalitet)					
•					
•					
Ansatte: (Medarbeidertilfredshet : graden av måloppnåelse målt på en skala fra 1 - dårligst til 6 - best)					
• Sykefravær i %:	Barnehagene	13,3	12,7	12,0	12,0
•					
Økonomi:					
• Budsjettavvik i %				0%	0%
• Ressursbruk pr. enhet					
•					

BUDSJETT

DRIFTSBUDSJETT FOR NORD-AURDAL KOMMUNE	2011	2012	2013	2014
VEIL. NETTO BUDSJETT RAMMER 30 BARNEHAGE				
Opprinnelig budsjett pr.1.1.2010	20 676	20 676	20 676	20 676
Oppr. bud., versj. 105 (lønnsnivå/ st.hjemler pr. oktober)	23 990	23 990	23 990	23 990
Konsekvensjusteringer				
Konsekvensjustert driftsbudsjett	23 990	23 990	23 990	23 990
Ressursøkninger				
Sum ressursøkninger	0	0	0	0
Driftsreduksjoner, salderingstiltak				
Sum driftsreduksjoner	0	0	0	0
Totalt nettobudsjett	23 990	23 990	23 990	23 990

Eventuelle merknader

Fra 01.01.2011 gis det ikke lenger øremerket tilskudd til drift av barnehager, og barnehagesektoren blir finansiert gjennom rammetilskuddet. Høsten 2010 ble det vedtatt ny stykkpris - budsjettmodell for barnehagene i Nord-Aurdal jf. KS-062/10. Samtidig ble det opprettet privat barnehage. I sum genererer dette stor usikkerhet i forhold til budsjett-rammene for 2011. Kommende år må brukes til å få erfaring med hvordan disse endringene vil slå ut.

En har gjennom de senere år sett en tendens til at det søkes om 5 dager pr. uke for flere barn. Samtidig forventes det en liten økning i antall barn fra 1-5 år. Det er nytt hovedinntak til barnehagene i mars 2011, og en vil da kunne ha fylt opp igjen de kommunale barnehagene, som nå har noe ledighet på grunn av opprettelsen av privat barnehage. I motsatt fall vil en kunne måtte gå til oppsigelser i de kommunale barnehagene.

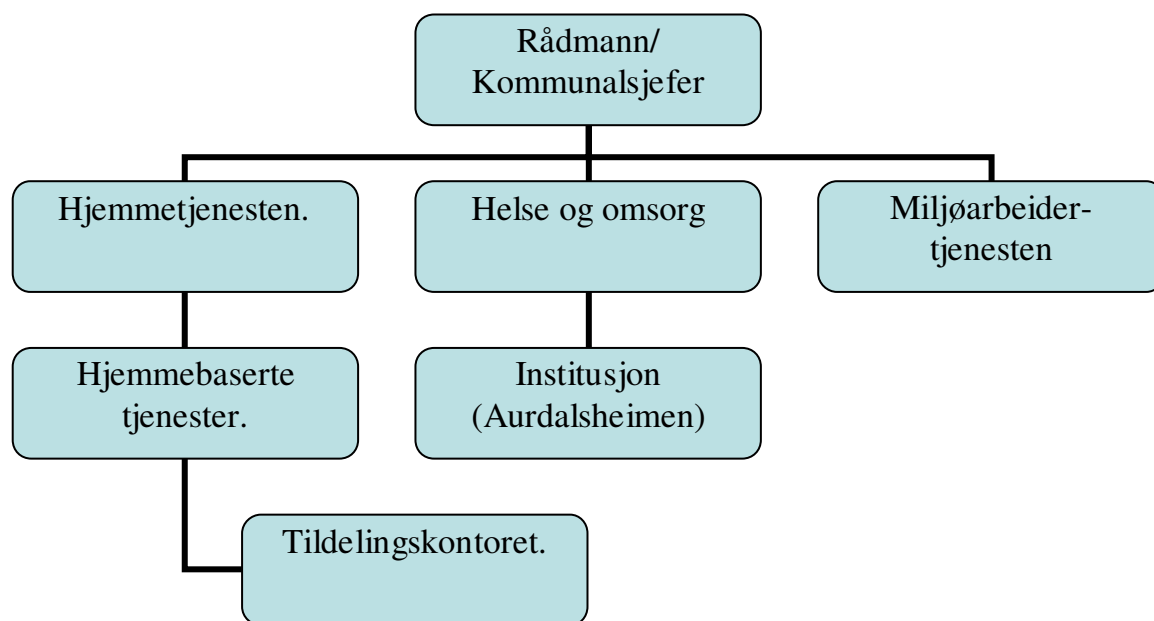
Det er lagt opp til en videreføring av dagens aktivitetsnivå for 2011 i påvente av at de omtalte forhold blir avklart.

RAMMEOMRÅDE 45 Pleie- og omsorgstjenesten

Hjemmetjenesten, Miljøarbeidertjenesten og Aurdalsheimen

STATUSOVERSIKT 2010

ORGANISERING, TJENESTER

Rammeområdet har til sammen ca 168 årsverk og gir pleie- og omsorgstjenester til kommunens innbygger og de som måtte oppholde seg her over noe tid.

Sykehjemmet er organisert i tre avdelinger med hver sin avdelingssykepleier og til sammen ca 57 årsverk. Aurdalsheimen har fra 2011 11 korttidsplasser og 49 langtidsplasser hvorav 16 plasser er spesialplasser for mennesker med demenssykdom. Resten av virksomhetsområdet ligger i rammeområdet helse.

Virksomhet hjemmetjenester består av hjemmebaserte tjenester og tildelingskontoret.

Hjemmebaserte tjenester har totalt ca.53 årsverk og er organisert med tre avdelingssykepleiere.

Virksomheten har ansvaret for tre bofellesskap, Ulnes, Skrautvål, Aurdal, med omsorgsboliger for eldre i kommunen. Tildelingskontoret har totalt 3,2 årsverk. De tildeler tjenester etter gjeldende lovverk og nivået som er vedtatt i kommunens serviceerklæringer.

Virksomhet miljøarbeid har til sammen ca 55 årsverk og er organisert i flere bofellesskap med tre avdelingsledere. Det gis tjenester til 36 personer pr. d.d.

Tildelingskontoret saksbehandler i hovedsak for hjemmebaserte tjenester, helse og omsorg og miljøarbeidertjenesten. I hovedsak fattes det vedtak om tjenester som hjemmesykepleie, praktisk bistand/opplæring, trygghetsalarm og brukerstyrt personlig assistanse (BPA).

Alle tjenester som gis i disse virksomhetsområdene, gis i samsvar med innholdet som er beskrevet i det enkelte vedtak.

SENTRALE UTVIKLINGSTREKK

St.mld. nr. 25 (2005-2006) *Omsorgsmeldingen*, samt øvrige relevante føringer peker på flere utviklingstrekk for årene fremover. Antall personer i den eldste delen av befolkningen (80+) vi holde seg stabil frem mot 2020. I løpet av årene fra 2020-2030 vil antallet eldre øke betraktelig og vil medføre utfordringer for kommunen. I forprosjekt helsetun er framtidens sykehjem i Nord-Aurdal utredet. Det skisseres her en ytterligere dreining mot hjemmebasert omsorg og færre institusjonsplasser. For å ivareta ønsker som de fleste har om å bo i egen bolig lengst mulig må det bygges flere omsorgsboliger med heldøgns bemanning. Disse boligene er tenkt å erstatte dagens langtidsplasser i institusjon. I oppfølgingen av forprosjektet er det utarbeidet en skisseløsning som innebærer 30 korttidsplasser og 26 omsorgsboliger med heldøgns bemanning i samme bygningsmasse. Planen er at dette skal erstatte dagens sykehjemstilbud.

St.mld. nr. 47 (2007-2008) *Samhandlingsreformen* vil innebære et større ansvar for helsefremmende og forebyggende arbeid samt behandlingstilbud. Hva ansvaret konkret vil innebære i sin fulle bredde er ikke avklart enda. Forventninger som er skisserte i stortingsmeldingen dreier mot at observasjon av pasienter i stedet for innleggelse settes i fokus, samt en forventning om at kommunen skal kunne etterbehandle og rehabilitere etter sykehusopphold før utskrivelse til eget hjem. Alle disse forventningene gjør at kommunene i distriktene må tenke nytt og samarbeide for å inneha den kompetansen og fleksibiliteten som kreves for å håndtere de nye utfordringene. Gjennom samhandlingsreformen legger Regjeringen til grunn at kommunene selv vil måtte finne frem til egnede samarbeidsformer for å sikre at ressurser og kompetanse utnyttes på best mulig måte. Gjennom ny helse- og omsorgslovgiving forventes det en tydeliggjøring av hvilket ansvar kommunene skal ha. Den nye lovgivningen forventes å tre i kraft fra 2012.

Demensplanen 2015 er en delplan innenfor omsorgsmeldingen. Den beskriver en av de største utfordringene innenfor de neste 10-15 år. Tallet på mennesker med ulike demenslidelser vil øke betraktelig og vil være en utfordring for den enkelte kommune.

Statistisk vil økningen av antall eldre tilsi at behovet for omsorgsboliger med heldøgns omsorg øker, da flere av de eldre vil få hjelp i hjemmet. Stipulert behov for nye boliger er en økning på 55 (Rapport fra Agenda). Den gruppen det må tas spesielt hensyn til, er de som utvikler demenssykdom. Denne gruppen har behov for omfattende tjenester over tid. Etter LEON-prinsippet (Lavest Effektive OmsorgsNivå) vil et dag- og aktivitetstilbud være det første gruppen har behov for, senere i forløpet blir det behov for opphold i døgnbemannet omsorgsbolig. Boliger til personer med demenssykdom bør organiseres sammen i flere omsorgsboliger med egnede utearealer. Andre boliger kan være fleksible og brukes av ulike brukergrupper.

Kompetanseløftet 2015 er også en delplan innenfor omsorgsmeldingen. Her beskrives noen av tiltakene det bør legges vekt på i årene fremover. De tre hovedmålene som er skisserte i planen er å sikre god rekruttering, høy kompetanse og stabil bemanning.

På grunn av befolkningsutviklingen og en dreining mot at flere tjenester skal ytes ute i kommunen, vil det bli behov for flere hender og en generell kompetanseheving. Utfordringen er å rekruttere og beholde kompetanse. Samarbeid mellom kommune- og spesialisthelsetjenesten vil bli sentralt for å gi tjenester etter LEON-prinsippet. Dette samarbeidet vil kreve endrede arbeidsformer og økt fleksibilitet når det gjelder oppgaver og tjenestenivå.

Der bygges nytt bofellesskap på Leira, med 10 leiligheter, som forventes klart til innflytting sensommer 2011. Statens helsetilsyn beskriver i sin rapport 2/2006 og i Stortingsmelding nr. 25 behovet for at kommuner sikrer at tjenestetilbudet til utviklingshemmede endres i samsvar med endring i grunnleggende bistandsbehov.

I henhold til LEON- prinsippet anses det å være mest hensiktsmessig å legge til rette for heldøgns pleie- og omsorgstjenester i egne bofellesskap. Dette vil gi Nord-Aurdal kommune en bedre ressursutnyttelse av kompetansen til de ansatte. Samtidig blir tilbudet kvalitativt bedre for den enkelte bruker. I tillegg vil denne måten å organisere botilbud og tjenester på kunne bidra til å gjøre fagområdet mer attraktivt. Det enkelte fagmiljø blir større, og Nord-Aurdal kommune vil kunne fremstå som en mer attraktiv arbeidsgiver.

Framover vil antall brukere i miljøarbeidertjenesten øke til 41 i 2014. Samtidig vil antall årsverk kunne reduseres, se tabell nedenfor, når boligstrukturen endres.

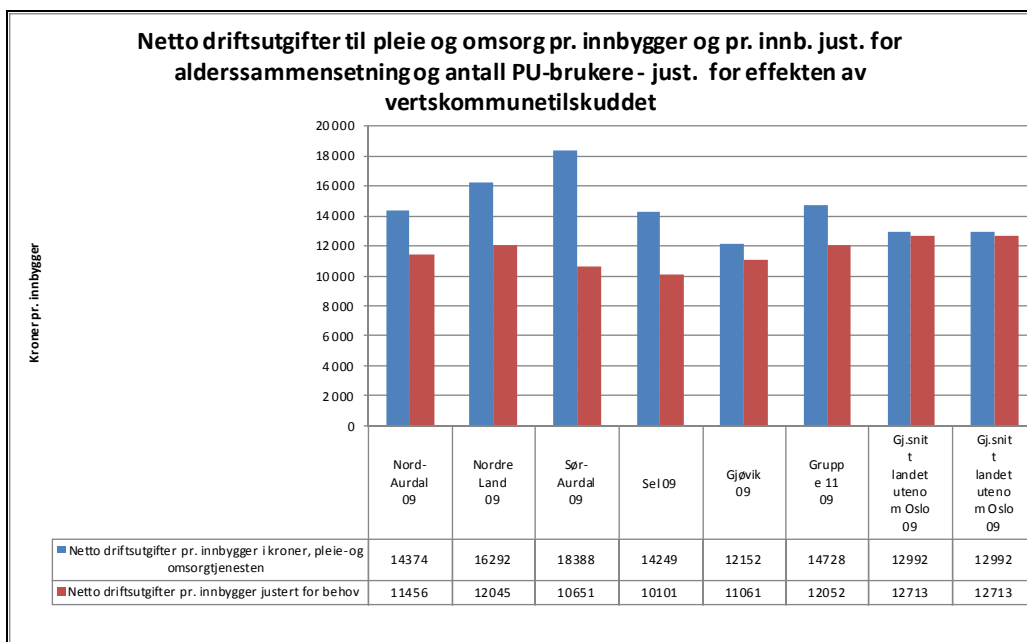
Plan for nedtrapping i miljøarbeidertjenesten ifht endret bosettingsmønster

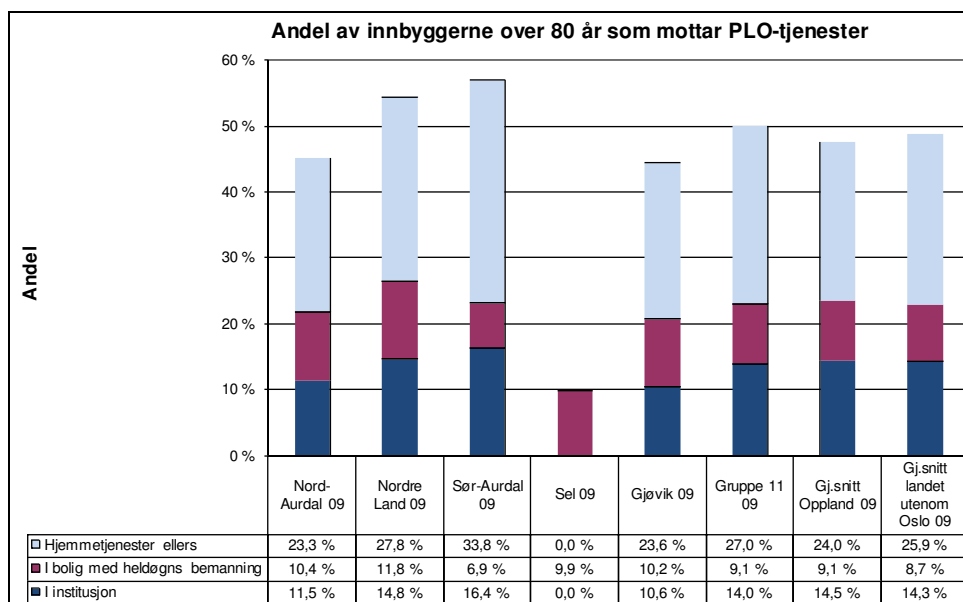
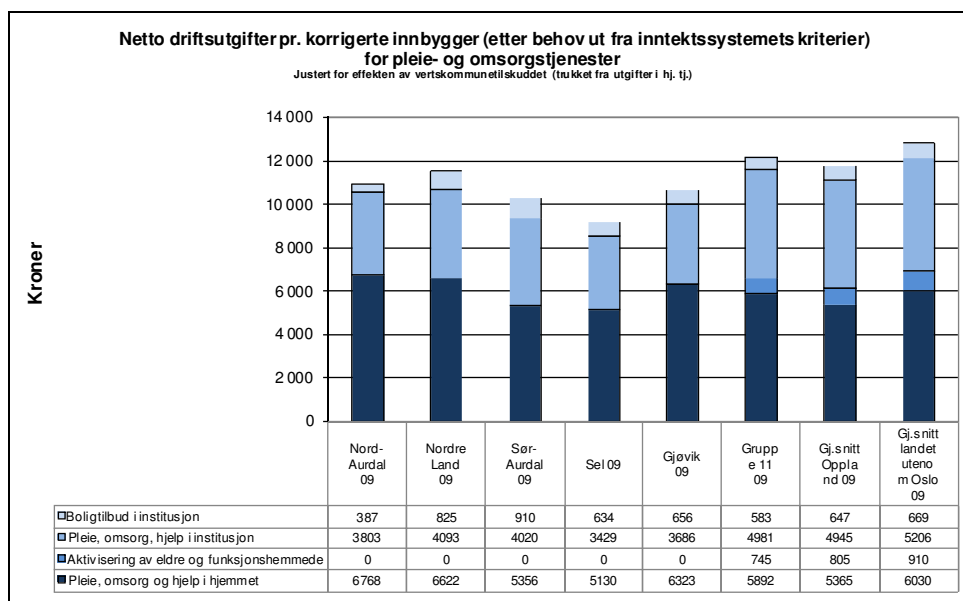
Årsverk inkl avd.leder	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Vesle Tveit Bofellesskap		14,9	18,8	18,8	18,8	18,8	18,8
Leira med bofellesskap		31,3	26,5	22,5	21,9	21,9	21,9
Lia Bofellesskap		14,5	12	12	12	12	12
Felles		1,5	1,5	1,9	1	1	1
Sum årsverk		62,2	58,8	55,2	53,7	53,7	53,7

Fra 2011 blir Skogsgruppa organisert unner Miljøarbeidertjenesten. Det samme gjelder oppfølging av VTA –plassene (Varig Tilrettelagt Arbeid). Dette vil bidra til en mer helhetlig tilrettelegging for tjenestemottakere.

Nøkkeltall og statistikk

Rammeområde Pleie og omsorg	0542 Nord- Aurdal 2007	0542 Nord- Aurdal 2008	0542 Nord- Aurdal 2009	0538 Nordre Land 2009	0540 Sør- Aurdal 2009	0517 Sel 2009	0502 Gjøvik 2009	Gj.snitt kommune- gruppe 11 2009	Gj.snitt landet utenom Oslo
Prioritering									
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, pleie- og omsorgstjenesten	14 089	16 038	16 474	16 292	18 388	14 249	12 152	15 654	13 216
Dekningsgrad									
Andel mottakere av hjemmetjenester over 67 år	..	..	..	..	..	..	..	..	..
Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner	100	100	100	100	100	100	97,9	94,1	94
Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon	13,3	13,8	11,5	14,8	16,4	..	10,6	14	14,3
Produktivitet/enhetskostnader									
Korrigerte brutto driftsutg pr. mottaker av hjemmetjenester (i kroner)	169 753	195 858	256 682	127 964	147 236	..	180 298	185 714	179 263
Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	644 537	631 338	629 015	720 526	658 745	811 865	886 858	802 234	830 136

Kommentarer til tallene:

Det fremgår av tabellen at netto driftsutgifter per innbygger til pleie og omsorgstjenesten utgjør kr. 16.474,-. Korrigert for effekten av verstkommunetilskuddet utgjør dette tallet kr. 14.374,-. Dette tallet bør også justeres for behov (herunder forskjellig alderssammensetting i befolkningen og antall PU-brukere) for å gjøres mer sammenlignbart. I den første figuren vises netto driftsutgifter før og etter behovskorrigerings. Det fremkommer av figuren at Nord Aurdal sine netto driftsutgifter utgjør kr. 11.456,- pr innbygger justert for behov. Dette er om lag midt i utvalget, vel kr. 500,- lavere enn snitt for kommunene i gruppe 11. Vi ser at andelen plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner utgjør 100%.

I den andre figuren vises netto driftsutgifter pr. korrigerte innbygger fordelt på de ulike kostra funksjonene: Pleie og omsorg - hjelp i hjemmet (254), pleie og omsorg - hjelp i institusjon (253), dagtilbud i institusjon og aktivisering av eldre og funksjonshemmede (234). Figuren viser at Nord Aurdal bruker relativt lite på institusjon og relativt mye på hjelp i hjemmet.

Andel innbyggere 80 år og over som er beboere på institusjon utgjør 11,5%. Det er nest lavest i utvalget etter Gjøvik. Den siste figuren viser andel innbyggere over 80 år som mottar ulike typer PLO-tjenester. Med unntak av Gjøvik (og tallene for Sel hvor det er feilregistreringer) er det flere som mottar tjenester i de andre kommunene enn i Nord Aurdal.

ØKONOMIPLAN 2011-14

HOVEDPRIORITERINGER

1. Tilstrebe samsvar mellom drift og tilgjengelige ressurser.
2. Sikre differensierte tjenester av god nok kvalitet i tilstrekkelig omfang og til rett tid.
3. Sikre tilstrekkelige rammevilkår for ledelse og myndiggjøring av kompetente medarbeidere.
4. Pleie- og omsorgstilbudet skal gi alle mulighet for egenmestring og et selvstendig liv i eget hjem.
5. Være pådriver for at innbyggerne i Nord-Aurdal kommune tar ansvar for egen helse gjennom egenmestring, fysisk aktivitet, sosialt fellesskap og tilrettelegging av egen situasjon.
6. Videreutvikle et arbeidsmiljø som vektlegger kunnskapsbasert praksis, nytenkning og kompetanseutvikling.
7. Fortsette å ha fokus på at innbyggerne i Nord-Aurdal kommune skal få tildelt tjenester etter behov og at omsorgstrappen er førende for tildeling av tjenester.
8. Øke forståelsen for viktigheten av samhandling og sette i gang tiltak som gjør at samhandlingen blir enklere på tvers av virksomhetsområdene.

MÅLTABELL

FOKUSOMRÅDER: • MÅLOMRÅDER		STATUS		MÅL		
		Sammenligning: tall for kommune i angitt referanseår	Nord-Aurdal			
			fakta 2009	oktober 2010	<u>2011</u>	2014
Brukere: (Brukertilfredshet og kvalitet)						
• Helse og omsorg gjennomførte ikke bruker-/påførendeundersøkelse i 2010,men dette er tenkt gjennomført i 2011.						
Ansatte: (Medarbeidertilfredshet : graden av måloppnåelse målt på en skala fra 1 - dårligst til 6 - best)						
• Sykefravær i %:						
• Helse og omsorg			11,9	6,5	7,0	
• Hjemmetjenesten			13,9	14,0	12,0	
• Miljøarbeid			10,0	13,5	10,0	
• Alle tre områdene har gjennomført prosjektet ”Forebygging og økt tilstedeværelse” i samarbeid med NAV-arbeidslivssenter. Alle mål og tiltak vil bli videreført og fulgt opp i årene fremover.						
• Det ble ikke gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2010 i noen av virksomhetene ,men dette er tenkt gjennomført i 2011.						
Økonomi:						
• Budsjettavvik i %					0	0

BUDSJETT

DRIFTSBUDSJETT FOR NORD-AURDAL KOMMUNE	2011	2012	2013	2014
VEIL. NETTO BUDSJ.RAMMER 45 PLEIE OG OMSORG				
Opprinnelig budsjett pr.1.1.2010	91 537	91 537	91 537	91 537
Oppr. bud., versj. 105 (lønnsnivå/ st.hjemler pr. oktober)	93 889	93 889	93 889	93 889
Konsekvensjusteringer				
Økt behov BPA-ordningen	300	300	300	300
Økt etterspørsel praktisk bistand	450	450	450	450
Økte kostnader leasingbiler	9	9	9	9
Oppr. av feil i lønnsbudsjett 09	1100	1100	1100	1100
Oppr. av feil i lønnsbudsjett 09	300	300	300	300
Oppr. av feil i lønnsbudsjett 09	100	100	100	100
Oppr. av feil i lønnsbudsjett 09	-1100	-1100	-1100	-1100
Oppr. av feil i lønnsbudsjett 09	-300	-300	-300	-300
Oppr. av feil i lønnsbudsjett 09	-100	-100	-100	-100
Regionalt helseprosjekt - NAK's andel	180	180	0	0
Regionalt helseprosjekt - NAK's andel	180	180	0	0
Regionalt helseprosjekt - NAK's andel	-180	-180	0	0
Vertskommunetilskudd - overført virksomhet miljøarbeid	-13 961	-13 961	-11 422	-11 422
Tilskudd ressurskrevende tjenester - ovf. miljøarbeid/ hj.tjeneste	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Tilskudd ressurskrevende tjenester - ovf. miljøarbeid/ hj.tjeneste	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Konsekvensjustert driftsbudsjett	78 867	78 867	81 226	81 226
Ressursøkninger				
Hjemmetjenesten – opptopping tildelingskontoret	285	285	285	285
Sum ressursøkninger	285	285	285	285
Driftsreduksjoner, salderingstiltak				
Reduksjon antall langtidsplasser	-275	-550	-550	-550
Effektivisering miljøarbeidertjenesten	-250	-750	-750	-750
Sum driftsreduksjoner	-525	-1 300	-1 300	-1 300
Totalt nettobudsjett	78 627	77 852	80 211	80 211

Eventuelle merknader

Med bakgrunn i Formannskapssak 090/10 Servicenivået i Nord-Aurdal kommunes omsorgsboliger her rådmannen vurdert levering av kaffeposer i Ulnes omsorgsboliger. Tiltaket bør utgå fra 2011 da nåværende serviceerklæring har et riktig nivå med tanke på matleveranser.

TILTAK MED BUDSJETTAKONSEKVENSER 2011

Oversikt

Tiltaksnavn		Nettoeffekt 2011	Helårseffekt 2012
A.	Hjemmetjenesten - opptrapping tildelingskontoret	285 000	285 000
B.	Reduksjon antall langtidsplasser	-275 000	-550 000
C.	Effektivisering miljøarbeidertjenesten	-250 000	-750 000
Sum for alle tiltak		-440 000	-1 015 000

Tiltaksbeskrivelser

A Tiltak:

Hjemmetjenesten - opptrapping tildelingskontoret

Situasjonsbeskrivelse : Opptrapping ved tildelingskontoret, 60% stilling

Årsbudsjettkonsekvens : Kr. 285.000,-

B Tiltak:

Prosjekt omstilling av langtidsplasser

Situasjonsbeskrivelse : Siste halvåret har behovet for korttidsplasser økt samtidig som behovet for langtidsplasser i sykehjemmet har avtatt. Målet er å omstille seks langtidsplasser til korttidsplasser som skal driftes i regi av hjemmetjenesten. 2,5 årsverk spart på sykehjemmet og ca 1,0 årsverk må tilføres hjemmetjenesten

Årsbudsjettkonsekvens : Kr. – 275.000,-

C Tiltak:

Effektivisering miljøarbeidertjenesten

Situasjonsbeskrivelse : Er i gang med en stor omstilling, har klart å redusere bemanning raskere enn forventet. 10 nye omsorgsboliger på Leira forventes åpnet sommer 2011. Har som intensjon å drive enda mer effektivt fra høsten 2011 – anslag 1,5 årsverk.

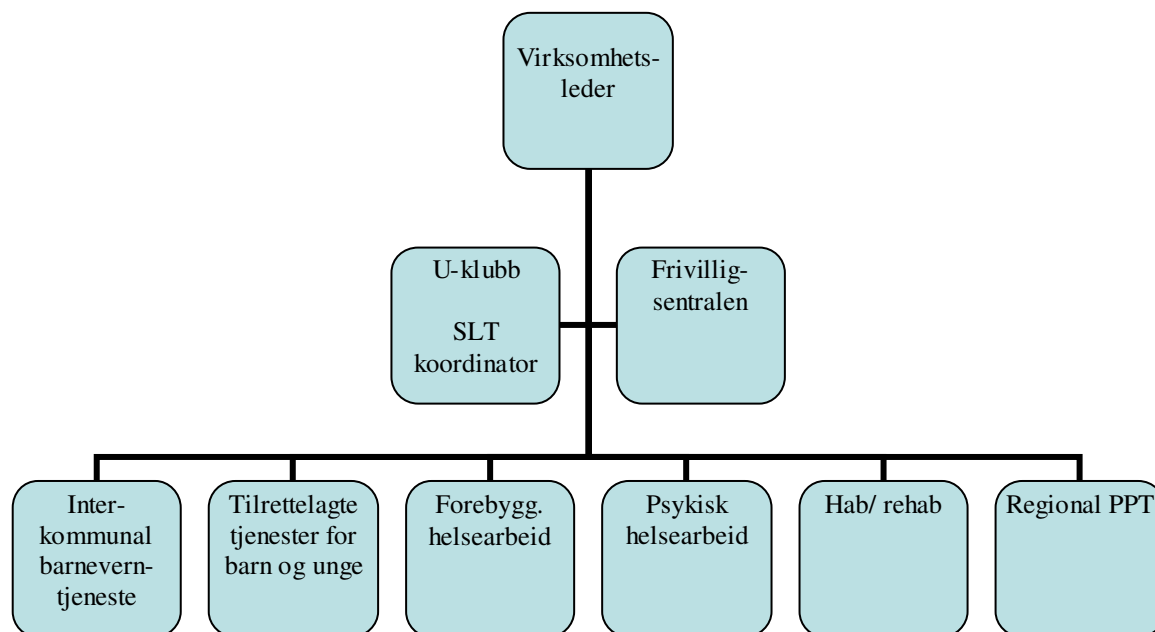
Årsbudsjettkonsekvens : Kr. -250.000,-

RAMMEOMRÅDE 51

Familiens Hus

STATUSOVERSIKT 2010

ORGANISERING, TJENESTER

Virksomheten består av seks avdelinger med egne avdelingsledere og til sammen ca 39 årsverk. I tillegg har virksomheten ansvar for frivilligsentralen, ungdomsklubben og SLT-koordinator. Familiens hus følger også opp avtaler med krisesenteret på Gjøvik og Støttesenteret Mot Incest og Seksuelle Overgrep (SMISO), på vegne av Nord-Aurdal kommune.

SENTRALE UTVIKLINGSTREKK

I 2010 kom det ny krisesenterlov som legger ansvaret til den enkelte kommune for å ha et forsvarlig krisesentertilbud til kommunens innbyggere. Nord-Aurdal kommune har inngått avtale om slikt tilbud ved krisesenteret på Gjøvik.

Det er i 2010 utarbeidet en Boligsosial handlingsplan som skal behandles i kommunestyret i desember.

SLT-koordinator vil arbeide med å integrere politirådets målsettinger i kommunens rus- og kriminalitetsforebyggende arbeid. Det skal utarbeides et mandat for kommunens arbeidsgruppe for forebygging i 2011.

Barnevernet viderefører prosessene som ble satt i gang med etableringen av den interkommunale tjenesten. Sentralt blir arbeidet med rutiner, og felles standarder for vedtak om barneverntiltak i samarbeidskommunene. Utover dette vil barnevernet fokusere på de kvalitative og kvantitative forbedringene som forventes ut fra den statlig øremerkede opptrappingen av tjenesten i 2011.

Ved Tilrettelagte tjenester for barn og unge med nedsatt funksjonsevne skal det utredes nye løsninger på avlastningstilbud i skolens ferieavvikling. Målgruppens behov vil bli ivaretatt ut

fra standarder beskrevet i kommunens serviceerklæringer. Vedtak om tjenester fattes i dag i avdelingen, men i løpet av 2011 blir dette overført tildelingskontoret når dette trappes opp. Avdeling forebyggende helsearbeid er sentral i forhold til gjennomføringen av nye målsettinger gjennom kommunens satsning på folkehelsearbeid.

Som en del av det forbyggende helsearbeidet, vil en forsøke å etablere tilbud om hjemmekonsulent i helsestasjonen. Dette er beskrevet som et nytt tiltak i kommunedelplanen for helse- og omsorgstjenester som skal vedtas i desember, men det er ikke funnet rom for tiltaket i budsjett 2011.

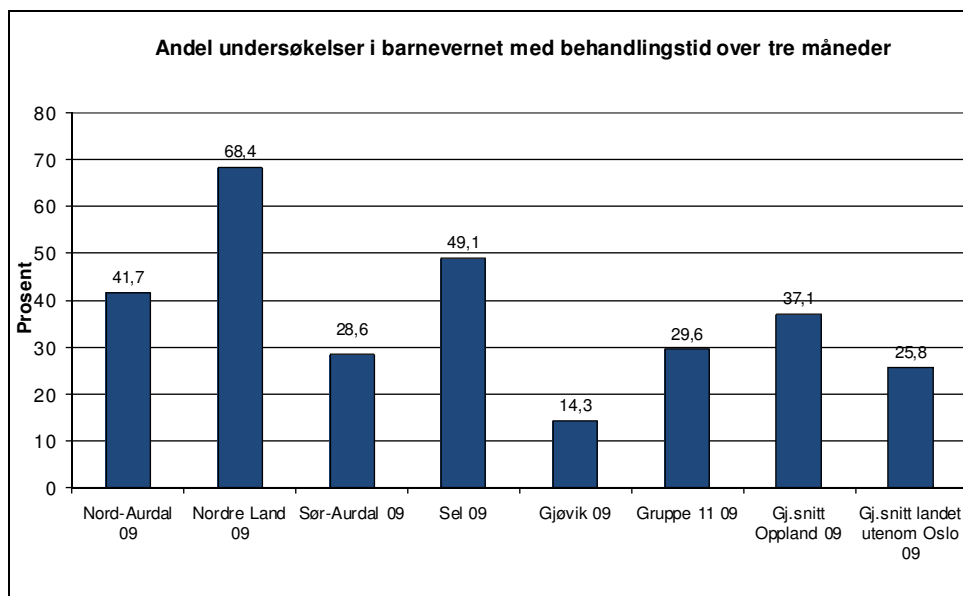
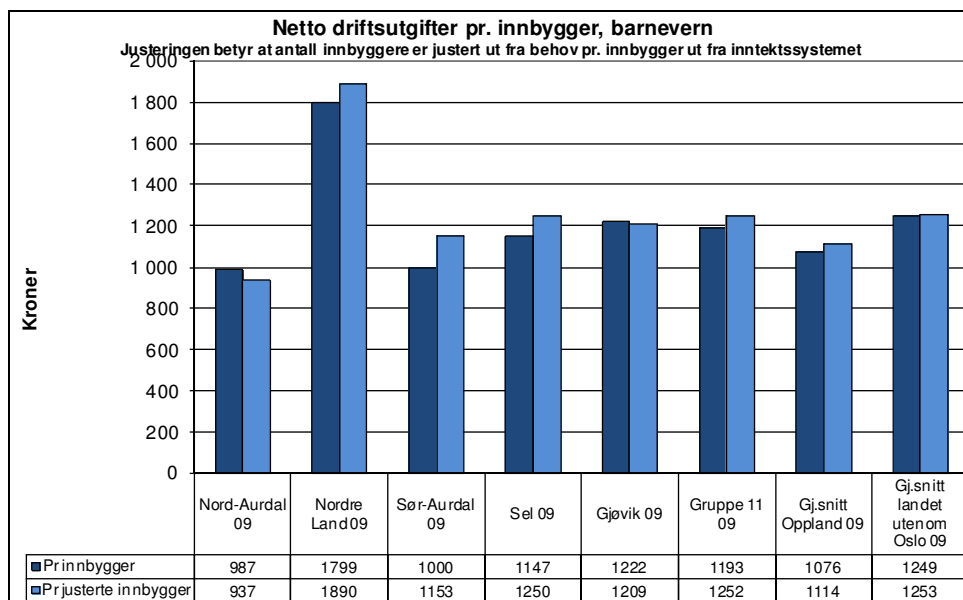
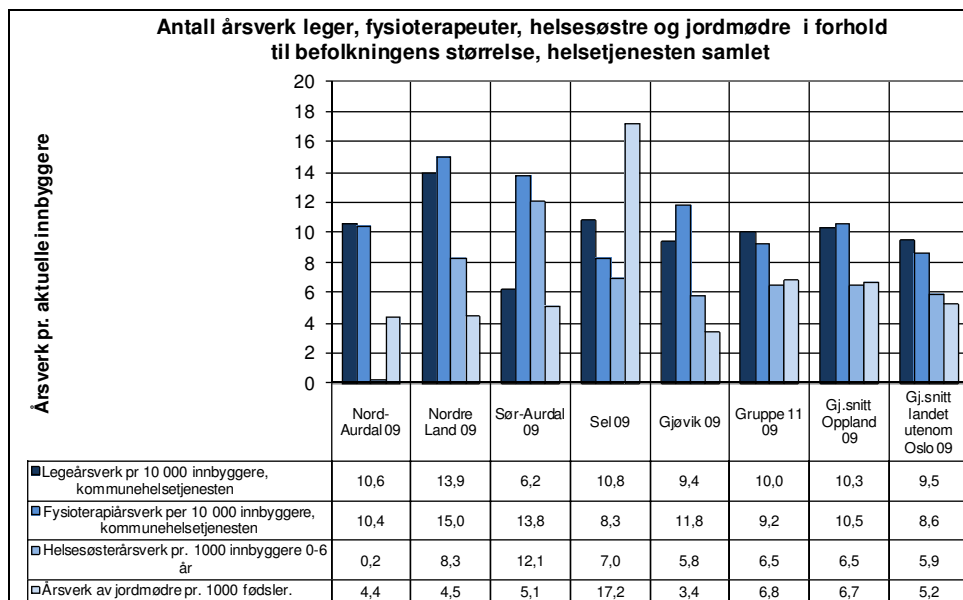
I avdeling psykisk helsearbeid vil rusrelatert arbeid og generell innsats rettet mot barn bli prioritert i 2011. Tjenesten vil evaluere den rusrelaterte innsatsen i kommunen i løpet av 2011.

Avdeling Hab/ rehab vil videreutvikle nye tiltak omkring folkehelsearbeidet. Avdelingen vil med bakgrunn i kommunedelplan for helse- og omsorgstjenester opprette en bemannet frisklivssentral. For organiseringen av det kommunale fysioterapitilbudet blir det avgjørende med utviklingen av finansierungsordningen for avtalefestede fysioterapeuter.

PPT har de senere årene møtt store utfordringer med rekruttering av medarbeidere. Det vil derfor arbeides videre med kompetanseheving i avdelingen. Gode prioriteringer, og samhandlingsrutiner med skoler, barnehager og øvrige tverrfaglige samarbeidsparter blir viktige innsatsområder. Tjenesten skal samlokaliseres med Felles barneverntjeneste i Valdres i løpet av første halvår 2011.

Nøkkeltall og statistikk

Rammeområde Familiens hus	0542 Nord- Aurdal 2007	0542 Nord- Aurdal 2008	0542 Nord- Aurdal 2009	0538 Nordre Land 2009	0540 Sør- Aurdal 2009	0517 Sel 2009	0502 Gjøvik 2009	Gj.snitt kommune- gruppe 11 2009	Gj.snitt landet utenom Oslo
Prioritering									
Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten	1368	1473	2055	1949	2923	2501	1502	1894	1 740
Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år, barneverntjenesten	4949	4881	4777	8923	4540	5441	5824	5240	5 379
Dekningsgrad									
Fysioterapiårsverk per 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	9,7	10,3	10,4	15	13,8	8,3	11,8	9,2	8,6
Andel barn med barneverntiltak ift. innb. 0-17 år	3,9	4	4,4	7,1	5,8	4	3,8	5	4,2
Produktivitet/enhetskostnader									

Kommentarer til tallene:

Netto driftsutgifter pr. innbygger til kommunehelsetjenesten slik det fremkommer i Kostra tabellen utgjør kr. 2.055, høyere enn snitt i gruppe 11 og landssnitt. Bildet endres ikke vesentlig ved behovskorrigerings, Nord Aurdal ligger nest høyest i utvalget.

I den tredje figuren vises antall årsverk innen helsetjenestene sett ift. befolkningens størrelse. Antall årsverk leger ligger på 10,6 pr 10.000 innbyggere mot et landssnitt på 9,5, fysioterapiårsverk på 10,4 pr 10.000 innbyggere mot et landssnitt på 8,6, antall helsesøsterårsverk er oppgitt til 0,2 pr. 1000 innbyggere mot et landssnitt på 5,9 (noe som skyldes feilregistrering i Kostra) og årsverk jordmødre på 4,4 pr. 1000 fødsler mot et landssnitt på 5,2.

Netto driftsutgifter per innbygger 0-17 år til barneverntjenesten utgjør kr. 4.777, lavere enn snitt i gruppe 11 på kr. 5 240 og landssnitt på kr. 5.379. I den fjerde figuren vises netto driftsutgifter pr. innbygger samt pr. innbygger korrigert ut fra "behov" fra inntektssystemet. Som figuren viser fremstår Nord Aurdal sine driftsutgifter til barnevern lavest av alle sammenlikningskommunene, snitt i gruppe 11 og landssnitt når tallene behovskorrigeres.

I den siste figuren vises andel undersøkelsessaker i barnevernet med behandlingstid over tre måneder. I Nord Aurdal var det nesten 42% av sakene som hadde en behandlingstid på over tre måneder, mot et landssnitt på 25,8%.

ØKONOMIPLAN 2011-14

HOVEDPRIORITERINGER

1. Psykisk helsearbeid: Søknad om opptrappingsmidler innen rusfeltet, utarbeidelse og fortløpende rullering av boligsosial handlingsplan, samt etablering av samhandling med skolehelsetjenesten og tverrfaglig team.
2. Benytte mulighetene gjennom øremerkede midler til barnevernet. Etablere stabil tjenesteproduksjon ut fra faglig kvalitet, og lovverk omkring tjenestens krav til tidsfrister.
3. Etablere faste møtestrukturer mellom skoler, barnehager og tverrfaglig team. Bedret tjenesteyting ved å sikre at riktige tjenester settes inn til riktig tid.
4. Overføre vedtaksmyndigheten fra Tilrettelagte tjenester og Psykisk helsearbeid til Tildelingskontoret. Arbeide videre med tjenesteproduksjon ut fra vedtatte serviceerklæringer.
5. Serviceerklære individuell plan. Definere forventninger til kommunens innbyggere, og sikre at grunnleggende behov dekkes hos brukerne med sammensatte utfordringer.
6. Samle alle virksomhetens avdelinger til et fysisk Familiens hus.
7. Omstille ressurser til bemanning av frisklivssentral. Optimalisere utnyttelse av enkeltmenneskers egenressurser i forbindelse med forebygging av livsstilssykdommer.
8. Omstille ressurser til hjemmekonsulent ved helsestasjonen. Forebyggende tiltak for ivaretagelse av barnevelferd.
9. Rullere Boligsosial handlingsplan og endre planstatus til kommunedelplan.

MÅLTABELL

FOKUSOMRÅDER: • MÅLOMRÅDER	STATUS		MÅL		
	Sammenligning: tall for kommune i angitt referanseår	Gjøvik			
		fakta 2009	oktober 2010	<u>2011</u>	2014
Ansatte: (Medarbeidertilfredshet : graden av måloppnåelse målt på en skala fra 1 - dårligst til 6 - best)					
• Sykefravær i %:		6,0	6,9	6,5	6,0
Økonomi:					
• Budsjettavvik i %				0	0

BUDSJETT

DRIFTSBUDSJETT FOR NORD-AURDAL KOMMUNE	2011	2012	2013	2014
VEIL. NETTO BUDSJ.RAMMER 51 FAMILIENS HUS				
Opprinnelig budsjett pr.1.1.2010	23 287	23 287	23 287	23 287
Oppr. bud., versj. 105 (lønnsnivå/ st.hjemler pr. oktober)	23 889	23 889	23 889	23 889
Konsekvensjusteringer				
Økt kom tilskudd til krisesenter	350	350	350	350
Komp. for økte kostnader IK Barnevern	360	360	360	360
Red. post bv.tiltak i hjemmet	-200	-200	-200	-200
Red. post bv.tiltak i hjemmet	-100	-100	-100	-100
Bortfall salgsinntekter barneavlastning	300	300	300	300
Red. lønnsutgifter tilrettelagte tjenester	-300	-300	-300	-300
Red. budsjett psyk helsearbeid	-60	-60	-60	-60
Red. budsjett psyk helsearbeid	-100	-100	-100	-100
Økt andel kom. fin. avtalefestede fysioterapeuter	375	375	375	375
Konsekvensjustert driftsbudsjett	24 514	24 514	24 514	24 514
Ressursøkninger				
Frisklivssentral - anskaffelse av utstyr	60	60	60	60
Sum ressursøkninger	60	60	60	60
Driftsreduksjoner, salderingstiltak				
Nedleggelse Epleby ungdomsklubb	-360	-360	-360	-360
KSV 16.12.10	360	360	360	360
Reduksjon frivilligsentralen	-50	-50	-50	-50
Reduksjon merk. Ressurser Fam.hus	-100	-100	-100	-100
Kutt støtte lag og org. psyk. helsearbeid	-40	-40	-40	-40
KSV 16.12.10	40	40	40	40
Sum driftsreduksjoner	-150	-150	-150	-150
Totalt nettobudsjett	24 424	24 424	24 424	24 424

TILTAK MED BUDSJETTkonsekvenser 2011

Oversikt

Tiltaksnavn		Nettoeffekt 2011	Helårseffekt 2012
A.	Frisklivssentral - anskaffelse av utstyr	60 000	60 000
B.	Lønnsutgifter Epleby ungdomsklubb – <i>utgikk iht. KSV 16.12.10</i>	0	0
C.	Reduksjon frivillighetssentralen	-50 000	-50 000
D.	Reduksjon merk. ressurser Fam.hus	-100 000	-100 000
E.	Kutt støtte lag og org. psyk. helsearbeid – <i>utgikk iht. KSV 16.12.10</i>	0	0
Sum for alle tiltak		-90 000	-90 000

Opprinnelig forslag fra rådmann:

- A Tiltak:** **Frisklivssentral - anskaffelse av utstyr**
Situasjonsbeskrivelse : Opptopping av folkehelsesatsing, anskaffelse av nødvendig utstyr.
Årsbudsjettkonsekvens : Kr. 60.000,-
- B Tiltak:** **Nedleggelse Epleby ungdomsklubb i kommunal regi**
Situasjonsbeskrivelse : Ungdomsklubben Epleby drives av frivillige
Årsbudsjettkonsekvens : Kr. - 360.000,-
- C Tiltak:** **Reduksjon frivillighetssentralen**
Situasjonsbeskrivelse : Red. av 10% stilling (har 110% stilling, KKD fordrer kun 100% stilling)
Årsbudsjettkonsekvens : Kr. -50.000,-
- D Tiltak:** **Reduksjon merk. ressurser Fam.hus**
Situasjonsbeskrivelse : Kutte 20% merkantil ressurs i Familiens hus
Årsbudsjettkonsekvens : Kr. -100.000,-
- E Tiltak:** **Kutt støtte lag og org. psyk. helsearbeid**
Situasjonsbeskrivelse : Kutte støtte til lag og org. innen psykisk helsearbeid
Årsbudsjettkonsekvens : Kr. - 40.000,-

RAMMEOMRÅDE 52 NAV Valdres Nord-Aurdal

STATUSOVERSIKT 2010

ORGANISERING, TJENESTER

NAV Valdres Nord-Aurdal er en del NAV Valdres som ett resultatområde med felles ledelse og støtteenhet.

I Nord-Aurdalskontoret ligger kommunale tjenester i samsvar med Lov om sosiale tjenester i NAV – råd og veiledning, økonomisk sosialhjelp og kvalifiseringsprogrammet. I tillegg ligger oppfølging av rus og gjeldsrådgivning. Statlige arbeidsoppgaver er de samme som i alle NAV-kontor.

Kontoret har 4,6 kommunale årsverk (1 årsverk som ruskonsulent, 0,6 årsverk som gjeldsrådgiver og 3 årsverk som veileder/sosialkonsulent) og 5,0 statlige årsverk.

Oppgavedeling innad i kontoret er ikke fordelt ut for statlige og kommunale oppgaver, men på tvers av formelle styringslinjer ut fra at brukere som kommer og har behov for ulike ytelser og bistand blir sett helhetlig.

Kontoret har ingen formell lokal leder, men en kontorkoordinator. Leder av NAV Valdres er leder for alle 6 NAV-kontorene i regionen. I Nord-Aurdal kommune er leder av NAV Valdres organisatorisk direkte underlagt rådmannen i tillegg til direktør for NAV Oppland som også er formell arbeidsgiver for leder.

SENTRALE UTVIKLINGSTREKK

Nord-Aurdal kommunes sosialtjeneste ble organisatorisk en del av NAV fra mai 2009 i den regionale modellen – NAV Valdres som er ETT resultatområde. Det er inngått samarbeidsavtale med NAV stat og driftsavtale mellom kommunen og NAV Oppland vedr. samarbeid og drift av kontoret. Samarbeidet mellom NAV Oppland og kommunene i Valdres er definert som et partnerskap og har ett felles overordnet organ – partnerskapsstyret som består av de 6 rådmennene og direktør for NAV Oppland.

Etter at sosialtjenesten ble en del av NAV-partnerskapet har det blitt jobbet mye med å skape felles forståelse for de felles oppgavene kontoret skal løse – målsetting flere i arbeid og/eller aktivitet og færre på passive stønader, samt opplæring i ulike IT-verktøy og regelverk. Kontoret har kommet et godt stykke videre i å bli et enhetlig kontor for brukere/innbyggere, men det er fortsatt et godt stykke igjen.

For 2011 vil det fortsatt være stort behov for å skape felles forståelse og å bygge kultur og kompetanse på tvers av tidligere fagområder.

Fra kontoret ble NAV-kontor ble det innført en ny ordning – Kvalifiseringsprogrammet (KVP). Ordningen ble i 2009 og 2010 finansiert ved øremerket statstilskudd og sentralt definerte måltall. Fra 2011 blir ordningen finansieres som en del av det generelle rammetilskuddet til kommunene, men det er i statsbudsjettet definert hvilke beløp som er lagt inn i rammetilskuddet til dette formålet. Kvalifiseringsprogrammet er lovfestet rett i forhold til brukergruppe med liten eller ingen inntektssikring og som har sammensatte behov for bistand for å kvalifisere seg til selvforsørgende arbeidsinntekt. Se nedenstående tabeller vedrørende KVP.

Nøkkeltall og statistikk

SOSIALHJELP / KVP - STATISTIKK NORD-AURDAL

	Halvår 2008	Hele 2008	Halvår 2009	Hele 2009	Halvår 2010	Hele 2010*)	Økn.% 08-09	Økn.% 09-10
LIVSOPPHOLD	461787	1004284	850310	1872956	1272505	2545009	86,5	35,9
BOUTGIFTER	302387	673870	549666	1131925	938673	1877346	68,0	65,9
STRØM	180241	350665	384335	615523	473189	946377	75,5	53,8
NØDHJELP	83107	181467	170816	315296	178449	356898	73,7	13,2
ANDRE YTELSER	283519	779124	888542	1573167	587529	1175058	101,9	-25,3
KVP					512754			
Utbet. Sos.hj.	1311040	2989410	2843668	5508867	3450345	6900690	84,3	25,3

*) estimat økning forholdsvis i forhold til 1. halvår

Hvem er brukere av økonomisk sosialhjelp

Sosialhjelpbrukere 1/1 -31/8
2010

Kontor	Antall bruker e	Bare sosial -hjelp	Syk e- pen ger	AAP	Dag- penger	Alders- pensjo n	Uføre- pensj on	Overga ngsstøn ad enslige forsørge re	KVP	Lønns- inntekt	Intro - stønad	Annet
Sør- Aurdal	88	10	4	27	8	4	8	2	7	11	7	
Etnedal	41	11		14	2	1	5		3	4		1
Nord- Aurdal	214	23	9	62	6	7	38	1	10	24	5	29
Øystre Slidre	90	10	14	13	2	4	18	4	3	12	5	5
Vestre Slidre	62	13		13	6	2	14	1	6	3		4
Vang	32	7		4	2		5		5	9		

Annet:

Nord-Aurdal - 4 skoleelever, 21 drop-ins, 4 institusjonsopphold

Etnedal - 1

etterlattepensjon

Vestre Slidre: 1 skoleelev, 2 asylsøkere og 1 uten andre inntekter

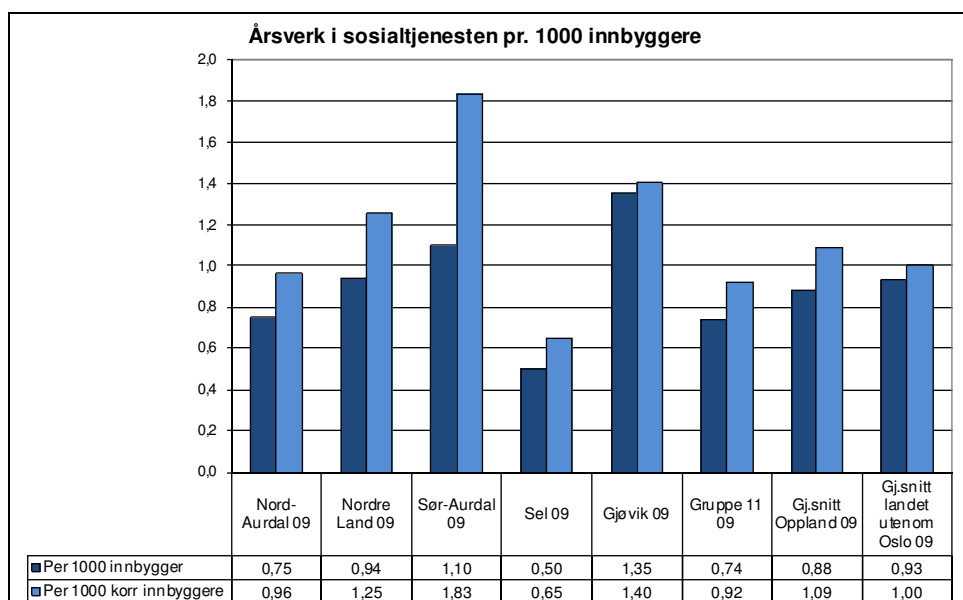
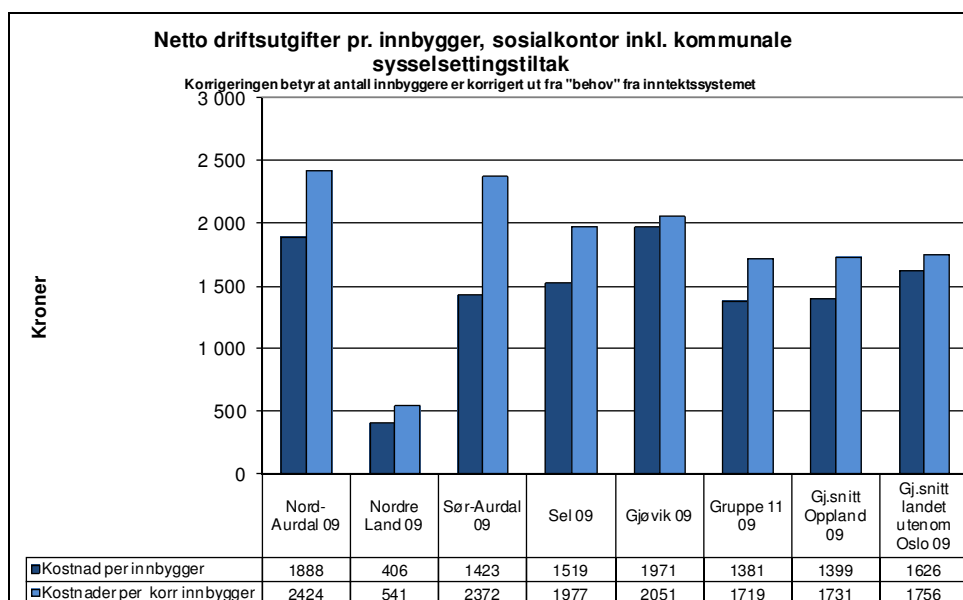
Øystre Slidre: 1 etterlatt, 2 studenter, 1 foreldrepenger, 1
individstønad

Kvalifiseringsprogrammet - Statsbudsjett: Tildeling av tilskudd 2011, sammenlignet med 2010				
Knr	Tildelt 2010 med individ-stønning (inkl 30.000)	I 2011 kr		
0540 Sør-Aurdal	590 025	487 000	-103 025	-17 %
0541 Etnedal	373 875	245 000	-128 875	-34 %
0542 Nord-Aurdal	1 523 400	1 367 000	-156 400	-10 %
0543 Vestre Slidre	432 825	331 000	-101 825	-24 %
0544 Øystre Slidre	629 325	426 000	-203 325	-32 %
0545 Vang	265 800	213 000	-52 800	-20 %

KVP - måltall

	M2009	R2009	M2010	Pr sept.10	2011
0540 Sør-Aurdal	4	5	5	7	4
0541 Etnedal	2	3	3	3	2
0542 Nord-Aurdal	8	8	13	12	10
0543 Vestre Slidre	3	4	3	5	2
0544 Øystre Slidre	5	6	5	3	3
0545 Vang	2	2	2	3	2

Rammeområde NAV	0542 Nord- Aurdal 2007	0542 Nord- Aurdal 2008	0542 Nord- Aurdal 2009	0538 Nordre Land 2009	0540 Sør- Aurdal 2009	0517 Sel 2009	0502 Gjøvik 2009	Gj.snitt kommune- gruppe 11 2009	Gj.snitt landet utenom Oslo
Prioritering									
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20- 66 år	1979	1894	2751	760	2503	2620	2935	2135	2 442
Dekningsgrad									
Sosialhjelpsmottakere	173	173	224	157	107	254	985	227	249
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere	2,7	2,7	3,5	2,4	3,4	4,2	3,4	2,6	2,5
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 20-66 år	4,4	4,4	5,7	4,0	5,9	7,3	5,6	4,3	4,1
Andelen sosialhjelpsmottakere i alderen 20-66 år, av innbyggerne 20-66 år	4	3,9	5,2	3,9	5,1	6,8	5	4	3,8
Årsverk i sosialtjenesten	5,50	6,00	4,80	6,30	3,50	3,00	39,00	6,54	9,27
Årsverk i sosialtjenesten pr. 1000 innbygger	0,85	0,93	0,75	0,94	1,10	0,50	1,35	0,74	0,93

Kommentarer til tallene:

Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år slik det fremkommer i Kostra tabellen utgjør kr. 2.751, nest høyes i utvalget etter Gjøvik. Snitt for gruppe 11 utgjør kr. 2.135. I den første figuren vises netto driftsutgifter pr. innbygger samt pr. innbygger korrigert ut fra "behov" fra inntektssystemet. Som figuren viser fremstår Nord Aurdal sine driftsutgifter til sosialhjelp høyest av alle sammenlikningskommunene og langt høyere enn både snitt i gruppe 11, Oppland og landssnitt når tallene behovskorrigeres.

For 2010 har det vært en betydelig økning i utbetalinger til økonomisk sosialhjelp. Årsakene til dette er ikke "tydelige" – men vil sannsynligvis ha årsaker i både ytre og indre forhold. Se tabell over utgiftsgruppering for årene 2008/2009 og 1. halvår 2010. Tiltak for å endre denne situasjonen kan være flere, men en både økt bemanning (se bemanningsandel i NAK sammen lignet med andre kontor) og økt bruk av økonomisk veiledning/gjeldsrådgivning kan være effektive virkemidler.

Det er også medtatt en graf som viser antall årsverk i sosialtjenesten pr. 1000 innbyggere som viser at Nord-Aurdal har nest lavest bemanning av kommunene i utvalget (Sel har lavest), om lag som snitt for gruppe 11, men under landssnitt.

HOVEDPRIORITERINGER

Partnerskapsstyret har i møte 5/11-10 gitt bl.a. følgende styringssignal:

1. Fortsatt stort fokus på samhandling på tvers av styringslinjer både i mottak og oppfølging. Brukere på oppfølging – en veileder
2. Oppfølging sykemeldte og arbeidssøkere med spesielt fokus på unge mellom 21 og 24 år viktig for å redusere antall langtidsbrukere. Dialogmøte 2, god samhandling med arbeidsgivere og leger samt bruk av relevante tiltak prioriteres.
3. Det etableres utbetalingsindikator i Velferd som gir innsikt i andel og antall brukere med supplerende sosialhjelp (som tillegg til statlige ytelser)
4. Økonomisk råd/veiledning, gjeldsrådgivning, frivillig forvaltning og hjelpeverge prioriteres i forhold til brukere med økonomiske problemer som medfører økonomisk sosialhjelp over tid.
5. Arbeidsevnevurdering og aktivitetsplan/IP skal benyttes også for brukere med behov for økonomisk sosialhjelp som hovedinntektskilde. Økonomisk sosialhjelp som hovedinntekt skal følges opp med bruk av vilkår.
6. Unge brukere (over 21 år) og bosatte flyktninger med avsluttet introduksjonsprogram prioriteres inn i KVP, jfr inngangsvilkår for ordningen.
7. Måltall KVP i samsvar med alternativ I – det forutsettes at utgiftene sees i sammenheng med den totale økonomiske budsjettrammen NAV har i den enkelte kommune for 2011.
8. Tiltaksplasser skal utnyttes til beste ut fra NAV-bruker/innbyggernes bistandsbehov. Bundne statlige tiltaksplasser som ikke benyttes skal vurderes over mot mer fleksibel bruk.
9. Det legges til rette for bedre utnyttelse av kommunale tiltaksplasser og opprettelse av arbeidspraksisplasser i de ulike virksomhetsområdene i den enkelte kommune. Etablering av arbeidspraksisplasser tas opp med den enkelte kommune.
10. Måleindikatorer i målekort som ble benyttet i 2010 benyttes også for 2011. Det forutsettes at alle kontorene har god forståelse av indikatorenes bakgrunnsinformasjon slik at sammenligning kan gjøres mellom kommunene.
11. Det tas sikte på etablering av et regionalt team med arbeidsområde alle 6 kommunene så tidlig som mulig i 2011, med ansvar for gjeldsrådgivning, husbankens lån og tilskuddsordning samt bostøtte. Det bes om utredning av organisatorisk og økonomiske konsekvenser av en slik ordning.
12. Det forutsettes at styring av sosialutgiftene gjennomføres slik at kontorene holder seg innenfor de økonomiske rammene som blir gitt. Det bør derfor avklares nærmere hvorfor det er en slik negativ utvikling inneværende år (2010) og komme med forslag til hva kan gjøres for å endre denne utviklingen

MÅLTABELL

FOKUSOMRÅDER: • MÅLOMRÅDER	STATUS		MÅL		
	Sammenligning: tall for kommune i angitt referanseår	Nord-Aurdal			
		fakta 2009	anslag 2010	2011	2014
Brukere: (Brukertilfredshet og kvalitet)					
• Antall brukere med økonomisk sosialhjelp		224	250	230	200
• Antall brukere med KVP		8	15	10	13
• Antall ungdommer (18-24 år)som langtidsmottakere av økonomisk sosialhjelp		9	9	5	4
• Antall brukere med økonomisk sosialhjelp som hovedinntektskilde inn i kvalifiseringsprogrammet			4	5	6
Ansatte: (Medarbeidertilfredshet : graden av måloppnåelse målt på en skala fra 1 - dårligst til 6 - best)					
• Sykefravær i %:		9,6	0,0	2,0	2,0
Økonomi:					
• Budsjettaavvik i %				0	0
• Ressursbruk pr. enhet					

BUDSJETT

DRIFTSBUDSJETT FOR NORD-AURDAL KOMMUNE VEIL. NETTO BUDSJ.RAMMER 52 NAV	2011	2012	2013	2014
Opprinnelig budsjett pr.1.1.2010	6 772	6 772	6 772	6 772
Oppr. bud., versj. 105 (lønnsnivå/ st.hjemler pr. oktober)	7 064	7 064	7 064	7 064
Konsekvensjusteringer				
Flytting av skjenkeavgifter	240	240	240	240
Kvalifiseringsprogram - innlemming av øremerket tilskudd	567	567	567	567
Kvalifiseringsprogram - innlemming av øremerket tilskudd	800	800	800	800
Økonomisk sosialhjelp - økt behov	1000	1000	1000	1000
Konsekvensjustert driftsbudsjett	9 671	9 671	9 671	9 671
Ressursøkninger				
Sum ressursøkninger	0	0	0	0
Driftsreduksjoner, salderingstiltak				
Nav - redusert sosialhjelpsbudsjett	-320	-320	-320	-320
Sum driftsreduksjoner	-320	-320	-320	-320
Totalt nettobudsjett	9 351	9 351	9 351	9 351

TILTAK MED BUDSJETTKONSEKVENSER 2011

Oversikt

Tiltaksnavn		Nettoeffekt 2011	Helårseffekt 2011
A.	Nav - redusert sosialhjelpsbudsjett	-320 000	-320 000
B.	Økte ressurser økonomisk veiledning/ gjeldsrådgiving	0	0
Sum for alle tiltak		-320 000	-320 000

Tiltaksbeskrivelser

A Tiltak:

Nav - redusert sosialhjelpsbudsjett

Situasjonsbeskrivelse : Forventer red. sosialhjelpsutgifter som følge av

- bedre samhandling mellom statlige og kommunalt ansatte
- økt fokus på aktive tiltak for å få bruker over i inntektsgivende arbeid og/eller medisinsk avklaring
- økt bistand til personer med økonomiske problemer
- prioritering av de "riktige" brukerne inn i kvalifiseringsprogrammet
- Bedre internkontroll på bruk av økonomisk sosialhjelp

Årsbudsjettkonsekvens : Kr. – 320.000,-

B Tiltak:

Økte ressurser økonomisk veiledning/ gjeldsrådgiving

Situasjonsbeskrivelse : Som et 1-årig prosjekt økes de faglige ressurser med 40% stilling til økonomisk veiledning/ gjeldsrådgiving, kostnad kr. 183.000,-. Dette forventes å kunne finansieres gjennom tilsvarende reduksjon av sosialhjelpsutgiftene.

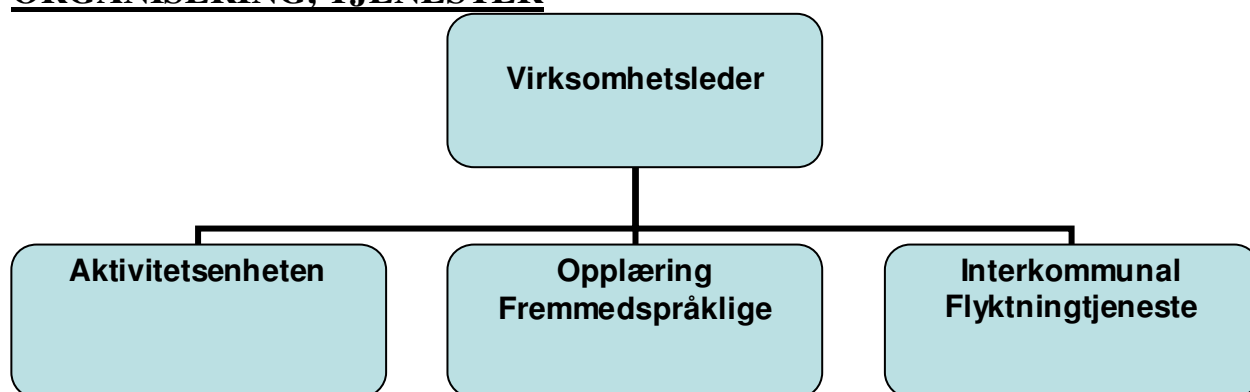
Årsbudsjettkonsekvens : Kr. 0,-

RAMMEOMRÅDE 53

Kvalifisering

STATUSOVERSIKT 2010

ORGANISERING, TJENESTER

Virksomhet Kvalifisering består av 3 områder:

- Aktivitetsenheten består av Skogsgruppa, Kommuneskogen, spesialundervisning voksne og oppfølging av kommunens VTA plasser.
- Flyktninger – opplæring fremmedspråklige og flyktningadministrasjon.
- Interkommunal flyktningtjeneste, felles flyktningtjeneste med Øystre Slidre kommune. Bosetting, introduksjonsprogram, integrering/ kvalifisering.

SENTRALE UTVIKLINGSTREKK

Skogsgruppa blir fra 01.01.2011 lagt inn under miljøarbeidertjenesten. Det samme gjelder oppfølging VTA plassene, noe som vil bidra til en mer helhetlig tilrettelegging for brukere.

Kommuneskogen vil fra 01.01.2011 overflyttes til eiendom/forvaltning.

Spesialundervisning knyttet opp mot sakkyndig vurdering og enkeltvedtak.

Flyktninger /opplæring fremmedspråklige har inneværende år etablert nettbasert opplæring NorskPluss. Det blir gitt undervisning i norsk med samfunnsfag til flyktninger, innvandrere og betalende arbeidsinnvandrere.

Gjennom året er det i snitt 50 elever.

Interkommunal flyktningtjeneste bosetting: Nord-Aurdal kommune har bosatt 5 personer mer enn tidligere år. Totalt 15 personer. Øystre Slidre kommune har bosatt 4 personer.

Oppfølging introduksjonsprogram, etablering boliger og kvalifisering til arbeidslivet.

Generelt: Redusert antall asylsøkere som kommer til Norge.

Bedre rammebetingelser ved bosetting av enslige voksne.

ØKONOMIPLAN 2011-14

HOVEDPRIORITERINGER

De viktigste prioriteringer eller strategier som legges til grunn for drift og utvikling av aktivitet innenfor virksomhetsområdet for 2011-2014:

DRIFT:

- Finne nye lokaler til kvalifiseringssenteret.
- God utvikling av nytt nettbasert læreverk. Gir større mulighet for nivåbasert opplæring.
- Styrke samhandling med NAV.
- Etablere gode overgangsordninger for elever som skal overføres fra videregående skole til kommunalt tilbud spesialundervisning.
- God samhandling/dialog med Øystre Slidre kommune om felles flyktningtjeneste og med øvrige tjenestoområder i Nord-Aurdal kommune.

UTVIKLING:

- Kvalifisering hadde store strukturelle endringer i 2009 som førte til betydelig reduserte utgifter.
- Fremtidige lokaliteter vil være avgjørende for antall elever. For første gang har vi inneværende år avvist arbeidsinnvandrere som elever. Innenfor eksisterende ressurser er det ikke rom for øket antall bosettinger.
- Nye kommunikasjonsmiddel i tilknytning til spesialundervisning vil kreve opplæring av personalet.

MÅLTABELL

FOKUSOMRÅDER: • MÅLOMRÅDER	STATUS		MÅL			
	Sammenligning: tall for kommune i angitt referanseår	fakta 2009	anslag 2010	2011	2014	
Ansatte:						
• Sykefravær i %:		11,2	2,2	3	3	
Økonomi:						
• Budsjetttavvik i %				0	0	

BUDSJETT

DRIFTSBUDSJETT FOR NORD-AURDAL KOMMUNE	2011	2012	2013	2014
VEIL. NETTO BUDSJ.RAMMER 53 KVALIFISERING				
Opprinnelig budsjett pr.1.1.2010	7 553	7 553	7 553	7 553
Oppr. bud., versj. 105 (lønnsnivå/ st.hjemler pr. oktober)	4 447	4 447	4 447	4 447
Konsekvensjusteringer				
Konsekvensjustert driftsbudsjett	4 447	4 447	4 447	4 447
Ressursøkninger				
Sum ressursøkninger	0	0	0	0
Driftsreduksjoner, salderingstiltak				
Sum driftsreduksjoner	0	0	0	0
Totalt nettobudsjett	4 447	4 447	4 447	4 447

Eventuelle merknader

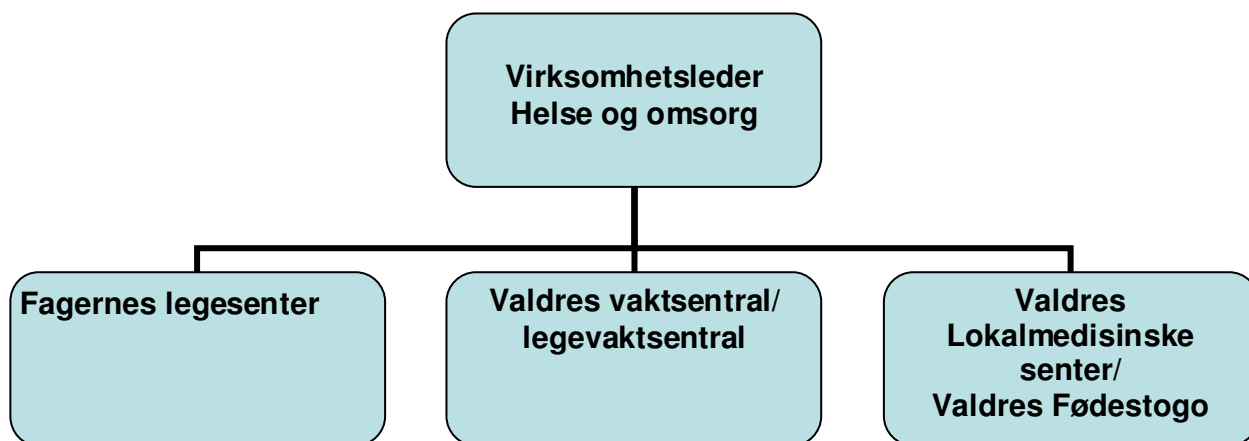
Det er ikke foreslått endringer med budsjettmessige konsekvenser på virksomhet kvalifisering i 2011.

RAMMEOMRÅDE 56

Lege- og jordmortjeneste

STATUSOVERSIKT 2010

ORGANISERING, TJENESTER

Virksomhet Helse og omsorg har i tillegg til institusjon ansvaret for Fagernes legesenter, vaktentral med interkommunal legevakt, Valdres lokalmedisinske senter (VLMS) og Valdres Fødestogo. Virksomheten består av kommunale, interkommunale og spesialisthelsetjenester. De forskjellige tjenestene har avdelingsledere. VLMS er ledet av kommuneoverlegen. Rammeområdet har samlet ca. 25,5 årsverk.

SENTRALE UTVIKLINGSTREKK

Fagernes legesenter

Kommunen har i dag åtte fastleger og én turnuslege. Det er tilknyttet 8,5 årsverk hjelpepersonell/medarbeidere til legesenteret. Disse er kommunalt tilsatt.

Fastlegene arbeider som privatpraktiserende leger med kommunalt tilskudd. Legesenteret har vært i front når det gjelder å utvikle og tilby befolkningen spesialiserte medisinske tjenester i et almenntilleggs perspektiv. Legetjenesten ser klart behovet for et nært samarbeid med andre samarbeidspartnere til beste for både pasient og de som skal yte tjeneste. Fastlegene prioriterer å bruke store ressurser på tverrfaglig samarbeid. Eksempler på samarbeidspartnere er NAV, andre kommunale fagpersoner/tjenester, ansvarsgrupper mm. Dette er noe fastlegene ønsker å videreutvikle framover.

Senteret har egen hjemmeside og pasienter kan benytte internettløsning ved bestilling av legetime

Legesenterets bygningsmasse er ikke tilfredsstillende. Det er særlig store utfordringer knyttet til behandling av potensielt farlige og smittsomme mikrober/sykdommer på en forsvarlig måte. En annen viktig utfordring er ivaretagelse av taushetsplikten.

Legevakt

Valdres Interkommunale Legevakt (VIL) ble etablert i 2000. VIL fungerer organisatorisk svært tilfredsstillende. Valdreskommunene har felles legevakt fra kl 22–08, samt alle helger fra fredag kl 15 til mandag kl 08. Det er også felles legevakt i alle høytider. Denne utføres fra Legevaktsentralen på Fagernes. Fra kl 15–22 fra mandag til torsdag er dalen delt i 3

legevaktdistrikter der Øystre Slidre og Nord–Aurdal utgjør et distrikt, Vestre–Slidre og Vang et annet, og Etnedal og Sør–Aurdal et tredje. De fysiske forholdene for VIL er lite tilfredsstillende. Pasientbehandlingen foregår i lokalene til Fagernes Legesenter. Dette gir en uheldig blanding av Legesenterets og VILs utstyr og forbruksmateriell. Legevakta har også felles datasystem og journalsystem med Fagernes Legesenter, hvilket ifølge dataforskriftene ikke er tillatt. Nytt lovverk, som nå er ute til høring, gir grunn til å tro at det vil bli vedtatt en legevaktforskrift som vil pålegge kommunene en kvalitetshevning av legevakttjenesten. Dette er planlagt innført i løpet av 2012–2013.

Vaktsentralen ivaretar oppgaver som mottakssentral for kommunale og private trygghetsalarmer, andre private alarmer (brann og tyveri). Målestasjon for meteorologisk institutt. Hjelpepersonellet på vaktssentralen bistår legevaktslegene.

Valdres Lokalmedisinske Senter (VLMS)

VLMS har et omfattende medisinsk tilbud til befolkningen i Valdres. Pr. september 2010 er det 12 spesialisthelsetjenestetilbud inklusive fødestua. Delprosjekt 1 i Regionalt helseprosjekt utreder hvordan VLMS skal bli i nye lokaler. Innholdet blir klart i løpet av våren 2011.

Valdres fødestogo

Fødestogo fylte 50 år i 2010. Fødestogo har store utfordringer med å rekruttere nye kvalifiserte jordmødre. Sykehuset innlandet som er faglig ansvarlig for fødetilbudet, krever at jordmor ansatt på fødestogo skal ha 36. mnd. praksis (100 % st.) etter endt utdanning og ha 20 fødsler årlig. Det siste ivaretas med hospitering på sykehus. På grunn av hjemmevakter og ugunstig vaktbelastning har det vært vanskelig å rekruttere nye jordmødre. Delprosjekt 1 – se over – utreder også framtidig fødetilbud sett i lys av fødemeldingen som kom tidligere i år.

Nøkkeltall og statistikk

ØKONOMIPLAN 2011-14

HOVEDPRIORITERINGER

1. Videreutvikle det tverrfaglige samarbeidet
2. Fortsette arbeidet med videreutvikling av VLMS
3. Fødestogo må tilpasse driften etter tilgang på kvalifisert personell. Fortsette arbeidet med rekruttering
4. Fornye telefon-/nødmeldingsentral på vaktssentralen
5. Utvide antall fastlegeavtaler med én + hjelpepersonell (når VIL og VLMS er i nye lokaler)
6. Utarbeide kommunehelseprofil
7. Videreutvikle samarbeidet med flere for å møte intensjonene i samhandlingsreformen
8. Rehabilitering av bygningsmasse/nybygg av Fagernes legesenter når nytt regionalt bygg er etablert

MÅLTABELL

FOKUSOMRÅDER: • MÅLOMRÅDER	STATUS		MÅL		
	Sammenligning: tall for kommune i angitt referanseår	Gjøvik			
		fakta 2009	anslag 2010	2011	2014
Ansatte: (Medarbeidertilfredshet : graden av måloppnåelse målt på en skala fra 1 - dårligst til 6 - best)					
• Sykefravær i %:					
Fagernes legesenter		3,1	2,5	2,5	
Valdres fødestogo		8,4	6,5	6,5	
Økonomi:					
• Budsjettavvik i %				0	0

BUDSJETT

DRIFTSBUDSJETT FOR NORD-AURDAL KOMMUNE VEIL. NETTO BUDSJ.RAMMER 56 PLEIE OG OMSORG	2011	2012	2013	2014
Opprinnelig budsjett pr.1.1.2010	7 969	7 969	7 969	7 969
Oppr. bud., versj. 105 (lønnsnivå/ st.hjemler pr. oktober)	7 955	7 955	7 955	7 955
Konsekvensjusteringer				
Overgrepsmottak	55	55	55	55
Konsekvensjustert driftsbudsjett	8 010	8 010	8 010	8 010
Ressursøkninger				
Sum ressursøkninger	0	0	0	0
Driftsreduksjoner, salderingstiltak				
Sum driftsreduksjoner	0	0	0	0
Totalt nettobudsjett	8 010	8 010	8 010	8 010

TILTAK MED BUDSJETTKONSEKVENSER 2011

Ingen foreslåtte tiltak på dette rammeområdet

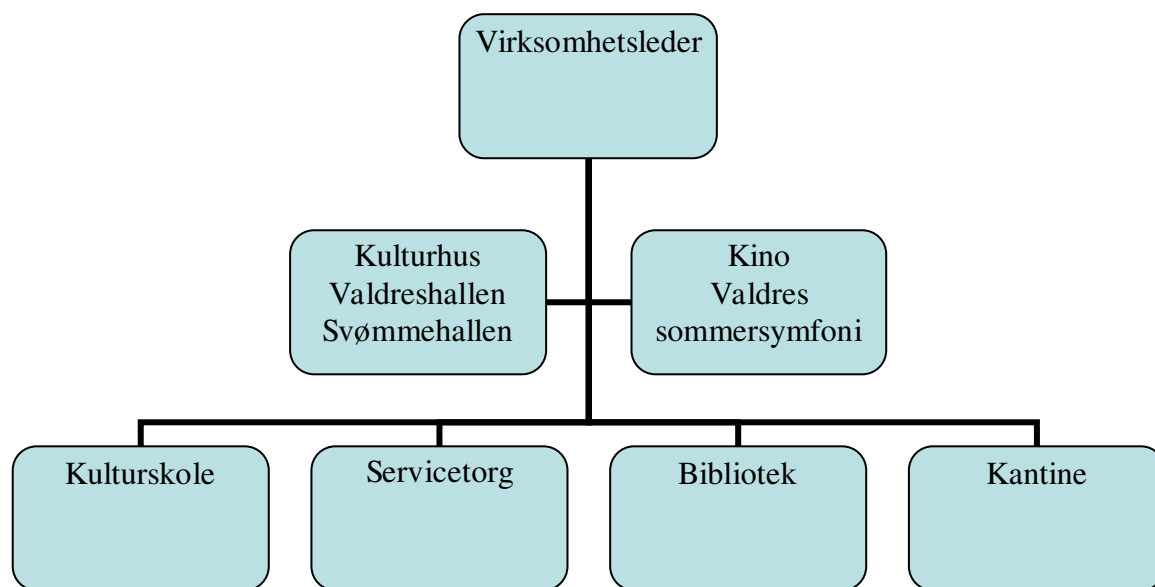
RAMMEOMRÅDE 60

Kultur og Service

STATUSOVERSIKT 2010

ORGANISERING, TJENESTER

Virksomhetsområdet er organisert i en kulturavdeling og et servicetorg med til sammen ca. 15 årsverk og har følgende ansvarsområder:

Kultur og service er både forvaltning og forretningsdrift.

SENTRALE UTVIKLINGSTREKK

Det er flere lover som styrer aktiviteten på kulturområdet. De viktigste er:

- Kulturloven, 1.8.2007
- Opplæringsloven §13-6 om musikk- og kulturskoletilbud.
- Bibliotekloven
- Plan- og bygningsloven

Regjeringen har gjennom sine satsninger lagt spesielt vekt på kulturens plass i samfunnet.

- Regjeringen vil oppfylle kulturløftet, 1% av statsbudsjettet til kultur innen 2014.
- Det skal gjennomføres et kulturskoleløft slik at alle barn som ønsker det får et kulturskoletilbud av god kvalitet til en rimelig pris.
- Regjeringen vil styrke fritidskulturlivet

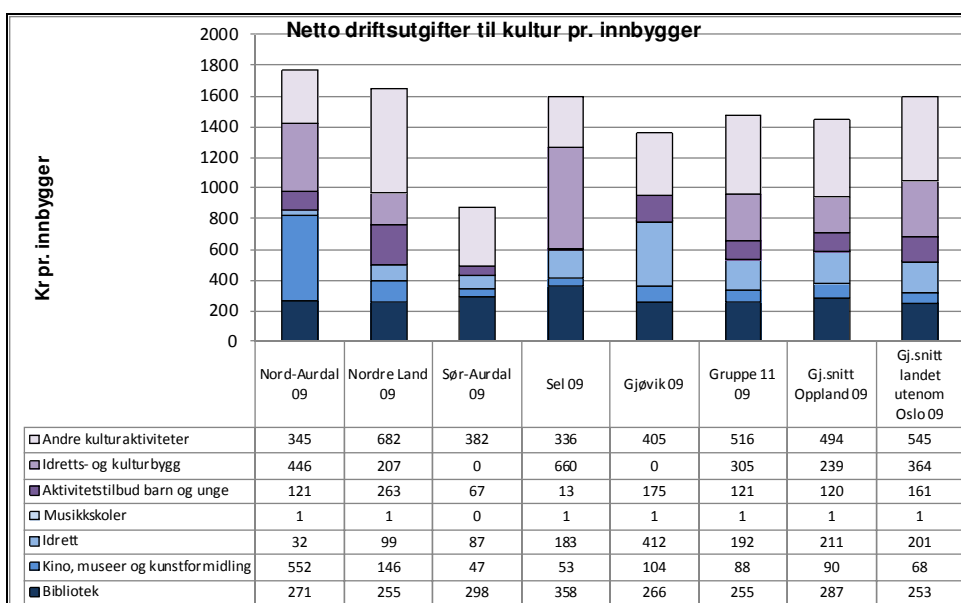
Sentrale styresmakter ser at kunst og kultur er viktige satsingsområder i et hektisk samfunn som i stor grad er styrt av teknologisk utvikling. Når materielle goder står i kø er egenverdien

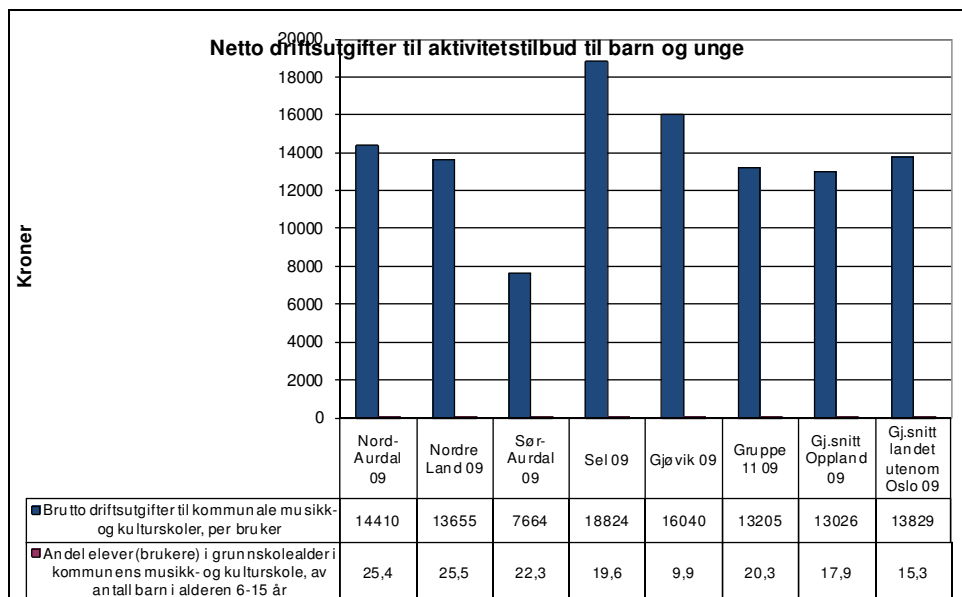
til kunst og kultur viktig. Kunst og kultur kan medvirke til bedre helse, større trivsel og ikke minst styrke lokal identitet og tilhørighet.

Kulturlivet i Nord-Aurdal er og avhengig av gode rammevilkår for at utvikling skal skje og gode møteplasser for at innbyggerne skal trives. Kultur er også viktig for næringsutvikling i kommunen.

Nøkkeltall og statistikk

Resultatområde Kultur/ service	0542 Nord- Aurdal 2007	0542 Nord- Aurdal 2008	0542 Nord- Aurdal 2009	0538 Nordre Land 2009	0540 Sør- Aurdal 2009	0517 Sel 2009	0502 Gjøvik 2009	Gj.snitt kommune- gruppe 11 2009	Gj.snitt landet utenom Oslo
Prioritering									
Netto driftsutgifter kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	3,7	3,4	4,4	4,0	1,9	3,8	4,1	3,7	4,3
Netto driftsutgifter kultursektoren per innbygger i kroner	1 298	1 274	1 768	1 653	881	1 603	1 363	1 478	1 593
Dekningsgrad									
Produktivitet/enhetskostnader									
Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per innbygger 6-15 år	2 412	2 816	2 508	2 840	1 171	1 559	1 803	2 254	1 842
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker	13 693	15 292	13 355	13 140	7 373	17 133	15 290	12 279	13 028

Kommentarer til tallene:

Nord Aurdal kommune bruker mer ressurser på kultur enn øvrige kommuner i utvalget og snittet for gruppe 11. Netto driftsutgifter til kultursektoren utgjør kr. 1.768 per innbygger, noe som er høyest av kommunene i utvalget. Til sammenligning bruker Nordre Land kr. 1.653 og Sel kr. 1.603, mens landssnittet ligger på kr. 1.593. Dersom Nord Aurdal reduserte ressursbruken til landssnitt ville dette utgjort om lag 1,1 mill. kr. I den første figuren synliggjøres forskjeller i netto driftsutgifter til ulike kulturformål, det synes som om Nord Aurdal bruker relativt mye på kategoriene kino, museer og kunstformidling samt idretts- og kulturbygg.

Nord Aurdal har etter Nordre Land nest høyest netto driftsutgifter til kommunale musikk og kulturskoler med kr. 2.508 pr innbygger 6-15 år. Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk og kulturskoler per bruker utgjør kr. 13.355, noe som etter er nest høyest i utvalget etter Gjøvik. I den andre grafen fremkommer det at andelen elever i grunnskolealder i kommunenes musikk- og kulturskole utgjør 25,4 % av antall barn i alderen 6-15 år. Dette er langt over landssnittet på 15,3%, noe høyere enn Sør Aurdal, Sel og snitt for gruppe 11 samt Oppland, men om lag likt med Nordre Land.

ØKONOMIPLAN 2011-14

HOVEDPRIORITERINGER

1. Videreutvikle musikk- og kulturskolen for både å gi et mangfoldig tilbud og utvikle talenter. Integrere kulturskolen i den nye Nord-Aurdal barneskole.
2. Styrke og utvikle biblioteket, særlig mot barn og unge sine behov. Hovedbiblioteket må ta større ansvar for skolebiblioteket når den nye barneskolen står ferdig.
3. Videreutvikle Kvitvella kino med digital teknologi
4. Videreutvikle Servicetorget for publikum/brukergruppene sine behov: Publikums-PC, informasjonskiosk, og lignende.
5. Videreutvikle Valdres Sommersymfoni til fortsatt å være det ledende kurset for unge musikere og musikk talent i Europa.

MÅLTABELL

FOKUSOMRÅDER: • MÅLOMRÅDER	STATUS		MÅL		
	Sammenligning: tall for kommune i angitt referanseår	Gjøvik			
		fakta 2009	oktober 2010	<u>2011</u>	2014
Ansatte: (Medarbeidertilfredshet : graden av måloppnåelse målt på en skala fra 1 - dårligst til 6 - best)					
• Sykefravær i %:					
Service og Kultur		6,2	1,4	1,0	1,0
Økonomi:					
• Budsjetttavvik i %				0	0

BUDSJETT

DRIFTSBUDSJETT FOR NORD-AURDAL KOMMUNE VEIL. NETTO BUDSJ.RAMMER 60 KULTUR/SERVICE	2011	2012	2013	2014
Opprinnelig budsjett pr.1.1.2010	6 472	6 472	6 472	6 472
Oppr. bud., versj. 105 (lønnsnivå/ st.hjemler pr. oktober)	6 438	6 438	6 438	6 438
Konsekvensjusteringer				
F-sak 55/10 Strunkeveko 2010	35	35	0	0
K-sak 30/10 Tilskudd bygdebok	50	100	100	100
Konsekvensjustert driftsbudsjett	6 523	6 573	6 538	6 538
Ressursøkninger				
KSV 16.12.10: Økt bemanning 40% stilling på biblioteket	180	180	180	180
Sum ressursøkninger	180	180	180	180
Driftsreduksjoner, salderingstiltak				
Reduserte tilskudd lag og organisasjoner	-210	-210	-210	-210
KSV 16.12.10	110	110	110	110
Økte inntekter - kultur	-117	-117	-117	-117
Sum driftsreduksjoner	-217	-217	-217	-217
Totalt nettobudsjett	6 486	6 536	6 501	6 501

Eventuelle merknader

TILTAK MED BUDSJETTKONSEKVENSER 2011

Oversikt

Tiltaksnavn		Nettoeffekt 2011	Helårseffekt
A.	Reduserte tilskudd lag og organisasjoner – nedjust. iht. KSV 16.12.10	-100 000	-100 000
B.	Økte inntekter - kultur	-117 000	-117 000
Sum for alle tiltak		-217 000	-217 000

Opprinnelig forslag fra rådmann:

A Tiltak: Reduserte tilskudd lag og organisasjoner

Situasjonsbeskrivelse : Redusert nivå på tilskudd (barn og unge 50, Valdres folkemusikkgruppe 40, idrett 50, kulturarbeid 50, kulturvern 20)

Årsbudsjettkonsekvens : Kr. – 210.000,-

B Tiltak: Økte inntekter – kultur

Situasjonsbeskrivelse : Kino, kulturhus og svømmehall

Årsbudsjettkonsekvens : Kr. – 117.000,-

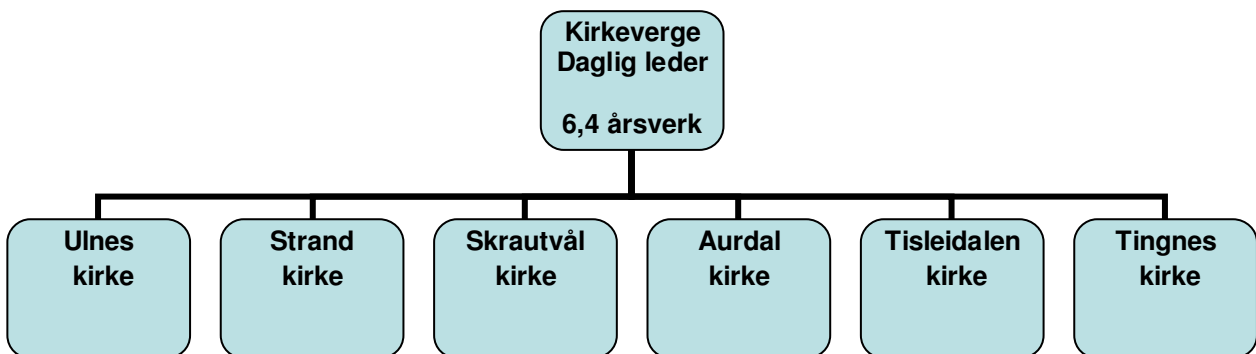
RAMMEOMRÅDE 62

Kirker/religiøse formål

STATUSOVERSIKT 2010

ORGANISERING, TJENESTER

Nord-Aurdal kirkelig fellesråd

Tilskudd til Nord-Aurdal kirkelig fellesråd gis etter lov om kirker av 7. juni 1986 nr. 31. I tillegg gis tilskudd til andre trossamfunn etter lov om tilskott til livssynssamfunn av 12. juli 1981 nr. 64.

Kommunens administrative kontakt : Virksomhetsleder Eiendom

SENTRALE UTVIKLINGSTREKK

- Avtale om tjenesteytelse Nord-Aurdal kommune og Nord-Aurdal kirkelig fellesråd er reforhandlet oktober 2010. Kalkulatorisk inntekt er satt til 270.000,-.
- Tiltakspakke 2009 gav muligheter for utvendig vedlikehold Ulnes kirke og servicebygg Skrautvål kirke. Arbeidet er avsluttet i 2010.
- Alle kirkebygg har nå brannalarmer, nødlys, brannslukningsapparat og rømningsveger.
- Universell utforming - adkomst er noenlunde ivaretatt, med unntak av Ulnes kirke.
- Behov for utvidelse av kirkegårder og parkeringsareal.

ØKONOMIPLAN 2011-14

HOVEDPRIORITERINGER

DRIFT:

- Lukke avvik
- Nye varmeovner i kirkebenker
- Reparasjoner gjerder/porter rundt kirkegårder
- Nytt orgel Aurdal kirke
- Behov for forutsigbarhet hva gjelder midler til investeringer.

UTVIKLING:

- Prosjektering utvidelse Tingnes kirkegård
- Oppmåling kirkegårder
- Utstyr lydoverføring til Aurdalsheimen

BUDSJETT

DRIFTSBUDSJETT FOR NORD-AURDAL KOMMUNE	2011	2012	2013	2014
NETTO BUDSJ. RAMMER 62 KIRKER/RELIGIØSE FORM				
Opprinnelig budsjett pr. 1.1.2010	3 275	3 275	3 275	3 275
Oppr. bud., versj. 105 (lønnsnivå/ st.hjemler pr. oktober)	3 275	3 275	3 275	3 275
Konsekvensjusteringer				
Driftstilskudd kirkelig fellesråd	214	214	214	214
Driftstilskudd kirkelig fellesråd	250	250	250	250
Konsekvensjustert driftsbudsjett	3 739	3 739	3 739	3 739
Ressursøkninger				
Sum ressursøkninger	0	0	0	0
Driftsreduksjoner, salderingstiltak				
Sum driftsreduksjoner	0	0	0	0
Totalt nettobudsjett	3 739	3 739	3 739	3 739

Eventuelle merknader

Av dette utgjør driftstilskudd til kirkelig fellesråd for 2011 kr. 3.704.000,-.

RAMMEOMRÅDE 65

Teknisk/ Eiendom/ Areal og næring

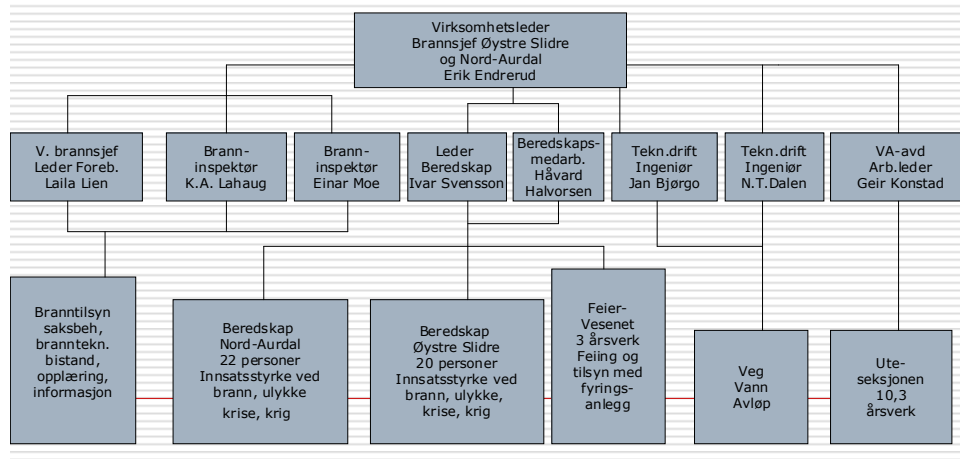
TEKNISK DRIFT

STATUSOVERSIKT 2010

ORGANISERING, TJENESTER

Organisasjonskart

□ Teknisk drift Nord-Aurdal kommune

Veg, vann og avløp.

Kommunen drifter i dag 6 vannforsyningsanlegg. De største er Fagernes/Leira-, Aurdal- og Freningen vannverk. For øvrig finnes anlegg på Bjørge, Vestringsbygda, og Skrautvål. Det er i dag totalt 5 avløpsanlegg som kommunen drifter. Aurdal, Fagernes/Leira, og Ulnes er de største. For øvrig finnes det anlegg på Bjørge og i Vestringsbygda.

Kommunens vegnett består av både kommunale veger, gangveger, fortau, parkeringsarealer og gatelys. Totalt kommunalt vegnett er på ca. 80 km. (veger og gangveier).

Teknisk drift foretar i alt vesentlig grad prosjektering og oppfølging av nyanlegg på området. Det ble gjennomført 10 prosjekter i 2010.

Brann- og feiervesenet.

Dette området består av beredskaps- og forebyggende avdeling.

På beredskap har brannsjefen, foruten egen kommune, også ansvaret for Øystre Slidre og Vestre Slidre kommuner, herunder også feiertjenesten. Tjenestene kjøpes av disse kommunene etter egen avtale.

På forebyggende kjøper de øvrige Valdreskommunene denne tjenesten av Nord-Aurdal kommune. Arbeidet består av tilsyn, bistand til kommunene, informasjon og opplæring.

SENTRALE UTVIKLINGSTREKK

Det siste året har det blitt fokusert mye på klimaendringer. Dette øker fokuset på forsikring og følgeskader av flom, vannlekkasjer og ødelagte veger. Dette medfører økt krav til driftskompetanse og kontroll av eget VA-nett.

På avløpssektoren er det kommet nye avløpsforskrifter. Det blir stilt strengere krav til prøvetaking og kontroll av utslipp fra renseanleggene. Dette medfører behov for økt kompetanse for driftsoperatørene.

Vann og avløpsanleggene viser et betydelig investeringsbehov i form av høydebasseng for vann i tillegg til oppgradering av ledningsnettet. Det er satt opp en prioritering for rehabilitering av ledningsnett i perioden 2011-2014.

Fylkesmann har satt som krav at kommunen må redusere innlekking på avløpsnett i forbindelse med utslippstillatelsen for Fagernes /Leira renseanlegg.

Kommunen mangler et driftsovervåkingssystem for VA- anleggene. Dette ble påpekt av fylkesmann ved tilsyn i oktober.

Et slikt system vil øke driftssikkerheten for vannforsyning og redusere risikoen for unødvendige forurensninger fra avløpsanlegg.

Kommunen har ca 80 km med kommunale veger inkl. gangveger/fortau med variabel standard.

Det er et betydelig etterslep på vedlikehold av kommunens vegnett. Det bør derfor avsettes nødvendige midler for å oppnå en tilfredsstillende standard på vegnettet. En slik oppgradering vil øke trafikksikkerheten.

ØKONOMIPLAN 2011-14

HOVEDPRIORITERINGER

DRIFT:

Veg, vann og kloakk

- Redusere lekkasjer på vannforsyningsnettet
- Redusere innlekking på avløpsnettet
- Opprusting av vegnettet
- Trafikksikkerhetstiltak
- Starte med etablering av et driftsovervåkingssystem
- Gjennomføre vernerunder på alle arbeidsplasser
- Gjennomføre medarbeidersamtaler med samtlige medarbeidere
- Planlegging av nye lokaler for uteseksjon

Brann- og feiervesenet

- Utrykningstøy (klær og hjelmer)
- Ny brannstasjon
- Utskifting av materiell (stigebil)
- Økt tilsynsaktivitet (gass og farlig stoff)
- Økt bistand i byggsak

UTVIKLING:

TILTAKETS NAVN	LOKALISERING	OMFANG	KOSTNAD I 1000 KRONER					MERK
			2010	2011	2012	2013	2014	
Jernbanevegen - Parken	Fagernes	235 lm	1100					Mot bassenget
Hydrostasjonen - Vianorbygget	Leira	360 lm	2040					
Barnehagen - Gjevre	Leira	130 lm	370					
Midthaug - Leirtun - Fjøshølen	Leira	680 lm	2850					
Garlivegen xØvrevegen - xMoavegen	Fagernes	250 lm		1300				
Øvrevegen xGarlivegen - Håvelsrud	Fagernes	190 lm		900				
Hotellet - Strandefjorden	Fagernes	120 lm		400				
Barneskolen - Holdenbakkin - Garlivegen	Fagernes	200 lm		1000				
Tyinvegen - Iversen - Biribakken	Fagernes	460 lm		2400				
Månovegen - Hansen	Leira	200 lm		1000				
Iversen - Sørumsaugen	Fagernes	710 lm			3500			Utbedring av eks. kummer
Moavegen - Nybråten	Fagernes	70 lm			400			
Øvrevegen - Strand	Fagernes	90 lm			400			
Bøaelva - Sagbrøtin	Aurdal	6 kummer			200			
Tingnes pumpestasjon	Fagernes	Ny stasjon			1000			
Øveråsen - Hovi	Fagernes	350 lm			1500			Fjerne pumpestasjon
Gaarder - Tingnesvegen	Fagernes	70 lm				350		
Moavegen - Autohuset	Fagernes	70 lm				350		Infiltrasjonsanle gg
Berghall - Sørei	Aurdal	220 lm				900		
Banken - Sylvsmedvegen	Leira	160 lm				1000		
Vestringsbygda RA	Vestringsbygda	Nytt RA				1000		
Brattbakkin - Tingnesvegen - Orderdalen	Fagernes	370 lm				1900		
Brannstasjonen - Fagerlund	Fagernes	180 lm				900		Utbedre elvekryssing Inkl. vegkryssing
Svenskehuset - Døvre	Fagernes	50 lm				300		
Kildedalen - Hegge	Leira	50 lm				300		
Garlivegen - Heggom - Orderdalen	Fagernes	110 lm					700	Vanskelig terreng
Spikarmoen pumpestasjon	Fagernes	Ny stasjon					1000	
Krokabakkn - Vaskeriet	Leira	180 lm					800	
Vaskeriet - Tomten	Leira	200 lm					1000	
Sørei - Solvang	Aurdal	700 lm					2800	

TILTAK NR.	Sted	LM		2010	2011	2012	2013	2014
Oppretting og asfaltering av veger i Moaskogen	Fagernes	664 lm		850				
Asfaltering av Spikarmovegen	Fagernes	730 lm	1394	800				
Forsterking og asfaltering gangveg øvre Marsteinhøgda	Fagernes	550 lm			500			
Forsterking og asfaltering Elgvegen (Øvre Marsteinhøgda)	Fagernes	430 lm			550			
Oppretting og asfaltering boligveger Bjørgo	Bjørgo	1250 lm			1400			
Oppretting og asfaltering Fejordevegen	Fagernes	500 lm			600			
Oppretting og asfaltering boligveger Sagbråten	Aurdal	1000 lm			1000			
Oppretting og asfaltering Middelskulevegen	Aurdal	600 lm			650			
Oppretting og asfaltering Gamlevegen vest	Aurdal	300 lm	4630		300			
Oppretting og asfaltering Øvrevegen øst (fra xGarlivegen)	Fagernes	90 lm				200		
Oppretting og asfaltering Fagernes skole - Holdenbakkin	Fagernes	200 lm				250		
Oppretting og asfaltering FV51 - Iversen - Biribakken	Fagernes	360 lm				400		
Asfaltering Hydrostasjonen – Kiwi	Leira	300 lm				250		
Oppretting og asfaltering EV16 – Lund	Leira	150 lm				200		
Oppretting og asfaltering Vestringsbygda - Brattebråten	Vestringsbygda	2790 lm				3100		
Oppretting og asfaltering Gamlevegen øst (Sørei)	Aurdal	450 lm	4340			600		
Oppretting og asfaltering Iversen - Stavenjord	Fagernes	710 lm					800	
Oppretting og asfaltering Kvitterlivegen	Fagernes	300 lm					300	
Oppretting og asfaltering Krakkeplassevegen	Fagernes	250 lm					300	
Oppretting og asfaltering boligveger Vinjarfeltet	Aurdal	400 lm					500	
Oppretting og asfaltering boligveger Sagbråtenfeltet	Aurdal	800 lm					1000	
Oppretting og asfaltering FV51 - Nedre Merket	Tisleidalen	1850 lm	4310				2100	
Oppretting og asfaltering av Våningvegen	Fagernes	700 lm						800
Oppretting og asfaltering av Snarvegen	Fagernes	150 lm						150
Oppretting og asfaltering Steinsrudmoen/Kjørstadvegen	Leira	900 lm						1500
Oppretting og asfaltering boligveger Ulnes	Ulnes	650 lm						1200
Oppretting og asfaltering Månovegen øvre del	Leira	1200 lm	3600					1350
SUMMER				1650	5000	5000	5000	5000

Kommentarer

Dersom investeringene til veg reduseres til 2 millioner, vil tiltakene forskyves tilsvarende ut i tid. Rekkefølgen på prosjektene vil i utgangspunktet bli den samme som i tabellen.

Med en investering på 1 million kroner til nye lokaler for uteseksjonen, vil arbeidet med planlegging av tomt og bygg bli gjennomført i 2011. Deler av utgifter til planlegging og bygging skal dekkes over budsjettet for vann og kloakk. Kapitalutgiftene vil derfor ikke belaste driftsbudsjettet. Vi vil anta en fordeling med ca 75% på vann og avløp.

MÅLTABELL

Avvik på vannkvalitet:	Vannverkene har ikke hatt avvik på vannkvalitet i 2009.
Avvik på avløp:	Det har i 2009 ikke vært avvik i forhold til utslippstillatelser. Det har kun vært 2 avvik på overløp på avløp. Grense 10.
Avvik veg:	Det har kun vært mindre avvik på brøyting av viktige hovedtraseer. Disse skal være gjennomkjørt før kl. 07.30.
Avvik på parker:	I samsvar med krav i 2009.
Avvik rydding:	Ingen avvik.
Avvik utrykning:	Ingen avvik.
Avvik feiing.	Ingen avvik i 2009.
Avvik brannforebyggende:	Ingen avvik for Valdres.
Avvik inndekning vann og kloakk:	Mangelfull inndekning.

Målene for 2009 ble, i alt vesentlig grad, oppfylt.

AREAL OG NÆRING

STATUSOVERSIKT 2010

ORGANISERING, TJENESTER

Virksomhet areal og næring har ansvar for følgende fagområder:

Byggesak

Behandling av byggesaker i henhold til plan- og bygningslov samt utslippssaker etter forurensningsloven.

Oppmåling

Forvaltning av matrikkelloven med forskrifter samt eierseksjonsloven.

Kart og geodata

Utvikling og vedlikehold av kommunens kartgrunnlag samt oppdatering av Matrikkelen.

Arealplanlegging

Kommuneplanens arealdel og utarbeiding og behandling av reguleringsplaner.

Eiendomsskatt

Ansvar for omtaksering og taksering av nye objekter samt ajourhold av eiendomsskatteregisteret.

Landbruk

Forvaltning av diverse tilskuddsordninger, oppfølging av relevante lover og forskrifter. Veiledning.

Næring

Formidling og oppfølging av ulike offentlige ordninger på næringssektoren. Veiledning.

Miljø

Forvaltningsoppgaver innen vilt, motorferdsel, forurensning, biologisk mangfold etc.

SENTRALE UTVIKLINGSTREKK

Generelt

Nye sentrale lovverk for virksomhetsområdet:

Ny planlov trådte i kraft i juli 2009, med klarere krav til universell utforming, barn og unges interesser, risiko- og sårbarhetsanalyser, samt kommunalt planregister (planweb). Bygningsdelen av loven trådte i kraft i juli 2010.

Matrikkelloven avløste delingsloven og signalloven 01.01.2010. Matrikkelen er et nytt system hvor eiendomsregister - og kartinformasjon knyttes sammen. Loven stiller skjerpede krav i forhold til utførelse og saksbehandlingstid.

Naturmangfoldloven ble vedtatt i 2009, og vil medføre mye kartleggingsbehov for kommunen, særlig når det gjelder vernekategorien "utvalgte naturtyper".

Kommuneplanens arealdel for bygdene ble vedtatt høsten 2009. Arbeid med revisjon av en samlet arealplan for kommunen er startet opp.

Gjennom arealplanen for bygdene ønsket kommunen blant annet å tilrettelegge sentrumsnære næringsarealer for Fagernes på Breiset. Jordvernhensyn medførte at Miljøverndepartementet nektet slik arealbruk. En mindre del av dyrka mark på Breiset kan nyttes til areal for uteseksjon/ brannstasjon.

Arbeidet med kommuneplanens langsiktige generelle del (samfunnsdelen) er i ferd med å avrundes med kommunestyrebehandling før jul. Parallelt med samfunnsdelen er det utarbeidet en egen planstrategi for kommunen.

Byggeaktiviteten har vært lavere etter finanskrisen, men mye tyder på at aktiviteten igjen er økende jf. nøkkeltall nedenfor.

Regional klimaplan for Hallingdal og Valdres er vedtatt. Den er retningsgivende for kommunens arbeid med lokal klimaplan.

Gjennom formell oppstart av Vannområde Valdres i høst er prosessen med implementering av EUs vanndirektiv i Valdres nå i gang. Berørte kommuner i Hallingdal og Valdres har besluttet å gå sammen om å ansette prosjektleder i 100 % stilling.

Store deler av Skrautvål sameie er foreslått vernet i medhold av naturmangfoldloven.

Følgende vernekategorier er aktuelle: Nasjonalpark, landskapsvernområde og naturreservat. Vernevedtak er ventet før jul i år.

ØKONOMIPLAN 2011-14

HOVEDPRIORITERINGER

De viktigste prioriteringene som legges til grunn innenfor virksomhetsområdet for 2011-2014:

Gårdskartlegging

Kommunen er pålagt å gjennomføre en gårdskartlegging innen 30.4.2012. Prosessen er startet opp og vil kreve bruk av eksterne ressurser.

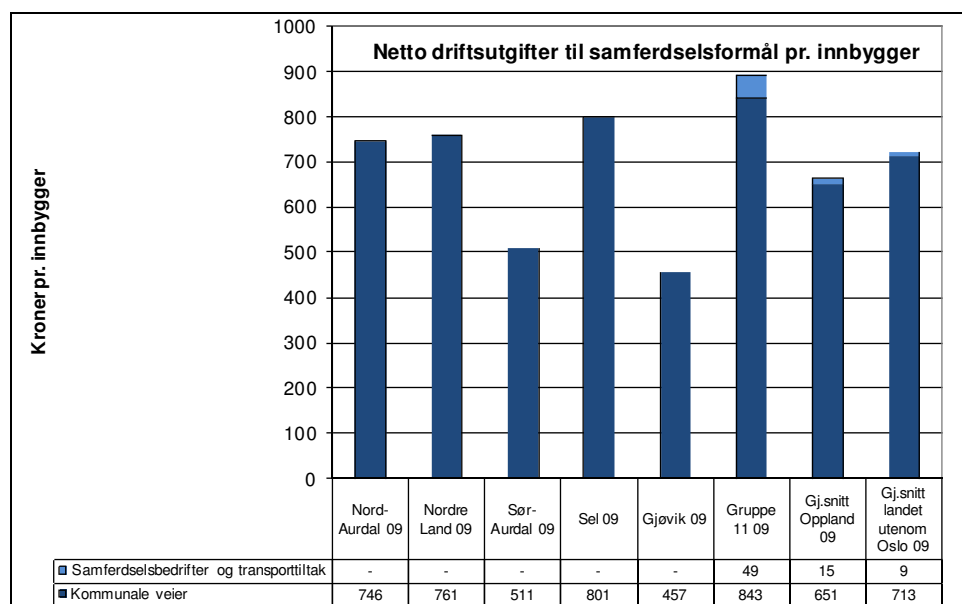
Adressering

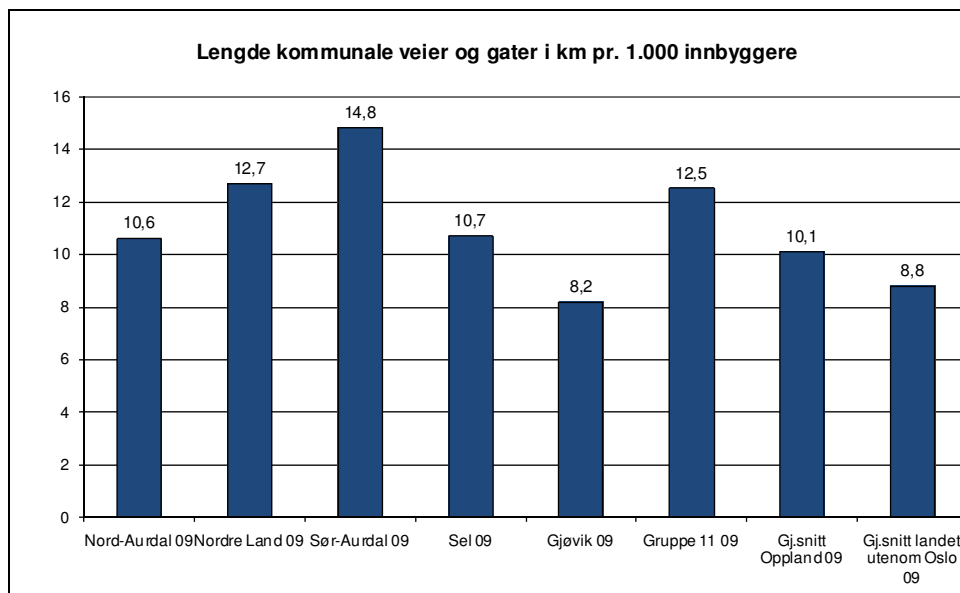
I samsvar med mål for kommunene i Oppland skal alle eiendommer i kommunen innen utløpet av 2011 ha en vegadresse. Dette er ressurskrevende arbeid som og så vil medføre kostnader i forbindelse med skilting.

Nøkkeltall og statistikk

Teknisk drift og Areal og næring

Resultatområde Teknisk/ Areal og næring	0542 Nord- Aurdal 2007	0542 Nord- Aurdal 2008	0542 Nord- Aurdal 2009	0538 Nordre Land 2009	0540 Sør- Aurdal 2009	0517 Sel 2009	0502 Gjøvik 2009	Gj.snitt kommune- gruppe 11 2009	Gj.snitt landet utenom Oslo
Prioritering									
Dekningsgrad									
Lengde kommunale veier og gater i km pr. 1 000 innbygger	10,6	10,5	10,6	12,7	14,8	10,7	8,2	12,5	8,8
Sykel-, gangveier/turstier mv. m/kom. driftsansvar per 10 000 innb.	16	16	16	19	19	8	39	38	37
Årsverk i brann- og ulykkesvern pr. 1000 innbyggere	0,8	:	..	..	..	..	..	..	..
Produktivitet/enhetskostnader									
Årsgebyr for vannforsyning (gjelder rapporteringsåret+1)	3293	3482	4005	3450	3255	2720	2478	2535	2711
Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	4112	4414	4635	5480	4330	3788	2643	3512	3104
Årsgebyr for avfallstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	1920	2026	2127	2000	2127	1550	1472	2231	2296
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, byggesaker (kalenderdager)	28	18	23	34	..	21	28	39	38
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, vedtatte reguleringsplaner (kalenderdager)	88	180	140	193	250	135	145	213	269
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, kartforretning (kalenderdager)	400	350	360	90	30	360	40	93	85
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	68 103	69 603	70 485	61 588	57 170	87 766	107 805	77 962	104 409

Kommentarer til tallene:

Netto driftsutgifter til samferdselsformål utgjør kr. 746 per innbygger mot et landssnitt på kr 722. Samtidig har Nord Aurdal 10,6 km kommunale veier og gater pr. 1 000 innbyggere mot et landssnitt på 8,8, jfr figur nr. 2. Brutto driftsutgifter i kr. pr. km. kommunal veg og gate utgjør iht Kostra kr. 70.485 mot snitt i gruppe 11 på 77.962 og landssnitt 104.409. To av kommunene bruker mindre, og to bruker mer.

Utgifter til vedlikehold og drift av 400-500 parkeringsplasser, og ca 10 km gang/sykkelveger inngår i grunnlaget for beregning av kostnadene på kr. 70.485 pr km veg. Det samme gjelder utgifter til søppelrydding i sentrum inkl. parkeringsplasser. Kostnad til drift og vedlikehold anslås til ca. kr 2000 pr parkeringsplass. Utgifter til vedlikehold av gangveger er tilnærmet lik øvrige kommunale veier. Oppgradering av gatelys på ca 5 mill er også belastet på konto for veier over investeringsregnskapet.

Under produktivitet/ enhetskostnader i tabellen fremgår årsgebyr for vann, avløp og renovasjon. Nord Aurdal ligger samlet ca kr 2.500,- over snitt for kommunene i gruppe 11 for vann og avløp, og omtrent på snitt for renovasjon. Nord Aurdal ligger om lag på nivå med Nordre Land, men høyere enn øvrige kommuner. Satsningen på spredt bebyggelse medfører forholdsvis store avstander med få abonnenter. Kommunen drifter i dag 6 vannverk og 5 renseanlegg. Vannverkene er basert på grunnvann og forbrukerne forsynes derfor gjennom pumpestasjoner. Totalt har kommunen 35 pumpestasjoner på vann og avløpsnett.

Kommunen sliter med mye gammelt ledningsnett med stor utlekking av vann. Dette gjelder også avløpsnett som har store innlekkasjer av fremmedvann som må transporteres og behandles før det kan slippes ut i vassdraget. Kostratallene beregnes ut fra en bolig på 120 kvm i kommuner som benytter areal mens det beregnes ut fra et årsforbruk på 150 kubikk for kommuner som benytter vannmåler/ forbruk. Dette gjør at sistnevnte kategori fremstår som dyrere enn de reelt er. Det antas at årsforbruket på en bolig er lavere enn 150 kubikk.

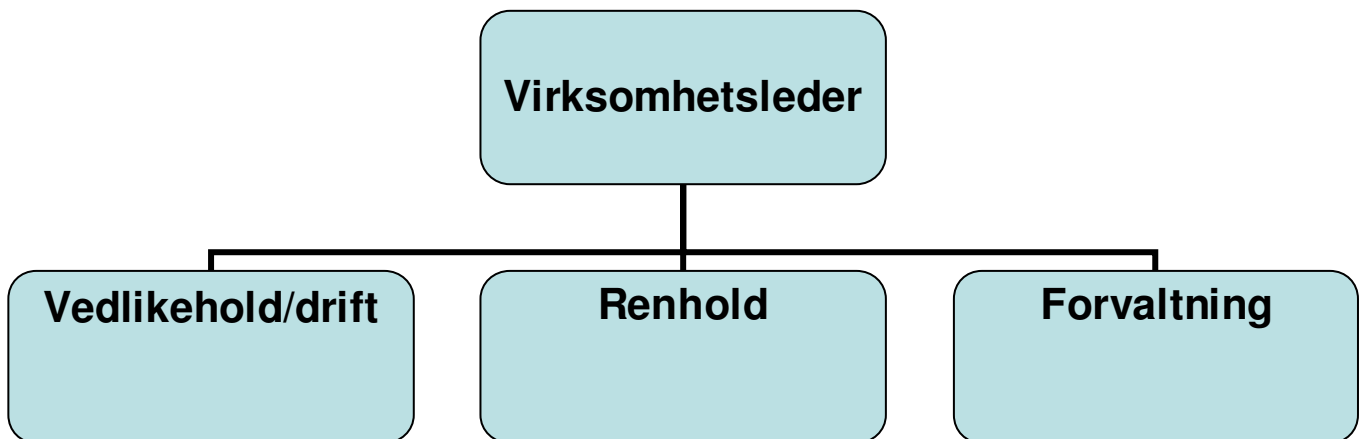
Her fremgår også gjennomsnittlig saksbehandlingstid for byggesaker og reguleringsplaner, og kartforretninger. Nord Aurdal brukte iht Kostratallene for 2009 om lag samme eller kortere tid enn øvrige kommuner på byggesaker og reguleringsplaner, men vesentlig lengre på kartforretning. Årsaken til dette er stor saksmengde og et ikke utbetydelig etterslep av gamle saker.

Antall saker behandlet etter delegert myndighet fra planutvalget er pr. 10.november 2009 på 270 saker. På samme tid i 2009 var det behandlet 230, dvs. en økning på 17,5 % fra i fjor.

EIENDOM

STATUSOVERSIKT 2010

ORGANISERING, TJENESTER

ORGANISERING, TJENESTER

Virksomhet eiendom omfatter

- Drift og vedlikehold kommunale bygg og uteareal
- Renhold kommunale bygg
- Forvaltning kommunale bygg og areal
- Kraft

SENTRALE UTVIKLINGSTREKK

Oversikt over areal og utvikling forutsatt streng prioritering

2010	2011	2012	2013	2014
58745	60326	59186	53180	53180

- Økning arealer, i strid med hva som er målet
- Strukturelle endringer innenfor virksomhetsområder fører til stor arbeidsmengde
- Mangel på sentrumsnære boligtomter og næringsareal
- Stor etterspørsel etter utbedringer, uten tilstrekkelig med midler til utførelse
- Ny plan og bygningslov
- Statens strålevern - radonmålinger og tiltak knyttet opp mot målinger
- Klimaplan, energiøkonomisering. Gamle oljetanker/miljøtrussel.
- Energimerking bygg for salg og utleie
- Brannforebyggende tiltak. Rømningsveier - termografering.
- Krav til vedlikeholdsplaner skoler og gjennomføring av vedlikehold.

ØKONOMIPLAN 2011-14

HOVEDPRIORITERINGER

DRIFT:

- Redusere areal. Salgsplan jfr. tabell.
- Programvare for renhold og vedlikeholdsplaner for alle bygg.
- Kan noen oppgaver med fordel privatiseres?
- Budsjettoverskudd som gir større muligheter for å utføre de vedlikehold oppgavene som kreves.
- Energiøkonomisering

Plan for salg av eiendommer:

Eiendommens navn	2011	2012	2013	2014
Boligtomt Vestringsbygda	x			
Boligtomt Bjørgo	x			
Gymsal Aurdal skole		x		
4 boliger Øvrevegen	x (2)	x (2)		
Aurdal skole			x	
Leira gamle skole	x			
Kommuneskogen			X	
Gulltomta	x			
Brannstasjonstomta	x			
Uteseksjonstomta		x		

Boliger Øvrevegen:

Forutsetning for salg av disse boligene er avklaring i forbindelse med Boligsosial handlingsplan.

Aurdal skole:

En ser for seg at det kan selges, seksjoneres og bygges om til leiligheter. Bygget er et trappehus som ikke egner seg for kommunal tjenesteproduksjon på grunn av krav til universell utforming.

Kommuneskogen:

MIS registreringer pågår og er ikke avklart. Det arbeides med å få til et frivillig vern, som kan redusere pålagt vern. Her vil det bli utbetalt erstatning.

Kommunen har lagt inn forslag til godkjenning av 5 tomter i reguleringsplan.

Gulltomta: Takst foreligger.

Brannstasjonstomta: Takst foreligger. Føringer som blir lagt i taksten: Nord-Aurdal kommune skal disponere bygg frem til ny brannstasjon er på plass. Nåværende bygningsmasse skal rives på kjøpers regning.

Uteseksjonstomta:

Takst foreligger. Nåværende bygningsmasse skal rives på kjøpers regning.

UTVIKLING:

- Energiøkonomisering
- Vedlikeholdsbudsjettet må styrkes for å hindre store fremtidige investeringer som resultat av dårlig vedlikehold over tid
- Tiltak for omlegging til fornybar energi
- Bedre inneklima for brukere og ansatte
- Jobbrotasjon ansatte - redusere sårbarhet

MÅLTABELL

TEKNISK DRIFT, AREAL OG NÆRING, EIENDOM

FOKUSOMRÅDER: • MÅLOMRÅDER	STATUS			MÅL	
	Sammenligning: tall for kommune i angitt referanseår	fakta 2009	oktober 2010	<u>2011</u>	2014
Ansatte:					
• Sykefravær i %:	Teknisk	7,3	5,6	6	6
	Areal og næring	1,3	0,8	1	1
	Eiendom	9,2	10,8	8	6
Økonomi:					
• Budsjettavvik i %				0	0

BUDSJETT

DRIFTSBUDSJETT FOR NORD-AURDAL KOMMUNE	2011	2012	2013	2014
NETTO BUDSJ. RAMMER 65 TEKNISK-EIENDOM-AREAL				
Opprinnelig budsjett pr.1.1.2010	19 923	19 923	19 923	19 923
Oppr. bud., versj. 105 (lønnsnivå/ st.hjemler pr. oktober)	22 470	22 470	22 470	22 470
Konsekvensjusteringer				
Brøyting - økte kostnader etter anbud	118	118	118	118
Merkostnader nødnett Norge	0	150	150	150
Uskifting av utrykningsklær og hjelmer	100	100	100	100
Avtale brannvesen NAK/ VSK	181	181	181	181
Avtale brannvesen NAK/ VSK	6	6	6	6
Avtale brannvesen NAK/ VSK	26	26	26	26
Avtale brannvesen NAK/ VSK	14	14	14	14
Avtale brannvesen NAK/ VSK	-227	-227	-227	-227
Drift eiendomsskattekontor	40	40	40	40
Kart og oppmåling, red. inntekter	55	55	55	55
Kart og oppmåling, red. inntekter	200	200	200	200
Kart og oppmåling, red. inntekter	-55	-55	-55	-55
Gårdskart	100	220	0	0
Vannområde Valdres	75	75	75	75
Plansaksbehandling - red gebyrinntekter	50	50	50	50
Byggesaksbehandling - økte gebyrinntekter	-100	-100	-100	-100
Justering stømbudsjett	450	450	450	450
Konsekvensjustert driftsbudsjett	23 503	23 773	23 553	23 553
Ressursøkninger				
Sum ressursøkninger	0	0	0	0
Driftsreduksjoner, salderingstiltak				
Teknisk drift - nedklassifisering av veg	-140	-280	-280	-280
KSV 16.12.10.	140	280	280	280
Sum driftsreduksjoner	0	0	0	0
Totalt nettobudsjett	23 503	23 773	23 553	23 553

Eventuelle merknader

TILTAK MED BUDSJETT KONSEKVENSER 2011

Oversikt

	Tiltaksnavn	Nettoeffekt 2011	Helårseffekt
A.	Nedklassifisering av veger – <i>utgikk iht. KSV 16.12.10</i>	0	0
B.	3 % økning i gebyr byggesak og oppmåling	-	-
	Sum for alle tiltak	0	0

Opprinnelig forslag fra rådmannen:

- A **Tiltak:** **Nedklassifisering av veger**
Situasjonsbeskrivelse : Tiltaket innebærer at 11 km kommunale veger nedklassifiseres til kommunale veger, jf. vegloven § 7 tredje ledd.
Årsbudsjettkonsekvens : Kr. – 140.000,-
- B **Tiltak:** **Økte gebyrinntekter**
Situasjonsbeskrivelse : Økningen tilsvarer prisstigningen. Effekten forutsetter jevn utvikling i antall bygge- og delingssaker.
Årsbudsjettkonsekvens : Kr. – 80.000,- (inngår i sentral avsetning på kr. 400.000,- ifm økte priser)

RAMMEOMRÅDE 80

FINANS

BUDSJETT

DRIFTSBUDSJETT FOR NORD-AURDAL KOMMUNE	2011	2012	2013	2014
NETTO BUDSJ. RAMMER 80 FINANS				
Opprinnelig budsjett pr.1.1.2010	-286 391	-286 391	-286 391	-286 391
Oppr. bud., versj. 105 (lønnsnivå/ st.hjemler pr. oktober)	-286 391	-286 391	-286 391	-286 391
Konsekvensjusteringer				
Øremerket tilskudd bhg - innlemming rammetilskudd	16 000	16 000	16 000	16 000
Øremerket tilskudd barnehager - skjønnsmidler - innlemming i r	3 500	3 500	3 500	3 500
Refusjon fra staten barnehage - styrket barnehagetilb. - innlemm	1 026	1 026	1 026	1 026
Vertskommunetilskudd - overført virksomhet miljøarbeid	13 528	13 528	13 528	13 528
Bruk av disposisjonsfond settes til 0	4 000	4 000	4 000	4 000
Tilskudd ressurskrevende tjenester - ovf. miljøarbeid/ hj.tjeneste	1 000	1 000	1 000	1 000
Eiendomsskatt verker og bruk - beløpsjustering	-600	-600	-600	-600
Eiendomsskatt annen fast eiendom - beløpsjustering	100	100	100	100
Renteutgifter	-6 102	-3 236	-703	1 970
Avdrag - minste tillatte	1 878	2 602	4 703	5 088
Renteinntekter	4 100	3 700	3 400	3 100
Inv. grunnskole 97	8	-82	-171	-260
Rentekompensasjon omsorgsboliger	73	-342	-757	-1 172
Rentekompensasjon skoler	57	7	-31	-56
Rammetilskudd - jfr. statsbudsjettet	-34 043	-31 663	-31 663	-31 663
Naturressursskatt	6 200	6 200	6 200	6 200
Skatt på inntekt og formue - statsbudsjettet (KS 1006 alt.)	-385	-385	-385	-385
Inntektsutjevning	-8 291	-8 291	-8 291	-8 291
Integreringstilskudd	310	310	310	310
Netto driftsresultat på 2 % - avs. disp. fond	9 000	9 000	9 000	9 000
Justering kraftinntekter	-600	0	0	0
Konsekvensjustert driftsbudsjett	-275 632	-270 017	-266 225	-263 996
Ressursøkninger				
Økt avdrag (25 års avdr. tid. nye låneopptak)	400	700	1 350	2 000
Sum ressursøkninger	400	700	1 350	2 000
Driftsreduksjoner, salderingstiltak				
Økt eiendomsskatt	-2 400	-4 800	-7 200	-9 600
Målsetning om 2% nto.driftsresultat i budsj. red. til 1%	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Bruk/ avsetning disp. fond	319	-1 401	-1 579	42
KSV 16.12.10: Endret bruk/ avsetning disp. fond.	-319	-509	-509	-509
KSV 16.12.10: Red. rentekostnader (fra 3,5% til 3,25%)	-561	-561	-561	-561
Sum driftsreduksjoner	-7 461	-11 771	-14 349	-15 128
Totalt nettobudsjett	-282 693	-281 088	-279 224	-277 124

Eventuelle merknader

Jfr. detaljert redegjørelse for de ulike poster under kap 6. Fellesområdet.

TILTAK MED BUDSJETTKONSEKVENSER 2011

Oversikt

Tiltaksnavn		Nettoeffekt 2011	Helårseffekt
A.	Økt avdrag (25 års avdr. tid nye låneopptak)	400 000	400 000
B.	Økt eiendomsskatt	- 2 400 000	- 2 400 000
C.	Målsetning om 2% nto.driftsresultat i budsj. red. til 1%	- 4 500 000	- 4 500 000
D.	Bruk/ avsetning disp. fond – <i>nedjust. iht. KSV 16.12.10</i>	0	0
E.	Reduserte rentekostnader fra 3,5% til 3,25% – <i>just. iht. KSV 16.12.10</i>	-561 000	-561 000
Sum for alle tiltak		-7 061 000	-7 061 000

Opprinnelig forslag fra rådmann:

- A Tiltak:** **Økt avdrag (25 års avdr. tid nye låneopptak)**
Situasjonsbeskrivelse : Nord-Aurdal kommune har til og med 2010 beregnet/betalt avdrag på lån iht. minstekravet i kommuneloven. Når kommunen i økonomiplanperioden investerer i eiendom som har svært lang avskrivningstid etter kommuneloven (40 – 50 år), vil avskrivningene etter minste tillatte avdrags metode bli for lave. Konsekvensen av for lave avdrag vil være at eiendommene fortsatt er belånt på det tidspunkt eiendommene må renoveres. Avdragene foreslås derfor trappet opp fra og med 2011.
Årsbudsjettkonsekvens : Kr. 400.000,-
- B Tiltak:** **Økt eiendomsskatt**
Situasjonsbeskrivelse : For økonomiplanperioden foreslår rådmannen en økning i eiendomsskatten med 0,5 promille hvert år, dvs. at eiendomsskatten for boligeiendommer settes til 2,5 promille for 2011, deretter 3,0, 3,5 og 4,0 for 2012 – 2014. 0,5 promille er anslått å utgjøre 2,4 mill. kr.
Årsbudsjettkonsekvens : Kr. -2.400.000,-
- C Tiltak:** **Målsetning om 2% nto.driftsresultat i budsj. red. til 1%**
Situasjonsbeskrivelse : Rådmannens forslag til budsjett forutsetter et netto driftsresultat på 1 % (regnet av sum driftsinntekter). Avsettes til disposisjonsfond.
Årsbudsjettkonsekvens : Kr. -4.500.000,-
- D Tiltak:** **Bruk/ avsetning disp. fond**
Situasjonsbeskrivelse : Økonomiplanen salderes med bruk/ avsetning til disposisjonsfond.
Årsbudsjettkonsekvens : Kr. 319.000,-

6.0 FELLESOMRÅDET

Omfatter driftsmessige poster som ikke er direkte tilknyttet virksomhetene.

6.1 Budsjett 2011/økonomiplan 2011 – 2014

Inntekter	Regnskap 2009	Rev. budsjett 2010	Regnskap 2010 (31.10.10)	Prognose 2010	Budsjett 2011	Økonomi- plan 2012	Økonomi- plan 2013	Økonomi- plan 2014
Salgs- og gebyrinntekter, avgiftsfrie	8 296 000	4 350 000	3 462 782	5 100 000	4 950 000	4 350 000	4 350 000	4 350 000
Refusjon fra staten xx	19 253 000	17 116 000	17 983 816	17 984 000	90 000	90 000	90 000	90 000
Refusjon mva. fra drift		0	3 076	4 000	0	0	0	0
Refusjon mva. fra inv. Regnsk. **	4 048 000	0	2 334 163	2 000 000	0	0	0	0
Rammetilskudd	91 942 000**	89 176 000	80 264 555	90 639 000	133 582 000	131 202 000	131 202 000	131 202 000
	*							
Inntektsutjevning	0***	10 363 000	3 701 749	6 863 000	8 291 000	8 291 000	8 291 000	8 291 000
Andre statstilskudd	26 372 000	27 256 000	27 717 433	30 956 000	8 780 000	9 335 000	9 877 000	10 406 000
Skatteinntekter	132 994 000*	132 600 000*	110 791 452	130 600 000	126 785 000	126 785 000	126 785 000	126 785 000
Eiendomsskatt verker og bruk	10 028 000	10 000 000	10 557 076	10 560 000	10 600 000	10 600 000	10 600 000	10 600 000
Eiendomsskatt andre	9 654 000	9 600 000	9 732 878	9 750 000	11 900 000	14 300 000	16 700 000	19 100 000
Andre direkte og indir. Skatter	2 096 000*	1 932 000*	15 062	1 932 000	1 932 000	1 932 000	1 932 000	1 932 000
Refusjon fra fylket	400 000	0	0	0	0	0	0	0
Refusjon fra andre kommuner	0	0	0	0	0	0	0	0
Refusjon fra private	0	0	0	0	0	0	0	0
Renteinntekter	3 577 000	7 500 000	3 177 859	4 200 000	3 400 000	3 800 000	4 100 000	4 400 000
Utbytte og eieruttak	1 500 000	1 000 000	1 020 096	1 020 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Bruk av tidligere års overskudd	4 306 000	23 292 000	23 291 503	23 292 000	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	18 938 000	4 729 000	0	4 729 000	0	1 401 000	1 579 000	0
Bruk av bundne fond	1 584 000	4 743 000	5 106 640	7 150 000	2 043 000	2 043 000	2 043 000	2 043 000
Regnskapsmessig underskudd	0	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av likviditetsreserve	4 034 000	0	0	0	0	0	0	0
Sum inntekter	339 120 000	343 656 000	299 160 140	345 316 000	313 353 000x	315 129 000	318 549 000	320 199 000

X Den betydelige nedgangen i inntekter fra 2010 til 2011 på fellesområdet har først og fremst sammenheng med overflytting av følgende inntekstposter til andre områder:

- Vertskommunetilskuddet
- Tilskudd vedr. ressurskrevende tjenester

I tillegg er det ingen budsjettposter for:

- Bruk av disposisjonsfond
- Bruk av tidligere års overskudd

XX Refusjon fra staten gjelder for 2010 og tidligere år øremerkede tilskudd til barnehage (driftstilskudd, skjønnsmidler og midler til barnehagebarn med nedsatt funksjonsevne). Tilskuddet blir fra 2011 innlemmet i rammetilskuddet. (Rammetilskuddet er dermed høyere for 2011 enn for 2010).

*Ved årets slutt overføres naturressursskatten på 6,2 mill. fra skatteinntekter til andre direkte og indirekte skatter, iht. KOSTRA-reglene. I hovedoversikt drift er naturressursskatten medtatt under andre direkte og indirekte skatter.

**Kompensasjon for merverdiavgift på investeringer (utenom Vann, Avløp, Renovasjon) inngår i sin helhet i driftsinntektene t.o.m. 2009. Ordningen skal utgå. Nedtrapping med 20 % pr. år fra og med 2010, ordningen er avvirket fra og med 2014.

*** I hovedoversikt drift er rammetilskudd og inntektsutjevning ført som en samlet post.

Utgifter	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Regnskap 2010 (31.10.10)	Prognose 2010	Budsjett 2011	Økonomi-plan 2012	Økonomi-plan 2013	Økonomi-plan 2014
Overføring til staten	1 685 000	0	-701 438*	0	0	0	0	0
Renteutgifter inkl. låneomkostninger	10 616 000	16 613 000	7 712 561	10 613 000	10 511 000	13 377 000	15 910 000	18 583 000
Avdrag på ordinære lån	11 524 000	12 000 000	12 878 272	12 878 000	14 278 000	15 302 000	18 053 000	19 088 000
Avsetninger til disposisjonsfond	10 741 000	20 592 000	22 998 143	22 998 000	4 819 000	4 500 000	4 500 000	4 542 000
Avsetninger til bundne fond	4 643 000	4 632 000	2 700 000	4 632 000	1 932 000	1 932 000	1 932 000	1 932 000
Premieavvik inkl. arbeidsg.av.	0	0	0	0	0	0	0	0
Tap på utestående fordringer	0	0	0	0	0	0	0	0
Overføring til andre kommuner	0	0	37 687	0	0	0	0	0
Overføringer til private			-1 221 280**	-1 221 000	0	0	0	0
Andre driftsutgifter	523 000	0	67 618	100 000	0	0	0	0
Overføring til investeringsregnskapet	4 308 000	0	13 014	6 000	0	0	0	0
Dekning av tidligere års underskudd		0	0	0	0	0	0	0
Regnskapsmessig overskudd	23 292 000	0	0	0	0	0	0	0
Sum utgifter	67 332 000	53 837 000	44 484 577	48 821 000	31 540 000	35 111 000	40 395 000	44 145 000

*For mye avsatt skatt på kraftinntekt for 2009 føres som inntekt i 2010.

**Fullfinansieringsgaranti/byggegaranti nybygg museet. Risikoen for at garantien måtte realiseres ble vurdert som så vidt stor at beløpet ble utgiftsført i 2009. Bygget er nå klart, og etter at prosjektrengskapet er gjort opp viser det seg at kostnadene ble noe lavere enn forutsatt. I tillegg har museet mottatt noe offentlige tilskudd. Det var derfor Ikke nødvendig å utbetale hele garantibeløpet. Differansen mellom det beløp som ble utgiftsført i 2009 og beløp utbetalt til museet er inntektsført i 2010.

6.2 Forutsetninger

Inntekter:

Budsjettpost	Beskrivelse
Salgs- og gebyrinntekter	Den største posten under salgs- og gebyrinntekter er salg av kraft. Nord-Aurdal kommune har en kraftmengde på ca. 30 GWh som forvaltes av Valdres Energiverk A/S (VEAS). Det er svært vanskelig å forutsi kraftinntektens størrelse, og det er store variasjoner i prisnivået fra år til år. Stort sett har Nord-Aurdal kommune hatt inntekter fra salg av kraft i størrelsesorden 2,5 – 3,5 millioner. 2006 var et unntaksår, der kraftinntektene økte kraftig. Deretter fikk man en nedgang i prisene både i 2007 og første del av 2008, før de igjen økte. For 2009 ble hele kraftmengden solgt til en historisk høy pris, som ga en inntekt før skatt på 9,2 mill.. Budsjettet kraftinntekt for 2010 er kr 4,2 mill. etter skatt. For 2011 er 60 % av kraften solgt til fastpris. VEAS arbeider med mulig sikring av de siste 40 %. Det er viktig å merke seg at inntekter utover en normalinntekt er en engangsinntekt som ikke kan brukes til å finansiere varige driftstiltak. Merinntekten bør avsettes til fond med tanke på senere investeringer, men kan også benyttes til engangstiltak. Formannskapet (avtaledokument underskrevet av ordføreren februar 2008) har gitt VEAS fullmakt til å inngå fastprisavtaler på inntil 100 % av kraftmengden. Ønsket sikringsgrad er i avtalen oppgitt til minimum 50 %.
Refusjon fra staten	Gjelder i sin helhet øremerkede tilskudd til barnehage. Følgende tilskudd innlemmes i rammetilskuddet fra 2011: - Driftstilskudd til barnehager - Tilskudd til tiltak for barn med nedsatt funksjonsevne i barnehage - Skjønnsmidler til barnehager Dette får også den følge at midlene blir fordelt etter kriteriene i inntektssystemet, i stedet for etter faktisk aktivitetsnivå som i dag. Beregningene i kommuneproposisjonen tilsa at Nord-Aurdal kommune skulle komme fordelaktig ut av denne endringen.

	Deler av tilskuddet fordeles i 2011 på kommunene som en del av innbyggertilskuddet, med et likt kronebeløp pr. innbygger. Den resterende del tildeles gjennom utgiftsutjevningsordningen og beregnes ut fra kostnadsnøkler. De kriterier som legges til grunn er: • Kommunens relative andel av barn i aldersgruppen 3-5 år • Antall barn i alderen 1-2 år som det ikke ytes kontantstøtte for • Antall innbyggere med høyere utdanning Nord-Aurdal kommune har en lav andel barn i den aktuelle aldersgruppen, svært få barn uten kontantstøtte og dessuten et relativt sett lavt utdanningsnivå. Dette resulterer i betydelige trekk i utgiftsutjevningen. Dermed kommer vi langt dårligere ut enn hva vi forventet etter kommuneproposisjonen i vår. Førstegangs innvandrere under 5 år ivaretas fortsatt gjennom et øremerket tilskudd. Det utgjorde for NAK i overkant av 100 000,- for 2009 mens tilskuddet har sunket til i underkant av 70 000,- for 2010 (12 barn). Budsjettet beløp for 2011 er 90 000,- for 15 barn.				
Skatteinntekter	Ifølge forslag til statsbudsjett skal skatteandelen av kommunenes inntekter reduseres fra 45 % til 40 %. Rammetilskuddet er økt tilsvarende. Dette betyr at en større andel av kommunens inntekter er sikre på budsjetteringstidspunktet. Budsjettet for 2011 forutsetter en skatteinngang på kr 126 785 000 jfr. KS sin budsjettmodell versjon 1006 alternativ. Denne modellen baserer seg på et snitt av årene 2007 – 2009. Staten opererer kun med relative fordelingsstall for 2009, noe som gir et høyere skatteanslag. Da 2009 var et spesielt år mht. skatteinngangen, anses den alternative beregningen som mer pålitelig på nåværende tidspunkt. I regnskapet fordeles skatteinntektene på to poster ved årets slutt, jfr. KOSTRA: <table> <tr> <td>* Skatt på inntekt og formue</td><td>kr 120 585 000</td></tr> <tr> <td>* Andre direkte og indirekte skatter</td><td>kr 6 200 000 (naturressursskatt)</td></tr> </table> I budsjettet er disse postene for 2011 ført opp samlet. Alle oversikter fra departementet og KS benytter samlede skattetall, og samlet budsjettering forenkler derfor oversikten gjennom året. Naturressursskatten beregnes med 1,1 øre pr. produsert KWh. Produksjonsmengden, og dermed inntekten, er for vår kommune relativt stabil ifølge informasjon fra Skattedirektoratet.	* Skatt på inntekt og formue	kr 120 585 000	* Andre direkte og indirekte skatter	kr 6 200 000 (naturressursskatt)
* Skatt på inntekt og formue	kr 120 585 000				
* Andre direkte og indirekte skatter	kr 6 200 000 (naturressursskatt)				
Rammetilskudd – kun rammetilskudd	I budsjettet er det lagt til grunn rammetilskudd i henhold til forslag til statsbudsjett, kr 133 582 000. En vesentlig del av rammetilskuddet tildeles med grunnlag i kommunens innbyggertall. Da man har gått over fra å benytte folketall pr. 01.01. i budsjettåret til å bruke folketall 01.07. året før ved beregning av innbyggertilskuddet, vil rammetilskuddet nå være en sikker størrelse på budsjetteringstidspunktet. Posten rammetilskudd i budsjett og regnskap i hovedoversikt drift omfatter både rammetilskudd og inntektsutjevning. I tabellen over og i detaljert regnskap og budsjett er inntektsutjevning skilt ut på egen konto for å lette oppfølgingen gjennom året. Fra 2011 er flere øremerkede tilskudd innlemmet i rammetilskuddet. Dette gjelder tilskudd til barnehager (driftstilskudd, skjønnsmidler og tilskudd vedr. barn med nedsatt funksjonsevne i barnehage). Øremerkede tilskudd vedrørende kvalifiseringsprogrammet inngår i rammetilskuddet fra 2011. Det er også gjort andre mindre endringer/korreksjoner for 2011, se pkt.7.3 og 7.4 vedr. inntektssystemet/utgiftsutjevning.				
Rammetilskudd – inntektsutjevning	Kommunenes inntektssystem gjør det nødvendig å se skatteinngangen i sammenheng med inntektsutjevningen (en del av rammetilskuddet). Høy skatteinngang i forhold til landsgjennomsnittet blir justert ned gjennom året i form av trekk i rammetilskuddet. Dersom kommunen derimot har lavere skatteinngang enn landsgjennomsnittet, vil kommunen motta et tilskudd som er ment å jevne ut forskjellene mellom kommunene. Nord-Aurdal har de senere år hatt en lavere skatteinngang enn gjennomsnittet for landet, og har derved mottatt inntektsutjevningstilskudd. Inntektsutjevningen er i budsjett og regnskap ført på en egen konto, mens disse to fremstår samlet i hovedoversikt drift. Inntektsutjevning er budsjettet med kr 8 291 000,- iht. beregninger fra KS etter fremleggelse av forslag til statsbudsjett (ks 1006 alt.). Inntektsutjevningen er trappet opp fra 59 % i 2010 til 60 % i 2011.				

Eiendomsskatt	Eiendomsskatt er iht. eiendomsskattelovens §§ 3 og 4 utvidet til å gjelde hele kommunen fra 2008, jfr. kommunestyrets tidligere vedtak. Skattesatsen er satt til 7 promille for næringseiendommer, verker og bruk, og 2 promille for boligeiendommer for 2010. For økonomiplanperioden foreslår rådmannen en økning i eiendomsskatten med 0,5 promille hvert år, dvs. at eiendomsskatten for boligeiendommer settes til 2,5 promille for 2011, deretter 3,0, 3,5 og 4,0 for 2012 – 2014.																													
Andre direkte og indirekte skatter	Omfatter reguleringserstatninger (1 932 000) i tabellen over. Reguleringserstatninger pliktes benyttet til næringsformål. Beløpet avsettes til næringsfond. I hovedoversikt drift omfatter posten også naturressursskatt (6 200 000,-). Naturressursskatten er inkludert i statens beregning av skatt på inntekt og formue, men skal iht. KOSTRA bokføres som andre direkte og indirekte skatter, ikke som skatteinntekter.																													
Andre statstilskudd	Spesifikasjon av budsjetterte beløp på fellesområdet: <table><thead><tr><th></th><th>2010</th><th>2011</th></tr></thead><tbody><tr><td>Barnehager (innlemmet i rammetilskudd fra 2011)</td><td>3 500 000</td><td>0</td></tr><tr><td>*Ressurskrevende tjenester (overført Miljøarbeid fra 2011)</td><td>1 000 000</td><td>0</td></tr><tr><td>Vertskommunetilskudd (overført Miljøarbeid fra 2011)</td><td>13 528 000</td><td>0</td></tr><tr><td>Investering grunnskole 97</td><td>632 000</td><td>624 000</td></tr><tr><td>Kompensasjonstilskudd omsorgsboliger (jfr. Husbanken)</td><td>1 691 000</td><td>1 618 000</td></tr><tr><td>Rentekompensasjon skolebygg (jfr. Husbanken)</td><td>368 000</td><td>311 000</td></tr><tr><td>Statstilskudd flyktninger</td><td>6 537 000</td><td>6 227 000</td></tr><tr><td>Sum</td><td>27 256 000</td><td>8 780 000</td></tr></tbody></table> *Budsjettert beløp for 2011 er 2 mill., fordelt med 1 mill. på Miljøarbeid og 1 mill. på Hjemmetjenesten.				2010	2011	Barnehager (innlemmet i rammetilskudd fra 2011)	3 500 000	0	*Ressurskrevende tjenester (overført Miljøarbeid fra 2011)	1 000 000	0	Vertskommunetilskudd (overført Miljøarbeid fra 2011)	13 528 000	0	Investering grunnskole 97	632 000	624 000	Kompensasjonstilskudd omsorgsboliger (jfr. Husbanken)	1 691 000	1 618 000	Rentekompensasjon skolebygg (jfr. Husbanken)	368 000	311 000	Statstilskudd flyktninger	6 537 000	6 227 000	Sum	27 256 000	8 780 000
	2010	2011																												
Barnehager (innlemmet i rammetilskudd fra 2011)	3 500 000	0																												
*Ressurskrevende tjenester (overført Miljøarbeid fra 2011)	1 000 000	0																												
Vertskommunetilskudd (overført Miljøarbeid fra 2011)	13 528 000	0																												
Investering grunnskole 97	632 000	624 000																												
Kompensasjonstilskudd omsorgsboliger (jfr. Husbanken)	1 691 000	1 618 000																												
Rentekompensasjon skolebygg (jfr. Husbanken)	368 000	311 000																												
Statstilskudd flyktninger	6 537 000	6 227 000																												
Sum	27 256 000	8 780 000																												
Ref. mva.	Refusjon av merverdiavgift på investeringer ekskl. VAR-området. På grunn av usikkerhet mht. investeringers fremdrift, er denne posten ikke budsjettert. Ordningen med overføring av merverdiavgiftsbeløpet til drift skal utgå. Det er en overgangsordning for perioden 2010 – 2013, der inntektsføringen i drift reduseres med 20 % pr. år. Ordningen vil være fullstendig avvirket fra og med 2014. Bortfall av ordningen vil gi lavere driftsinntekter enn man tidligere har hatt.																													
Renteinntekter	Renteinntekten er en høyst usikker størrelse. Budsjettert inntekt er for 2010 7,5 mill., dvs. 1,3 mill. lavere enn faktisk renteinntekt for 2008. Renteinntektene for 2009 beløp seg til 3 577 000 på grunn av historisk lavt rentenivå og en relativt lav beholdning av ubrukte lånemidler. Budsjettert beløp for 2011 og videre i økonomiplanperioden er basert på en forutsetning om konstant bankbeholdning på 70 mill., forventet renteutvikling iht. siste pengepolitiske rapport fra Norges Bank (03/2010) og rentevilkår hos vår bankforbindelse (gj.sn. 1 md. NIBOR – 0,2). I tillegg til renter på bankinnskudd, mottar kommunen årlige renteinntekter med 1,5 mill. på lån til VEAS. Lånet er på 20 mill., og har til nå blitt forrentet etter en fast rentesats på 7,67 %. Rentebetingelsene endres fra og med 01.01.11 (FS 101/10), og rentebetingelsene blir fastsatt med utgangspunkt i Norges Banks 10-års statsobligasjonsrente, med et risikopåslag på 2,5 prosentpoeng. Med dagens rentenivå på statsobligasjoner vil denne endringen gi en noe lavere renteinntekt for 2011, og vil medføre større usikkerhet mht. renteinntektens størrelse fremover i økonomiplanperioden.																													
Utbytte og eieruttak	Utbytte fra VEAS er budsjettert med 1 mill.																													
Bruk av disposisjonsfond	Økonomiplanen salderes med bruk av disposisjonsfond.																													
Bruk av bundne fond	Reguleringserstatninger avsettes til næringsfond. Budsjettert bruk av fondet til næringsformål. For 2010 er bruk av bundne fond ekstraordinært høyt på grunn av tilleggsbevilgning til barnehagene på 2,7 mill.. Fra 2011 reduseres bruken til normalnivå. Evt. avsetning til bundet fond der inntekten (tilskudd m.v.) er ført på virksomhetsområdet, budsjetteres der.																													

Utgifter:

Budsjettpost	Beskrivelse
Renteutgifter	Kommunens lånemasse er pr. 01.01.10 kr 283 mill. hvorav 100 mill. er knyttet til fastrenteavtaler. Den ene av disse avtalene (50 mill.) utgår ultimo mars 2011, den andre ultimo mars 2013. Den øvrige del av lånemassen er knyttet til NIBOR (Norwegian Interbank Offered Rate). NIBOR har vist betydelige svingninger gjennom de to siste år, og utviklingen er usikker. Ved beregning av renteutgiften for 2011 - 2014 er det tatt utgangspunkt i: • Eksisterende lånemasse og låneavtaler • Lån vedtatt for 2010 tas opp medio 2011 • Lån for alle andre år er forutsatt tatt opp midt i året • Avdrag er forutsatt betalt midt i året. • Investeringer iht. vedtatt investeringsplan • Pengepolitisk rapport 3/10 fra Norges Bank vedr. forventet renteutvikling. • Rentenivå: 2011: 3,5 %. Deretter 4,0/4,5/5,0
Avdrag på lån	Nord-Aurdal kommune har til og med 2010 beregnet/betalt avdrag på lån iht. minstekravet i kommuneloven. Med den sammensetning av anleggsmidler kommunen har pr. dato, er det lite sprik mellom betalte avdrag og avdrag på lån med 25 års løpetid. Når kommunen i økonomiplanperioden investerer i eiendom som har svært lang avskrivningstid etter kommuneloven (40 – 50 år), vil avskrivningene etter minste tillatte avdrags metode bli for lave. Konsekvensen av for lave avdrag vil være at eiendommene fortsatt er belånt på det tidspunkt eiendommene må renoveres. Avdragene foreslås derfor trappet opp fra og med 2011. Budsjettert beløp iht. gjeldende investeringsplan og plan for låneopptak, men ikke hensyntatt evt. avgang av anleggsmidler.
Premieavvik	Gjelder pensjonsordningene. Både betalt premie og premieavvik viser betydelige variasjoner fra år til år, mens pensjonskostnaden er relativt stabil. Det budsjetteres derfor med netto pensjonskostnad, ikke med betalt premie og premieavvik. I regnskapet føres premieavviket, og det vil derfor alltid være et avvik mellom budsjett og regnskap på denne posten.
Avsetn. bundne fond	Reguleringserstatninger pliktes benyttet til næringsformål. Inntekten avsettes til bundet driftsfond. Avsetningen til budne fond er særlig høy både for 2009 og 2010. For 2009 skyldes den høye avsetningen garantistillelse i forbindelse med nybygg Valdres Folkemuseum. For 2010 gjelder avsetningen tilleggsbevilgning til barnehage (har sin motpost i 2010 som bruk av bundne fond). For 2011 og videre settes avsetningen til normalnivå (reguleringserstatninger). Evt. avsetninger til bundne fond i forbindelse med regionalt helseprosjekt og interkommunalt barnevern (eller andre virksomhetsomheter), budsjetteres på disse områdene.
Avsetn. til disp.fond	Rådmannens forslag til budsjett forutsetter et netto driftsresultat på 1 % (regnet av sum driftsinntekter). Avsettes til disposisjonsfond.

6.3 Risikofaktorer

Faktor	Beskrivelse
Kraftinntekt	Kraftinntekten er budsjettert med 4 950 000 mill. etter skatt. 60 % er sikret med fastpriskontrakt for 2011.
Skatteinntekter	Skatteinntekten utgjør etter nytt inntektssystem 40 % av kommunenes totale inntekter. Selv en liten prosentvis svikt gir et betydelig beløpsmessig utslag. Erfaringsmessig ligger skatteinntekten for Nord-Aurdal noe lavere enn det opprinnelige anslaget i statsbudsjettet. Forslag til statsbudsjett for 2011 har beregnet fordeling av skatteinntektene iht. relative skatteandeler for 2009. KS har to alternative beregningsmetoder der den ene er basert på 2009 som statsbudsjettet, mens den andre legger til grunn relative skatteandeler for årene 2007 – 2009. Sistnevnte modell er valgt og gir et noe lavere skatteanslag. Det er ikke lagt inn noen margin basert på erfaringstall, eller for å ta høyde for usikkerhet. Svikter skatteinntekten med 2 prosent i forhold til budsjett, vil kommunens inntekter bli redusert med 2,5 millioner. Netto driftsresultat vil dermed bli 2,5 mill. lavere.

Inntektsutjevning	Størrelsen på inntektsutjevningen er avhengig av skatteinngangen på landsbasis. Landet hadde frem til 2009 noen gode år mht. skatt, der skatteinngangen ble høyere enn anslått i statsbudsjett/nasjonalbudsjett. I november 2009 falt skatteinngangen på landsbasis kraftig, mens skatteinngangen i Nord-Aurdal holdt seg høy. Dette resulterte i at inntektsutjevningen for 2009 ble 2,2 mill. lavere enn budsjettert og 4,5 mill. lavere enn siste anslag jfr. RNB. I budsjettert beløp var det lagt inn en margin på 1 mill. på bakgrunn av erfaringstall. Dvs. at inntektsutjevningen ble 3,2 mill. lavere enn statens opprinnelige anslag. Pr. utgangen av oktober 2010 er faktisk inntektsutjevning 8 421 000,- mot budsjettert 10 363 000,-. Veksten i skatteinngang er lavere enn forutsatt i RNB for 2010 pr. utgangen av oktober (4,8 % mot forutsatt 6,4 %). Skatteinngangen for november (stor skattemåned) kan endre dette bildet. I forslag til statsbudsjett for 2011 er forventet skatteinngang for kommunene for 2010 oppjustert med 650 mill.. Det innebærer at man forventer en årsvekst for 2010 på 7 %.
Renteinntekter	Renteinntekten er en høyst usikker størrelse, som varierer både etter rentesats og størrelsen på bankinnskudd. Det er store variasjoner i bankbeholdningen gjennom året og fra år til år. Variasjoner gjennom året skyldes hovedsakelig større inn- og utbetalinger (lønn, kommunale avgifter mv.) Mellom år er beholdningen av ubrukte lånemidler en vesentlig faktor, dvs. at fremdriften i investeringsprosjekter har betydning for renteinntektene. Faktisk renteinntekt var for 2008 nær 9 mill., mens historisk lavt rentenivå kun ga renteinntekt på 3,6 mill. for 2009. Pr. utgangen av september 2010 er renteinntekten i overkant av 3 mill.
Renteutgifter	Dersom rentenivået stiger raskere enn prognosene fra Norges Bank tilsier, vil renteutgiften bli høyere enn budsjettert. Det samme gjelder dersom det besluttet investeringer i økonomiplanperioden som ikke er medtatt ved renteberegningen. En renteøkning på 0,5 prosentpoeng utover det som er forutsatt i budsjettet, vil gi økte renteutgifter med 1,5 mill. i 2011. Utslagene ved rentesvingninger vil bli vesentlig større utover i økonomiplanperioden dersom investeringer og låneopptak knyttet til disse gjennomføres som planlagt.

7.0 ØKONOMIPLAN 2011-14/ ÅRSBUDSJETT 2011

7.1 Generelt om kommuneøkonomi og krav til netto driftsresultat

Netto driftsresultat fremkommer som differansen mellom drifts-/finansinntekter og drifts-/finansutgifter. Netto driftsresultat blir ansett som et (av flere) viktig kriterium for en sunn kommuneøkonomi.

Nøkkeltallet er imidlertid ikke en tilfredsstillende indikator på om kommunen har en bærekraftig utvikling eller ikke. Hovedårsaken til dette er at netto driftsresultat ikke fanger opp alle kostnader slik det langt på vei gjør i privat sektor. I kommuneregnskapet utgiftsføres avdrag på lån, mens avskrivninger (kapitalslit) ikke har resultateffekt. Da avskrivningene kan være høyere enn avdragene, samtidig som vedlikeholdet oftest er langt lavere enn behovet, kommer ikke det reelle kapitalslitet til uttrykk i budsjett og regnskap.

En kommune må derfor ha et positivt netto driftsresultat over tid for å være i balanse. Størrelsen diskuteres, men Fylkesmannen anbefaler et nivå på 3%. Dette innebærer at man kan si at et netto driftsresultat på 3 % av inntektene i kommunal sektor tilsvarer et regnskapsresultat på 0,- i privat sektor.

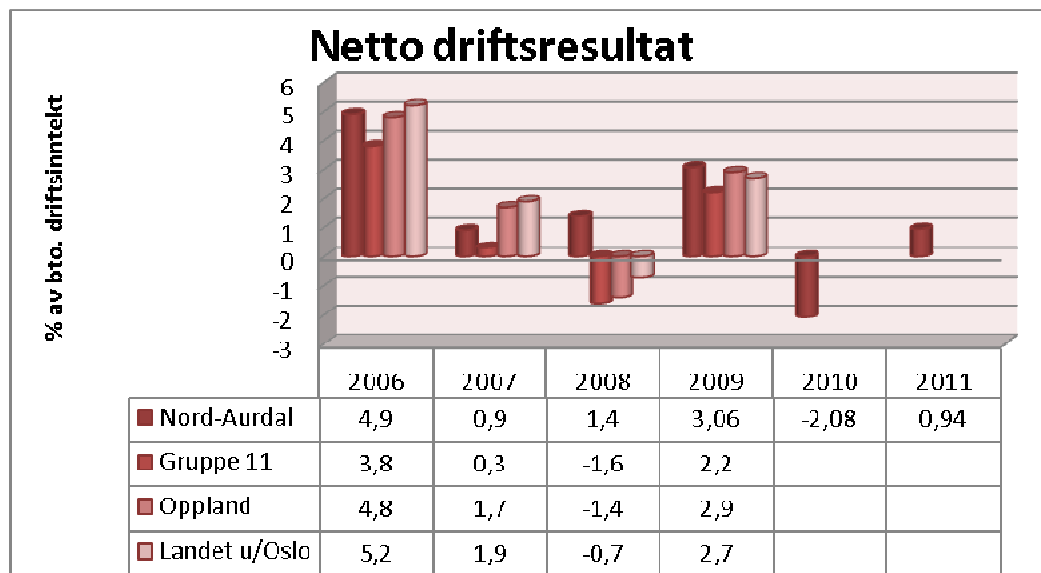
Et positivt netto driftsresultat gir muligheter for å avsette midler til disposisjonsfond som en buffer med tanke på uforutsette hendelser, finansiere investeringer med egenkapital eller styrke likviditeten.

Dersom kommunene har ekstraordinært høye inntekter ett år, slik Nord-Aurdal kommune hadde i 2006 og 2009 (kraftinntekt) eller ekstraordinært lave utgifter (historisk lavt rentenivå for 2009 og 2010), bør netto driftsresultat være høyere enn 3 prosent. Kommunen kan ikke regne med at de ekstraordinært høye inntektene/lave utgiftene vil vedvare på lengre sikt. Dersom kommunen tilpasser sitt utgiftsnivå til et inntekts-/utgiftsnivå som ikke vil vedvare, risikerer kommunen raskt å komme i en situasjon med underskudd og behov for innstramninger i tjenestetilbudet.

Tabellen og figuren nedenfor viser utviklingen i netto driftsresultat for landet og for Nord-Aurdal kommune.

ÅR	NTO DRIFTSRESULTAT LANDET	NTO DRIFTSRESULTAT NORD-AURDAL
2011 (budsjett)		0,94 %
2010 (budsjett)		-2,08 %
2009	2,7 %	3,06 %
2008	-0,7 %	1,4 %
2007	2,5 %	0,85 %
2006	5,5 %	6,7 %
2005	3,6 %	2,0 %
2004	2,2 %	-0,34 %
2003	0,6 %	-1,2 %
2002	0,6 %	-1,7 %

Det er ikke budsjettet med et netto driftsresultat opp mot 3 % for noen av årene i økonomiplanperioden 2011– 2014, men det er lagt opp til en gradvis innføring med 1% for 2011. Imidlertid er det heller ikke budsjettet med inntekter fra momskompensasjon tilknyttet investeringer. Disse inntektene vil styrke netto driftsresultat frem til ordningen er fullstendig avviklet fom. 2014.

7.2 Avsetning til disposisjonsfond

Disposisjonsfond gjør kommunen mer robust for å håndtere uforutsette svingninger i inntekter og utgifter.

Sitat fra kommunebilder 2010 utarbeidet av Fylkesmannen i Oppland

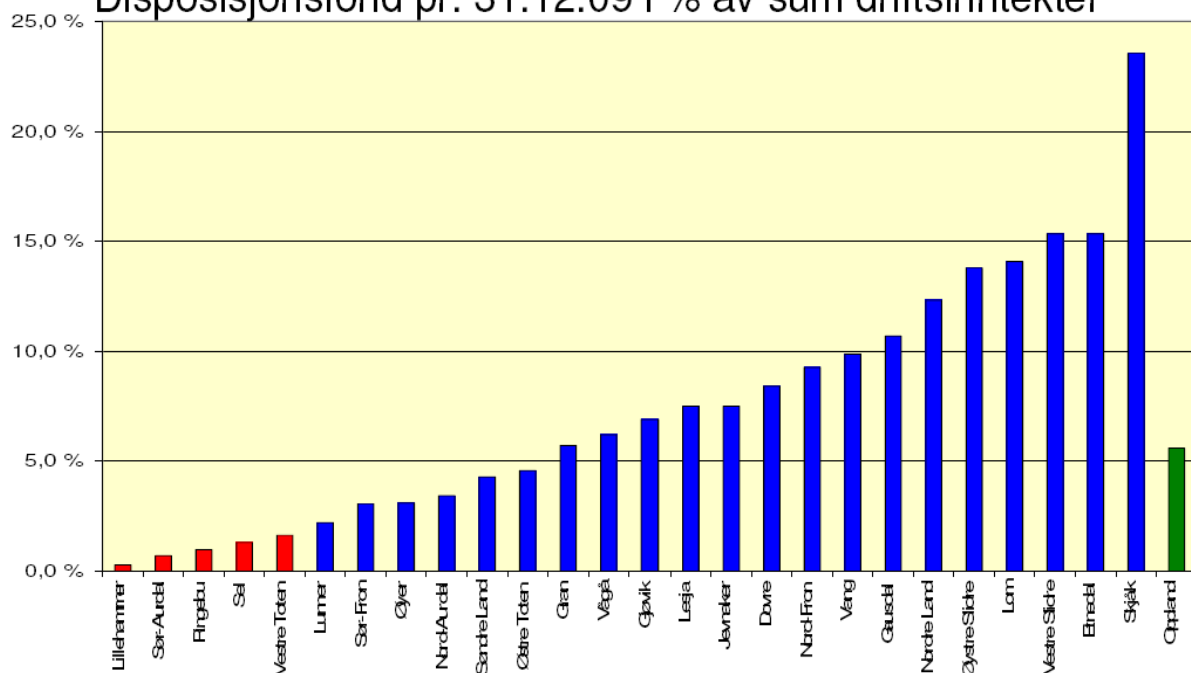
Økonomisk status :

Nord-Aurdal har en relativt svak finansiell stilling ved utgangen av 2009.

Årsregnskapet for 2009 er avlagt med et bra netto driftsresultat. Kommunen har relativt høy lånegjeld og den har økt de siste årene. Det ble tært på disposisjonsfondet i 2009. For å styrke den langsiktige handlefriheten bør det fortsatt prioriteres å sette av midler til disposisjonsfond.

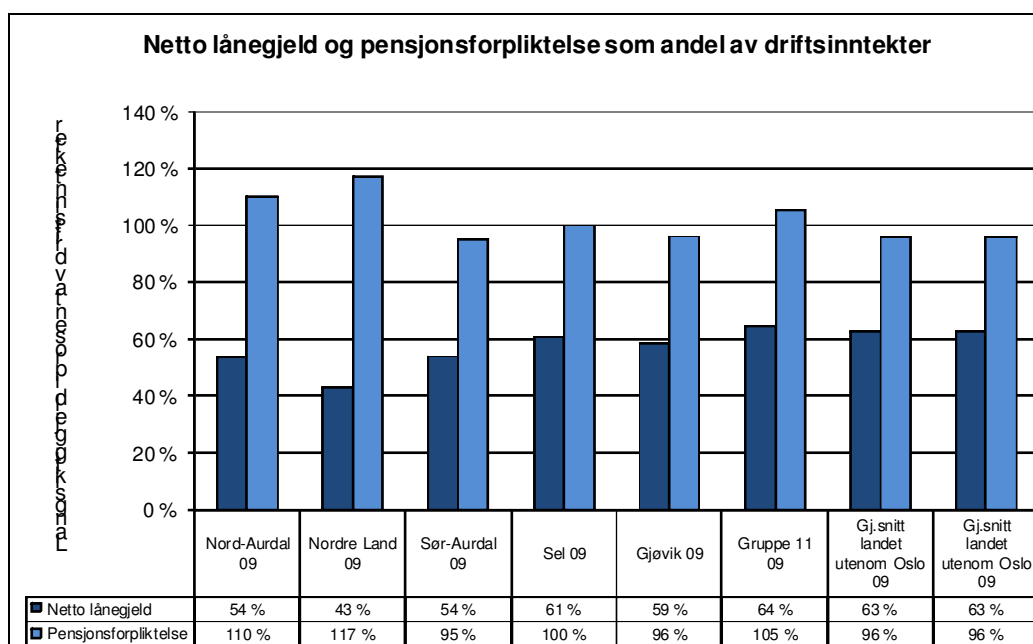
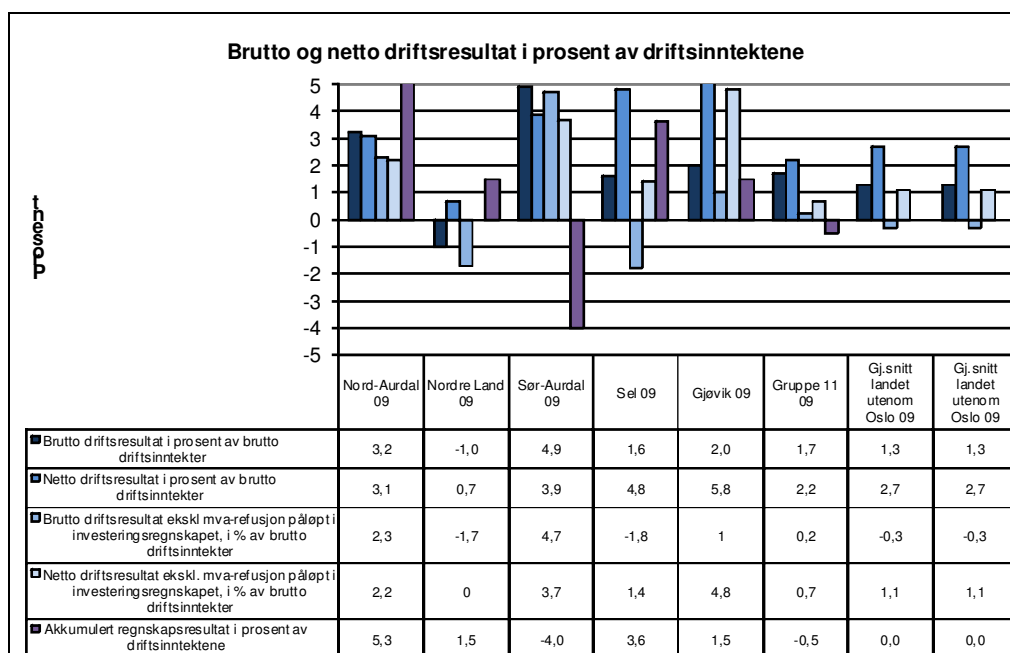
Disposisjonsfond pr. 31.12.09 i % av sum driftsinntekter

5

7.3 Finansielle nøkkeltall

Finansielle nøkkeltall	0542 Nord-Aurdal 2007	0542 Nord-Aurdal 2008	0542 Nord-Aurdal 2009	0538 Nordre Land 2009	0540 Sør-Aurdal 2009	0517 Sel 2009	0502 G��vik 2009	Gj.snitt kommune-gruppe 11 2009	Gj.snitt landet utenom Oslo
Finansielle nøkkeltall									
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	1,6	2,8	3,2	-1	4,9	1,6	2	1,7	1,3
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	0,9	1,4	3,1	0,7	3,9	4,8	5,8	2,2	2,7
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	177,2	169,2	177,1	187	151,4	169,3	168,2	186,1	175,9
Arbeidskapital i prosent av brutto driftsinntekter	22,6	12,1	21,8	28	8,7	9,8	48,8	18,2	22
Frie inntekter i kroner per innbygger	31 342	32 679	35 064	37 524	45 310	38 545	31 600	36 017	33 708
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	27 824	34 732	36 913	26 881	39 346	40 538	32 269	40 021	36 576

Kommentarer til tallene:

De finansielle nøkkeltallene viser at Nord Aurdal per i dag har en noe bedret kommuneøkonomi. Netto driftsresultat var i 2009 på 3,1% mot 1,4% i 2008. De frie inntektene er noe lavere enn snitt i gruppe 11.

Vi ser en kraftig vekst i lånegjeld noe som på sikt vil bli en utfordring når rentenivået forventes å stige i årene fremover. Netto lånegjeld utgjør 54% av årlig driftsinntekt – høyest av Valdres kommunene, men noe lavere enn snitt i gruppe 11 og landssnitt.

7.4 Skille mellom drift og investering

Kommunebudsjettet skal deles i to deler - drift og investering:

- Driftsbudsjettet – skal vise kommunens løpende tjenesteyting ved virksomhetsområder, seksjoner, avdelinger og driftssteder slik kommunen har valgt å dele inn ansvaret – jfr. organisasjonskart/ kontoplan
- Investeringsbudsjett – skal vise kommunens investeringer i anleggsmidler og andre utgifter av investeringsmessig karakter

Ifølge forskrift om årsbudsjett av 15.12.2000, § 5, skal årsbudsjettet bestå av et driftsbudsjett og et investeringsbudsjett.

Driftsbudsjettet skal omfatte:

1. Alle løpende inntekter og innbetalinger i året
2. Løpende inntekter og innbetalinger avsatt i tidligere budsjettperioder som planlegges anvendt i årsbudsjettet
3. Anvendelsen av midler som nevnt i nr. 1 og 2 i driftsbudsjettet, herunder avsetninger av slike midler for anvendelse i senere budsjettperioder og til finansiering av investeringer ført opp i årets investeringsbudsjett

Investeringsbudsjettet skal omfatte:

1. Bruk av lånemidler
2. Inntekter fra salg av anleggsmidler, og inntekter og innbetalinger knyttet til investeringsprosjekter
3. Øvrige inntekter og innbetalinger som ikke er løpende
4. Inntekter og innbetalinger som nevnt under nr. 1 – 3 avsatt i tidligere budsjettperioder som planlegges anvendt i årsbudsjettet
5. Inntekter i driftsbudsjettet planlagt anvendt for investeringer ført opp i årets investeringsbudsjett
6. Rammer for utlån, forskutteringer og tiltak av investeringsmessig karakter dekket inn ved inntekter og innbetalinger som nevnt under nr. 1 – 5, herunder avsetninger
7. Øvrige finansieringstransaksjoner knyttet til utlån og forskutteringer

Forskriftens § 5, 4. ledd krever at driftsbudsjettet skal settes opp i balanse.

7.5 Økonomiplan

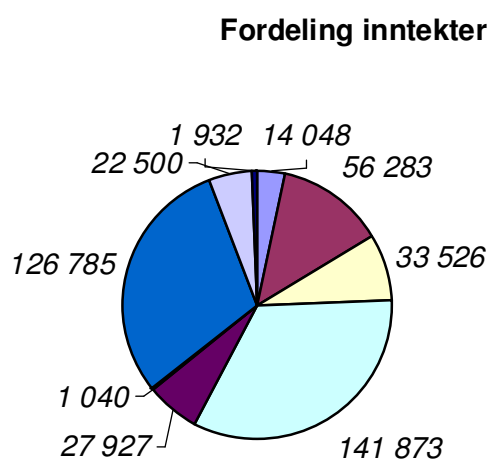
Økonomiplanen er satt opp i faste 2010-kroner.

Investeringer finansieres gjennom låneopptak, og medfører derved økte utgifter til renter og avdrag. Renter og avdrag er driftsutgifter, dvs. at en må gjøre rom for investeringene gjennom effektiviseringstiltak, strukturendringer og annet som kan bidra til reduserte driftsutgifter.

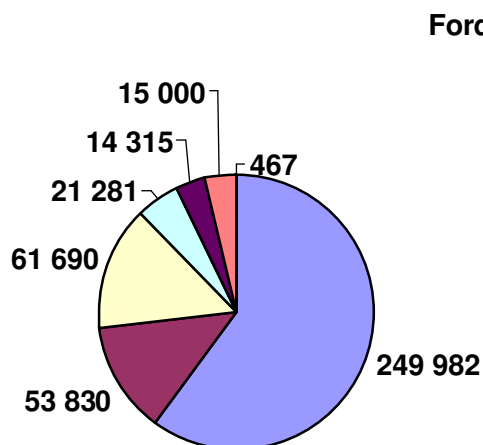
Økonomisk hovedoversikt, drift

	Regnskap 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	16 582	15 655	14 048	14 048	14 048	14 048
Andre salgs- og leieinntekter	65 217	56 383	56 283	56 083	56 483	56 883
Overføringer med krav til motytelse	76 973	49 735	33 526	33 526	33 526	33 526
Rammetilskudd	91 942	99 539	141 873	139 493	139 493	139 493
Andre statlige overføringer	33 827	31 970	27 927	28 482	26 485	27 014
Andre overføringer	2 230	1 040	1 040	1 040	1 040	1 040
Skatt på inntekt og formue	126 794	132 600	126 785	126 785	126 785	126 785
Eiendomsskatt	19 682	19 600	22 500	24 900	27 300	29 700
Andre direkte og indirekte skatter	8 296	1 932	1 932	1 932	1 932	1 932
Sum driftsinntekter	441 543	408 454	425 914	426 289	427 092	430 421
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	251 980	247 574	249 982	248 577	245 557	245 357
Sosiale utgifter	46 354	55 296	53 830	53 830	53 830	53 830
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	60 400	58 841	61 690	61 550	60 602	59 102
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	21 373	20 058	21 281	21 431	21 431	21 431
Overføringer	31 027	15 061	14 315	14 315	14 280	14 280
Avskrivninger	16 294	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
Fordelte utgifter	-11	0	467	467	467	467
Sum driftsutgifter	427 418	411 829	416 565	415 170	411 167	409 467
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	14 125	-3 375	9 349	11 119	15 925	20 954
Finansinntekter						
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	5 280	8 650	4 550	4 950	5 250	5 550
Mottatte avdrag på utlån	109	100	100	100	100	100
Sum eksterne finansinntekter	5 389	8 750	4 650	5 050	5 350	5 650
Finansutgifter						
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.	10 619	16 613	10 511	13 377	15 910	18 583
Avdragsutgifter	11 524	12 000	14 278	15 302	18 053	19 088
Utlån	154	200	200	200	200	200
Sum eksterne finansutgifter	22 297	28 813	24 989	28 879	34 163	37 871
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-16 907	-20 063	-20 339	-23 829	-28 813	-32 221
Motpost avskrivninger	16 294	15 000	15 000	15 000	15 000	15 000
NETTO DRIFTSRESULTAT	13 512	-8 438	4 010	2 290	2 112	3 733
Interne finanstransaksjoner						
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	4 306	23 292	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	18 938	4 729	0	1 401	1 579	0
Bruk av bundne fond	3 975	5 831	2 931	2 931	2 931	2 931
Bruk av likviditetsreserve	4 034	0	0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger	31 254	33 851	2 931	4 332	4 510	2 931
Overført til investeringsregnskapet	4 308	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	10 741	20 592	4 819	4 500	4 500	4 542
Avsetninger til bundne fond	6 425	4 822	2 122	2 122	2 122	2 122
Avsetninger til likviditetsreserven	0	0	0	0	0	0
Sum avsetninger	21 474	25 414	6 941	6 622	6 622	6 664
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	23 292	0	0	0	0	0

7.6 Fordeling inntekter/ utgifter

- Brukerbetalinger
- Andre salgs- og leieinntekter
- Overføringer med krav til motytelse
- Rammetilskudd
- Andre statlige overføringer
- Andre overføringer
- Skatt på inntekt og formue

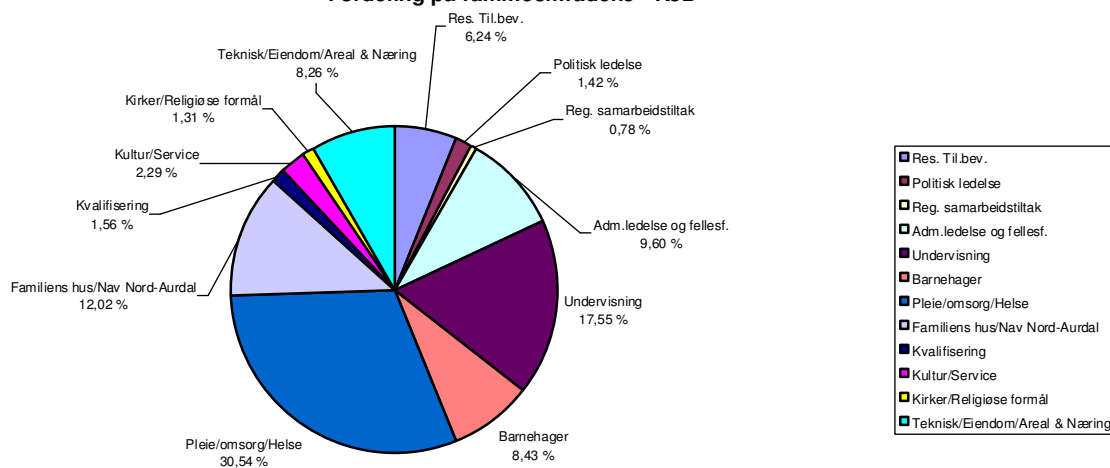
- Lønnsutgifter
- Sosiale utgifter
- Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon
- Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon
- Overføringer
- Avskrivninger
- Fordelte utgifter

DRIFTSBUDSJETT 2011-14

DRIFTSBUDSJ. FOR NORD-AURDAL KOMMUNE VEIL. NETTO BUDSJETTRAMMER	Oppr. bud. 2010	2011	2012	2013	2014
Konsekvensjustert driftsbudsjett					
10 Reserverte tilleggsbevilgninger	13 919	17 744	17 744	17 744	17 744
12 Politisk ledelse	3 762	4 028	3 778	3 953	3 753
13 Regionale samarbeidstiltak	1 879	2 231	2 231	2 231	2 231
15 Adm.ledelse og fellesfunksjoner	28 630	27 306	27 306	27 306	27 306
20 Undervisning	50 737	49 932	49 932	49 932	49 932
30 Barnehager	20 676	23 990	23 990	23 990	23 990
45 Pleie/omsorg/Helse	91 537	78 867	78 867	81 226	81 226
51 Familiens hus/Nav Nord-Aurdal	23 287	24 514	24 514	24 514	24 514
52 NAV	6 772	9 671	9 671	9 671	9 671
53 Kvalifisering	7 553	4 447	4 447	4 447	4 447
56 Lege- og jordmortjeneste	7 969	8 010	8 010	8 010	8 010
60 Kultur/Service	6 472	6 523	6 573	6 538	6 538
62 Kirker/Religiøse formål	3 275	3 739	3 739	3 739	3 739
65 Teknisk/Eiendom/Areal & Næring	19 923	23 503	23 773	23 553	23 553
80 Finans	-286 391	-275 632	-270 017	-266 225	-263 996
Sum konsekvensjustert driftsbudsjett	0	8 873	14 558	20 629	22 658
Ressursøkninger					
10 Reserverte tilleggsbevilgninger		0	0	0	0
12 Politisk ledelse		0	0	0	0
13 Regionale samarbeidstiltak		0	0	0	0
15 Adm.ledelse og fellesfunksjoner		0	0	0	0
20 Undervisning		0	0	0	0
30 Barnehager		0	0	0	0
45 Pleie/omsorg/Helse		285	285	285	285
51 Familiens hus/Nav Nord-Aurdal		60	60	60	60
52 NAV		0	0	0	0
53 Kvalifisering		0	0	0	0
56 Lege- og jordmortjeneste		0	0	0	0
60 Kultur/Service		180	180	180	180
62 Kirker/Religiøse formål		0	0	0	0
65 Teknisk/Eiendom/Areal & Næring		0	0	0	0
80 Finans		400	700	1 350	2 000
Sum ressursøkninger		925	1 225	1 875	2 525

DRIFTSBUDSJ. FOR NORD-AURDAL KOMMUNE VEIL. NETTO BUDSJETTRAMMER	Oppr. bud. 2010	2011	2012	2013	2014
Driftsreduksjoner, salderingstiltak					
10 Reserverte tilleggsbevilgninger		-400	-800	-1 943	-3 843
12 Politisk ledelse		0	0	0	0
13 Regionale samarbeidstiltak		0	0	0	0
15 Adm.ledelse og fellesfunksjoner		-225	-225	-225	-225
20 Undervisning		-500	-1 000	-4 000	-4 000
30 Barnehager		0	0	0	0
45 Pleie/omsorg/Helse		-525	-1 300	-1 300	-1 300
51 Familiens hus/Nav Nord-Aurdal		-150	-150	-150	-150
52 NAV		-320	-320	-320	-320
53 Kvalifisering		0	0	0	0
56 Lege- og jordmortjeneste		0	0	0	0
60 Kultur/Service		-217	-217	-217	-217
62 Kirker/Religiøse formål		0	0	0	0
65 Teknisk/Eiendom/Areal & Næring		0	0	0	0
80 Finans		-7 461	-11 771	-14 349	-15 128
Sum driftsreduksjoner, salderingstiltak		-9 798	-15 783	-22 504	-25 183
Netto budsjettrammer					
10 Reserverte tilleggsbevilgninger	13 919	17 344	16 944	15 801	13 901
12 Politisk ledelse	3 762	4 028	3 778	3 953	3 753
13 Regionale samarbeidstiltak	1 879	2 231	2 231	2 231	2 231
15 Adm.ledelse og fellesfunksjoner	28 630	27 081	27 081	27 081	27 081
20 Undervisning	50 737	49 432	48 932	45 932	45 932
30 Barnehager	20 676	23 990	23 990	23 990	23 990
45 Pleie/omsorg/Helse	91 537	78 627	77 852	80 211	80 211
51 Familiens hus/Nav Nord-Aurdal	23 287	24 424	24 424	24 424	24 424
52 NAV	6 772	9 351	9 351	9 351	9 351
53 Kvalifisering	7 553	4 447	4 447	4 447	4 447
56 Lege- og jordmortjeneste	7 969	8 010	8 010	8 010	8 010
60 Kultur/Service	6 472	6 486	6 536	6 501	6 501
62 Kirker/Religiøse formål	3 275	3 739	3 739	3 739	3 739
65 Teknisk/Eiendom/Areal & Næring	19 923	23 503	23 773	23 553	23 553
80 Finans	-286 391	-282 693	-281 088	-279 224	-277 124
Totalt nettobudsjett	0	0	0	0	0

Fordeling på rammeområdene - KJB

7.7 Investeringer

Investeringsbudsjettet omfatter plan for kommunens kapitalanskaffelser i budsjettåret, og finansieringen av disse.

Kommunens økonomiske situasjon tilsier at en stor del av investeringer må finansieres gjennom låneopptak. Investeringer og låneopptak påvirker driftsbudsjettet gjennom renter og avdrag på lån. Videre kan en investering føre til økte utgifter for kommunen mht. drift og vedlikehold. I enkelte tilfeller vil investeringer kunne medføre besparelser for eksempel når det gjelder mer effektiv drift.

7.8 Nye låneopptak i 2011

Kommunestyret godkjenner at Nord-Aurdal kommune tar opp lån i samsvar med vedtatt budsjett for 2011 på inntil kr 44.990.000,-. Lånet avdras sammen med kommunens øvrige gjeld over en periode på inntil beregnet gjennomsnittlig levetid på bokførte anleggsmidler i balansen. For nye større investeringsprosjekt benyttet en maksimal avdragstid på 25 år.

INVESTERINGSBUDSJETT 2011-14

INVESTERINGSPROGRAM 2011-14	2010	2011	2012	2013	2014	Sum per. 11-14	Kom. andel pr. prosjekt
Ordinære kommunale investeringer	19 328	38 990	46 875	59 800	62 550	208 215	
Datainv. interkommunalt prosjekt	2 738					0	
Datainvesteiringer NAK	590					0	
Datainvesteringer skolene	1 000					0	
Utskifting av oljetanker/ ENØK	4 000	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000	
Grunnkjøp	700	500	500	500	500	2 000	
Regionalt helsetun	1 000	4 000	5 000	50 000	45 000	104 000	34 125
Skole- / barnehageinv. endret struktur	1 000					0	
Nord-Aurdal barneskole		20 000	30 000			50 000	50 000
Nye lokaler for uteseksjon/ eiendom		1 000	2 175	0	0	3 175	8 800
Nye lokaler brannstasjon					7 500	7 500	7 500
Stedsutvikling	1 000					0	
Geovekst	300	300	300	300	300	1 200	
Opprustning veger	4 000	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000	
Adresseprosjekt/ skilting	0	2 000	900			2 900	2 900
Håndheving av parkeringsregler					500		500
EK-innskudd KLP	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000	
Digitalisering av kino - fs 86/10		490				490	490
Renovering lekkasje rådhuset		1 000					1 000
Ventilasjon datarom NAUS		400					400
Utskifting av nødvendig utstyr, eiendom		500	300	300	300	1 400	
Oppgadering kirkebygg mv.		200	200	200	200	800	
Utskifting av lastebil og traktor, TD		1 600				1 600	1 600
Reservepost, disp. formannskap	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000	
Reserveavsetn. økte byggekostnader		1 000	1 500	2 500	2 250	7 250	
Selvfinansierende investeringer	5 600	7 000	12 625	7 000	7 000	33 625	
Oppgrad. godkj. vannverk	600					0	
Rehab. vann og kloakk	5 000	7 000	7 000	7 000	7 000	28 000	
Nye lokaler for uteseksjon - VA del			5 625				
SUM INVEST. EKS. SELVFINANS.	19 328	38 990	46 875	59 800	62 550	208 215	
SUM TOTALE INVESTERINGER	24 928	45 990	59 500	66 800	69 550	241 840	
Finansiering ord. invest. :							
Ordinære låneopptak	12 571	35 390	23 625	26 300	29 675	114 990	
Låneopptak hvor kap. kostn. skal refund.		2 600	3 250	32 500	24 375	62 725	
Refusjon fra andre kommuner (IKT)	1 757					0	
Salg av eiendommer	5 000	1 000	20 000	1 000	1 000	23 000	
Tilskudd fra OFK til helsetun					7 500	7 500	
Fin. av selvfinans. investeringer:							
Lånemidler	5 600	7 000	12 625	7 000	7 000	33 625	
SUM FINANS. EKS. SELVFINANS.	19 328	38 990	46 875	59 800	62 550	208 215	
SUM TOTAL FINANSIERING	24 928	45 990	59 500	66 800	69 550	241 840	

8.0 UTVIKLINGSTREKK

8.1 Folketallsutvikling - historisk

Årstall	Antall innbyggere	Økning/reduksjon	%-vis endring
2003	6 567		
2004	6 539	-28	-0,42 %
2005	6 442	-97	-1,48 %
2006	6 425	-17	-0,26 %
2007	6 388	-37	-0,57 %
2008	6 436	+48	+0,75 %
2009	*6 474	+38	+0,59 %
2010	**6 437	-37	-0,57%
2011	6 432	-5	-0,08%

Alle innbyggertall for årene 2003 til og med 2008 er oppgitt pr. 01.01. det aktuelle år. Dette tallet har vært lagt til grunn for beregning av innbyggertilskuddet. Fra og med 2009 skal folketall pr. 01.07. året før budsjettåret benyttes. Det folketall som er oppgitt for 2009 er derfor folketall pr. 01.07.08.

** Folketall pr. 01.07.09.

8.2 Folketallsutvikling – prognose

Statistisk sentralbyrå har alternative modeller for befolkningsutviklingen. I samtlige av disse har Nord-Aurdal kommune en befolkningsnedgang kommende 20-årsperiode. Ett av prognose-alternativene gir en nedgang fra 6 451 innbyggere i 2009 til 6 067 innbyggere i 2030.

Det er også ulike prognosealternativer mht. alderssammensetning, men samtlige alternativ viser en økende andel av eldre i befolkningen (aldersgruppen 67+). Når antall innbyggere samtidig går ned, betyr dette at antall innbyggere i skolepliktig alder og at også antall innbyggere i inntektsgivende arbeid reduseres.

I tabellen nedenfor er gjengitt befolkningsprognose fra KS, fordelt på aldersgrupper.

Aldersgruppe	2010	2011	2012	2013	2014	2015
0-5 år	392	394	394	391	371	363
6-15 år	783	757	751	745	742	741
16-66 år	4 253	4 238	4 248	4 243	4 204	4 176
Sum 0 – 66 år	5 428	5 389	5 393	5 379	5 317	5 280
Prosentandel 0 -66 år	84,6	84,1	84,2	83,9	83,0	82,3
67 – 79 år	631	662	674	702	761	805
80 – 89 år	286	297	274	266	267	266
90 år og over	70	61	67	64	62	65
Sum 67 år +	987	1 020	1 015	1 032	1 090	1 136
Prosentandel 67 år +	15,4	15,9	15,8	16,1	17,0	17,7
Sum innbyggere	6 415	6 409	6 408	6 411	6 407	6 416

Prognosen viser en økning i antall innbyggere over 67 fra 2010 til 2015 med 149 eller 15,1 %.

Dette er forhold som vil måtte få betydning for kommunens planlegging av tjenestetilbudet for framtiden. Det vises også til statsbudsjettet, der kommunenes ansvar for å tilpasse tjenestetilbudet i forhold til demografiske endringer understrekes.

8.3 Endringer i inntektssystemet

Inntektstype	Beskrivelse
Skatt på formue og inntekt	Skatteandelen av kommunens inntekter reduseres fra 45 % til 40 %. Rammetilskuddet øker tilsvarende, noe som betyr at en større andel av kommunens inntekter vil være sikre på

	budsjetterings-tidspunktet.
Øremerkede tilskudd, innlemming i rammetilskudd	Gjelder øremerkede tilskudd til barnehage (driftstilskudd, tilskudd vedr. barn med nedsatt funksjonsevne og skjønnstilskudd). For 2010 forventes disse postene å utgjøre kr 25 652 000,-, jfr. forslag til statsbudsjett. Kvalifiseringsstønad. For 2010 øremerket tilskudd. Inngår i rammetilskuddet med en særskilt tildeling på kr 1 367 000,- for 2011.
Utgiftsutjevning, endring i kostnadsnøkler	Kostnadsnøklerne er revidert bl.a. som følge av innlemming av øremerket barnehage-tilskudd. I tillegg er det foretatt en revisjon av andre kostnadsnøkler som på en bedre måte skal fange opp ulikheter mellom kommunene mht. utgiftsbehov. Se redegjørelse under pkt. 7.4.
Inntektsutjevning	Inntektsutjevningen trappes opp, fra 59 % i 2010 til 60 % i 2011.

8.4 Befolkningssammensetning og utgiftsutjevning

Forskjellene mellom landets kommuner er stor når det gjelder kostnadsstruktur, demografisk sammensetning m.v.. Både etterspørselen etter kommunale tjenester og kostnadene ved tjenesteytingen vil derfor variere. Målet med utgiftsutjevningen er å fange opp slike variasjoner. En tar fra de relativt sett lettdrevne kommunene og gir til de relativt sett tungdrevne.

Det er objektive kriterier som aldersfordeling og antall innbyggere i ulike kategorier som bestemmer utgiftsutjevningens størrelse. **Kostnadskrevende forhold som kommunene selv rår over, kompenseres ikke.**

For 2010 bestod kostnadsnøkkel for kommunene av fire delkostnadsnøkler:

- Administrasjon
- Grunnskole
- Helse- og sosialtjenesten
- Landbruk og miljøvern

Inntektssystemet for kommunene endres fra 2011, jfr. forslag til statsbudsjett.

I forslag til ny kostnadsnøkkel for kommunene for 2011 består kostnadsnøkkel av sektorene:

- Barnehage
- Grunnskole
- Pleie og omsorg
- Helsetjenester
- Sosialhjelp
- Barnevern
- Administrasjon, landbruk og miljø.

Kostnadsnøkkel:

Kriterium	Kriterievekter 2009	Kriterievekter 2010	Kriterievekter 2011
Innbyggere 0-2 år			0,0084
Innbyggere 3-5 år			0,934
Innbyggere 0 - 5 år	0,023	0,023	0
Innbyggere 6 - 15 år	0,312	0,316	0,2944
Innbyggere 16 - 22 år			0,0212
Innbyggere 23 - 66 år			0,0952
Innbyggere 16 - 66 år	0,119	0,120	0
Innb. 67 - 79 år	0,085	0,084	0,0455
Innb. 80 - 89 år	0,133	0,132	0,0692
Innb. o/90 år	0,049	0,049	0,0463
Innvandrere 6-15 år, ekskl. Skandinavia			0,0085
Norskfødte med innvandrereforeldre 6-15 år ekskl. Skandinavia			0,0009
Flyktninger uten integreringstilskudd			0,0040
Barn 0-15 år med enslig forsørger			0,0115
Fattige			0,0062
Uføre 18 - 49 år			0,0039
Opphopningsindeks			0,0119

Barn 1-2 år uten kontantstøtte			0,0575
Innbyggere med høyere utdanning			0,0184
Skilte og separerte	0,038	0,038	
Arbeidsledige	0,011	0,010	
Beregnet reisetid	0,016	0,016	
Sone	0,010	0,010	0,0133
Nabo	0,011	0,011	0,0133
Dødelighet	0,025	0,025	0,0458
Ikke-gifte over 67 år	0,025	0,025	0,0435
Innvandrere	0,005	0,005	
PU over 16 år	0,062	0,062	0,0460
PU under 16 år	0,004	0,003	
Urbanitetskriterium	0,042	0,041	0,0153
Landbrukskriterium	0,005	0,005	0,0031
Basistillegg	0,025	0,025	0,0233
Sum	1,000	1,000	1,0000

Beskrivelse av ny kostnadsnøkkel:

Område	Kriterier
Barnehage	• Antall barn i alderen 3 – 5 år • Antall barn i alderen 1-2 år uten kontantstøtte • Antall innbyggere med høyere utdanning Nord-Aurdal kommune har få barn i alderen 3-5 år og svært få barn uten kontantstøtte sammenlignet med landet for øvrig. I tillegg er utdanningsnivået lavt. Dette gir oss et trekk pr. innbygger på mer enn 2 000,-. (Utgiftsutjevningen reduseres fra 3 044,- til 966,- pr. innbygger – en nedgang som hovedsakelig skyldes barnehagene).
Grunnskole	Når det gjelder grunnskole er det tatt hensyn til antall innbyggere i skolepliktig alder og bosettingsmønster som tidligere. Kriteriet for reiseavstand er tatt ut. Det er tatt inn to nye kriterier: innvandrere 6-15 år ekskl. Skandinavia, og norskfødte barn 6-15 år med innvandrerforeldre (ekskl. Skandinavia).
Pleie og omsorg	Kostnadsnøkkel innenfor pleie/omsorg endres. Denne har tidligere kun hensyntatt aldersfordeling. Analyser viser at kommunestørrelse og bosettingsmønster har systematisk effekt på kommunenes ressursbruk innen sektoren. Små kommuner har høyere kostnader i institusjonsomsorgen da de ikke greier å utnytte stordriftsfordeler. Kommuner med spredt bosetting har kostnadsulempere innen hjemmetjenesten (lange reiseavstander). I forslag til ny kostnadsnøkkel er det tatt inn kriterier som tar hensyn til disse faktorene
Helsetjenester	Analyser viser at også innenfor primærhelsetjenestene har små kommuner og kommuner med spredt bosetting kostnadsulempere. Dette er det tatt hensyn til i ny kostnadsnøkkel.
Sosialhjelp	I sosialhjelpsnøkkel inkluderes - opphopningsindeks for levekårsproblemer (fanger opp at storbyer har større sosialhjelpsutgifter enn mindre kommuner. Består av antall skilte, ledige og fattige.) og - kriteriet for uføre 18 – 49 år. Kriteriet innvandrere fra ikke-vestlige land erstattes med flyktninger uten integreringstilskudd. Kriteriene "skilte og separerte 16 – 59 år" og "arbeidsledige 16-59 år", utgår.
Barnevern	Kostnadsnøkkel for barnevern bestod tidligere av innbyggere i aldersgruppene 0-15 år og 16-66 år. I tillegg hadde man kriteriet for skilte og separerte 16 – 59 år. Alle kriteriene er endret fra og med 2011: Det siste kriteriet skiller ikke mellom skilte og separerte med og uten barn, og ble derfor ansett som mindre treffsikkert enn det nye kriteriet: barn 0-15 år med enslig forsørger. De to første kriteriene er erstattet med: fattige og innbyggere 0-22 år (barnevernloven omfatter tiltak for barn og unge opp til og med fylte 23 år).
Administrasjon, landbruk og miljø	Her beholdes kriteriene, men vekten endres. Vekten av landbrukskriteriet er som før, mens antall innbyggere i alt gis lavere vekt og basiskriteriet høyere.

Bosettingskriterier	I dagens kostnadsnøkkel er det tre ulike bosettingskriterier; beregnet reisetid, nabo og sone. I ny nøkkel fjernes kriteriet for beregnet reisetid (mål på innbyggernes samlede reisetid til kommunesenteret).
Aldersinndeling	Aldersinndelingen endres, bl.a. som følge av at barnehagetilskuddet innlemmes i rammetilskuddet. Gruppen 16-22 år er skilt ut som egen gruppe. Dette har sammenheng med bl.a. at deler av primærhelsetjenesten er spesielt innrettet mot barn og ungdom, og også at barnevernloven omfatter tiltak for barn og unge opp til og med fylte 23 år.
Basiskriteriet	Basiskriteriet ivaretar smådriftsulempen, og får en relativt sett høyere vekt.
Opphøringsindeks	Inngår i sosialhjelpsnøkkelen. Dette er en opphøringsindeks for levekårsproblemer. Opphøringsindeksen fanger opp at storbyer gjennomgående har større sosialhjelpsutgifter enn mindre kommuner, og består av antall skilte, ledige og fattige.

Nedenfor vises utviklingen i kriteriene for Nord-Aurdal kommune.

Gruppe	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Utg.behovs- Indeks 2009	Utg.behovs- Indeks 2010	Utg.behovs- indeks 2011
Innb. 0-2 år							197			0,8085
Innb. 3-5 år							199			0,8378
Innb. 0-5 år	428	400	396	407	403	396		0,83774	0,8232	
Innb. 6 - 15 år	799	805	786	786	793	791	784	0,94530	0,9619	0,9653
Innb. 16 - 22 år							559			0,9449
Innb. 23 - 66 år							3 692			0,9933
Innb. 16 - 66 år	4 228	4 237	4 216	4 253	4 290	4270		0,99255	0,9917	
Innb. 67 - 79 år	631	631	647	643	627	620	647	1,16876	1,1599	1,1999
Innb. 80 - 89 år	307	289	277	278	290	288	288	1,15683	1,1663	1,1908
Innb. o/90 år	49	63	66	69	72	72	66	1,57551	1,5556	1,3439
Sum innbyggere	6 442	6 425	6 388	6 436	6 475	6 437*	6 432			

Gruppe	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Utg.behovs- Indeks 2009	Utg.behovs- Indeks 2010	Utg.behovs- indeks 2011
Skilte og separerte	460	464	470	460	464	458		1,13549	1,1436	
Arbeidsledige	49	60	49	46	28	31		0,44741	0,5974	
Dødelighet	57	58	57	57	54	50	48	1,21882	1,1619	1,1383
Ikke-gifte over 67 år	514	498	493	492	492	493	494	1,20475	1,2279	1,2429
Innvandrere	71	64	82	87	107	105		0,46161	0,4240	
Reisetid	46 086	45 310	45165	44971	45 254	44 554		0,90424	0,8967	
Sone	47 336	47 829	47480	47223	47 392	47 775	47 084	1,77513	1,8162	1,8326
Nabo	16 470	16 153	16087	15969	16 132	16 209	15 855	1,35001	1,3702	1,3812
PU over 16 år	35	38	44	*42	*28	28	27	1,26419	1,2626	1,2333
PU under 16 år	5	6	5	9	8	6	0	1,24519	0,9495	
Urbanitetskriterium	37 898	37 224	37106	36850	37 183	37 287	37 037	0,68960	0,6911	0,6846
Opphøringsindeksen							0,0926			0,3515
Innvandrere 6-15 år ekskl. Skandinavia							50			1,2233
Norskfødte med innvandrereforeldre 6-15 år ekskl. Skandinavia							11			0,2542
Flyktninger uten integreringstilskudd							67			0,5202
Barn 0-15 år med enslig forsørger							188			0,9176
Fattige							175			0,6174
Ufø 18-49 år							97			1,1359
Barn 1-2 år uten kontantstøtte							46			0,5348
Innbyggere med høyere utdanning							977			0,7405
Landbrukskriterium	0	0	0	0	0	0,00409 4	0,00415 6	3,01358	3,0692	3,1583
Basistillegg	1	1	1	1	1	1	1	1,71286	1,7434	1,7673

*Nedgangen i PU over 16 år fra 2008 til 2009 skyldes hovedsakelig at tilskudd knyttet til tidligere institusjoner frem til 2009 var splittet i et øremerket tilskudd (vertskommunetilskudd) og tilskudd gjennom utgiftsutjevningssystemet. Fra og med 2009 gis tilskuddet kun som øremerket tilskudd.

Tallene for den enkelte kommune sammenholdes med totaltallet for landet. Indeks = 1 betyr at man er på landsgjennomsnittlig beregnet utgiftsbehov. Indeks 1,1 betyr utgiftsbehov som er 10 % over landsgjennomsnittet. Indeks 0,9 betyr et utgiftsbehov 10 % under landsgjennomsnittet.

Korreksjonsordningen for private og statlige skoler:

Det er etablert to Montessori-skoler i kommunen. Kommunen får trekk i rammetilskuddet som følge av dette fra og med 2012. Trekket for 2012 skal etter gjeldende retningslinjer beregnes ut fra gjennomsnittlig antall elever høst og vår skoleåret 2010/2011.

Dette er en trekkordning i utgiftsutjevningsordningen som fungerer slik at det trekkes inn et beløp fra hver enkelt kommune for de elever kommunen ikke yter grunnskoletjenester til. Landssummen av beløpene som er trukket inn fordeles så ut igjen til alle kommuner. Dette gjøres etter kommunenes andel av beregnet utgiftsbehov (kostnadsnøkkelen). Korreksjons-ordningen for elever i statlige og private skoler er derfor en ordning som omfordeler midler mellom kommuner.

Kategori	Trekksatser pr. elev	Antall elever i Kommunen	Sum trekk
Vanlig undervisning	66 700	0	0
Spesialschooler	236 900	0	0
Opphold	250 300	0	0
Totalt trekk skoleåret 2010/2011			0

Regnet ut etter de satser som gjelder for 2011 blir kommunens trekk i 2012: kr 3 535 100,- (53 elever). Ved at antall elever som det trekkes for øker, øker også landssummen. Tilbakeført sum til Nord-Aurdal kommune for 2012 er derfor ikke mulig å fastslå eksakt. Det er i økonomiplanen lagt inn et estimat på -2,5 mill. pr. år for årene 2012 – 2014.

Landssummen som er trukket inn fordeles ut igjen til alle kommuner på følgende måte:

Landssum * kommunens andel av utgiftsbehovet = tilbakeført beløp.

Dette gir for Nord-Aurdal kommune i 2011:

Kommunens trekk for elever i statlige og private skoler:	0
+ landssum fordelt etter kostnadsnøkkelen	1 361 000
= Omfordeling statlige og private skoler	1 361 000

8.5 Utvikling i drifts- og finansinntekter:

Driftsinntekter	Regnskap 2006	Regnskap 2007	Regnskap 2008	Regnskap 2009	Reg. budsjett 2010	Budsjett 2011
Brukerbetalinger, salgs- og leieinntekter	68 168	68 541	73 993	81 800	72 038	70 331
Overføringer m/ krav til motytelse	50 845	65 805	72 049	76 973	49 735	33 526
Rammetilskudd, skatt og inntektsutjevning	210 973	203 650	212 747	227 032	234 071	270 590
Overføringer stat/andre	34 596	25 200	33 735	36 056	33 010	28 967
Eiendomsskatt	11 363	14 008	19 257	19 682	19 600	22 500
Sum	375 944*	377 204	411 781	441 543	408 454	425 914

- Regnskapsførte tall for overføringer med krav til motytelse er betydelig høyere enn budsjettert beløp for alle år. Dette skyldes at regnskapet på denne posten inneholder refusjon av sykepenger og refusjon av merverdiavgift som ikke budsjetteres.
- Den store variasjonen i salgs- og leieinntekter skyldes hovedsakelig varierende kraftinntekter.

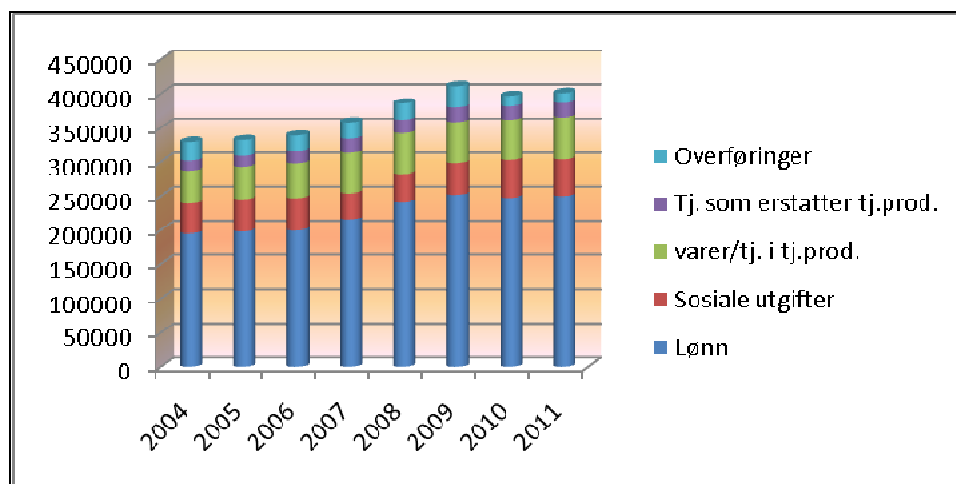
Eksterne finanstransaksjoner	Regnskap 2006	Regnskap 2007	Regnskap 2008	Regnskap 2009	Reg. budsjett 2010	Budsjett 2011
Renteinntekter, utbytte, eieruttak	4 259	5 582	10 251	5 280	8 650	4 550
Mottatte avdrag på utlån	132	183	177	109	100	100
Sum eksterne finansinntekter	4 391	5 765	10 428	5 389	8 750	4 650

- Kraftinntekter er ført som finansinntekt i 2004 og 2005.

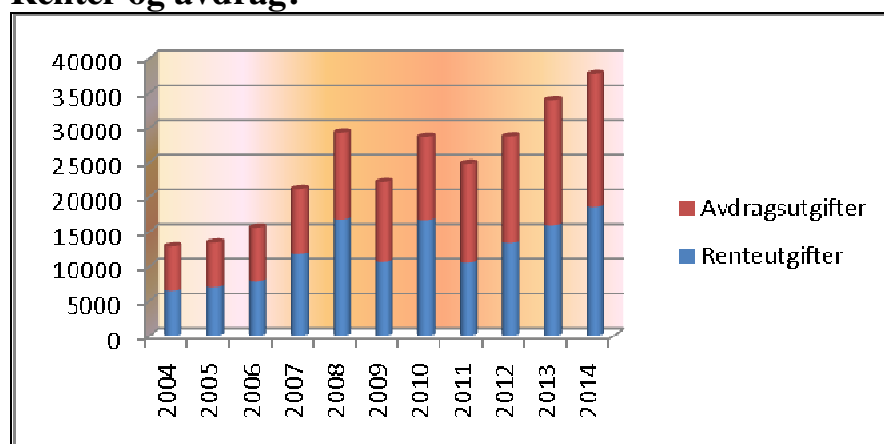
8.6 Utvikling i drifts- og finansutgifter:

Driftsutgifter	Regnskap 2006	Regnskap 2007	Regnskap 2008	Regnskap 2009	Reg. budsjett 2010	Budsjett 2011
Lønn og sosiale utgifter	247 108	254 220	282 591	298 334	302 870	303 812
Kjøp av varer/tjenester til tjenesteproduksjon	50 838	58 928	59 864	60 400	58 840	61 690
Kjøp tjenester som erst. tjenesteproduksjon	18 579	21 452	19 557	21 373	20 058	21 281
Overføringer	22 662	23 706	24 143	31 027	15 061	14 315
Sum	339 287	358 306	386 155	411 134	396 829	401 098

Finansutgifter	Regnskap 2006	Regnskap 2007	Regnskap 2008	Regnskap 2009	Reg. budsjett 2010	Budsjett 2011
Renteutgifter, provisjoner m.m.	7 788	11 692	17 570	10 61	16 613	10 511
Avdragsutgifter	7 810	9 491	12 496	11 524	12 000	14 278
Utlån	263	260	133	310	200	200
Sum eksterne finansutgifter	15 861	21 443	30 199	31 310	28 813	24 989

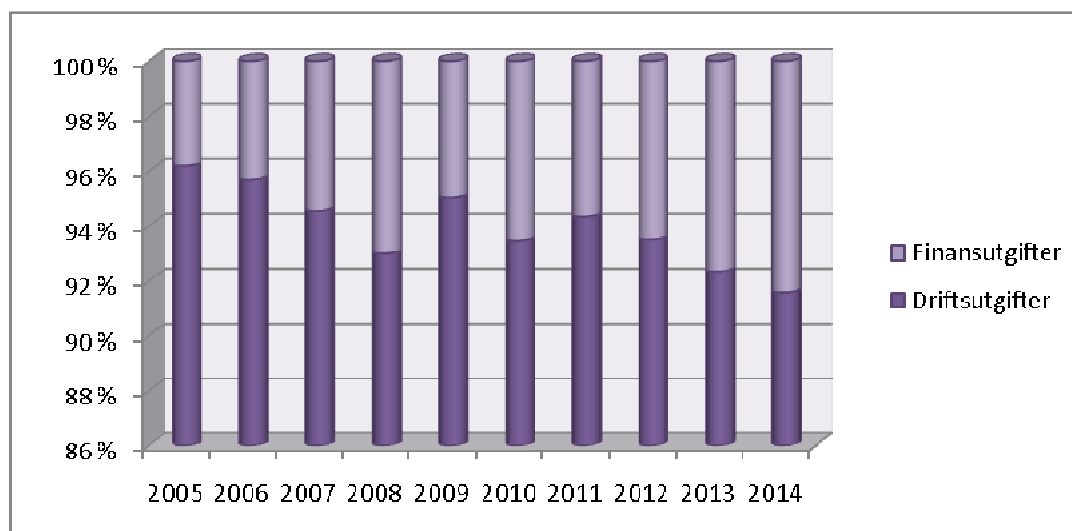

Renter og avdrag:

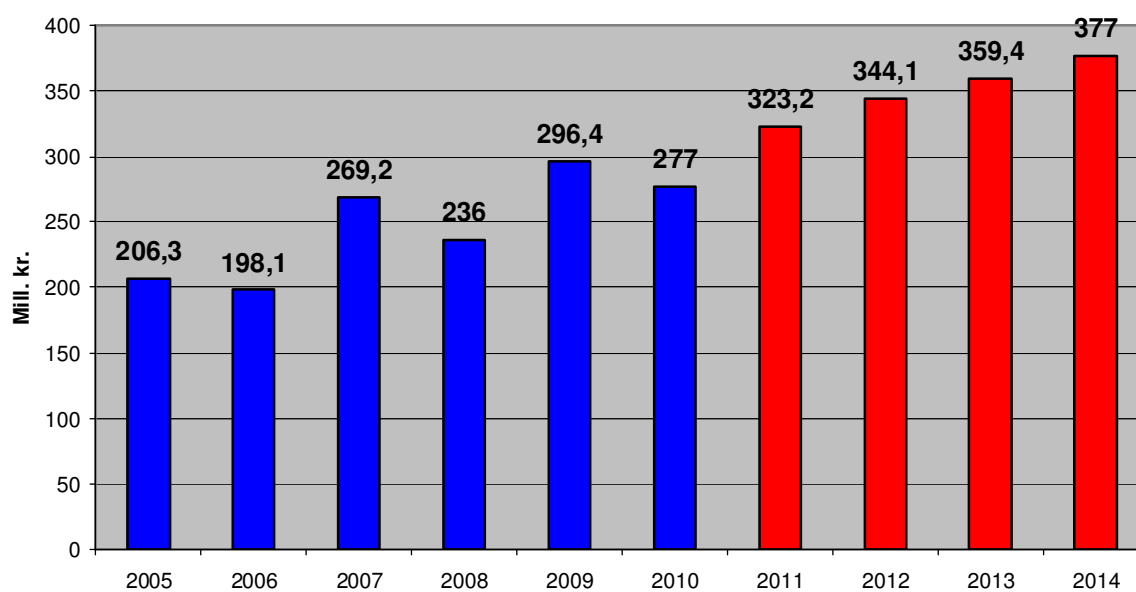
I tabellen og figurene over er det registrert budsjett for 2010 som er oppført. På grunn av historisk lavt rentenivå, forventes renteutgiften å bli betydelig lavere enn budsjettet dette året.

Forholdet mellom driftsutgifter og finansutgifter:

Gitt likt inntektsnivå og tilnærmet 0-budsjetter, vil finansutgifter ved investeringer fordrive driftsutgiftene. Dvs. at driftsnivået må reduseres.

Lånegjeld

9.0 RAMMEBETINGELSER OG UTFORDRINGER

9.1 Regjeringens politikk overfor kommunene

Kommunal- og regionaldepartementet legger i mai hvert år frem kommuneproposisjonen. Her synliggjøres regjeringens forventninger til kommunene.

For 2011 understrekes kommunenes ansvar for egen utvikling. Bl.a. forventes det et kontinuerlig arbeid med å forbedre virksomheten i takt med utfordringer og nye krav. Kommunene må tilpasse sitt tjenestetilbud til de demografiske endringene og innbyggernes forventninger til kvalitet i tjenesten.

Videre påpekes kommunestyrenes ansvar som arbeidsgivere, og viktigheten av at lokalpolitikere setter sykefraværet i sin kommune på dagsorden. Kommunestyrene bør sette klare mål for sykefraværutviklingen og kreve hyppig rapportering på tiltak og resultat fra sine rådmenn.

Kompleksiteten i oppgavene og de krav som stilles til kommunenes tjenestetilbud øker stadig. Dette innebærer bl.a. større krav til kompetanse og spesialisering enn tidligere, og som det kan være vanskelig for en del kommuner å ivareta. Regjeringen mener derfor det er viktig å legge til rette for og videreutvikle samarbeid mellom kommuner.

9.2 Kommuneøkonomi – inntektssystemet

Kommunens inntekter består hovedsakelig i

- Skatt på inntekt og formue
- Rammetilskudd (innbyggertilskudd, utgiftsutjevning og inntektsutjevning)
- Øremerkede tilskudd

Det er gjort endringer i inntektssystemet fra 2010 til 2011, jfr. beskrivelse ovenfor og i kapitlene 7.3 og 7.4.

Skatt på inntekt og formue:

Skatteinngangen er en usikker størrelse, der en kan oppleve betydelige variasjoner fra år til år.

Fra og med 2009 ble den kommunale selskapsskatten avviklet. Inntektsbortfallet ble kompensert ved at kommunene fikk en økt andel av skatt på inntekt og formue fra personlige skattytere. Fra 2011 endres inntektssystemet ved at skatteandelen av kommunens inntekter reduseres fra 45 % til 40 %. Inntektsbortfallet erstattes av økt innbyggertilskudd, hvilket betyr at en større andel av kommunens inntekter vil være sikre inntekter på budsjetteringstidspunktet.

Inntektsutjevning:

Systemet med inntektsutjevning skal utjevne forskjeller i skatteinntekter mellom kommunene. Inntektsutjevningen trappes opp fra 59 % 2010 til 60 % i 2011.

Nord-Aurdal kommune har erfaringsmessig en skatteinngang under landsgjennomsnittet. Vi får derfor tilført skatteinntekter fra skatterike kommuner. Størrelsen på denne inntektsposten er usikker, da også skatteinngangen på landsbasis varierer fra år til år.

Rammetilskudd:

Rammetilskuddet inndeles i :

- Innbyggertilskudd
- Utgiftsutjevning

Innbyggertilskuddet tildeles som et likt beløp pr. innbygger. Tidligere år var det slik at folketall pr. 01.01. i budsjettåret skulle anvendes. Fra og med budsjettåret 2009 skal folketall pr. 01.07. året før budsjettåret legges til grunn. Det vil si at innbygger-tilskuddet heretter vil være en sikker størrelse på budsjetteringstidspunktet. Fra og med 2011 innlemmes det øremerkede barnehage-tilskuddet i rammetilskuddet. Den øremerkede andelen av kommunens totale inntekter reduseres derved, mens den frie delen øker. Det er i tillegg gjort endringer i kostnadsnøkler i utgiftsutjevningssystemet, se beskrivelse i kapittel 7.4. Andre endringer i rammetilskuddet er det redegjort for under kapitlene 6.3 og 8.3.

9.3 Kommuneøkonomi – dagens situasjon

Kommunenes utgifter øker mer enn inntektene. Situasjonen for mange kommuner, deriblant Nord-Aurdal, forverres ved at inntektssystemet for kommunene ikke tar hensyn til forhold som

- Økte pensjonskostnader
- Økte rentekostnader (reduerte utgifter for 2010 på grunn av historisk lavt rentenivå)

Et forhold som har stor betydning for kommunenes økonomi er at kommunene gjennom en årrekke har blitt pålagt stadig flere oppgaver uten at det har fulgt med tilstrekkelige midler til å dekke utgiftene til disse.

I budsjettoppleggene for kommunesektoren legger Regjeringen til grunn et anslag på kostnadsveksten for sektoren (deflatoren). Denne er knyttet til lønns- og prisvekst på kommunale anskaffelser. Disse kostnadene har de siste årene vist seg å være systematisk for lavt anslått.

9.4 Finanskrise og konjunkturedgang

Konjunkturedgangen i fastlandsøkonomien har vært mindre bratt enn i andre industriland. Mens øvrige land har stabilisert seg i 2010, har nedgangen i Norge fortsatt første halvår. Ifølge SSB forventes norsk økonomi å passere konjunkturbunnen i 3. kvartal i år (ett år etter de andre landene), og at veksten deretter vil ligge i overkant av trendveksten. Med bakgrunn i dette, forventes arbeidsledigheten her i landet å passere toppen i løpet av 2011.

Valdres viser mindre svingninger i arbeidsledigheten enn landet som helhet. I 2009 økte ledigheten etter å ha vært synkende over flere år. Pr. september 2010 er arbeidsledigheten i Valdres lav (1,4 %). Øker arbeidsledigheten i regionen, vil det ha betydning for bl.a. skatteinngang og utbetaling av stønad til livsopphold. Lavt aktivitetsnivå/høyere arbeidsledighet på landsbasis vil kunne ramme vår kommune gjennom lavere inntektsutjevning.

Konjunkturedgangen har vært kortvarig, bl.a. som følge av den massive motkonjunkturpolitikken som ble satt i verk.

9.5 Omstilling og fornyelse

Det overføres flere oppgaver til kommunene, samtidig som kravene til hva det offentlige skal yte av tjenester stadig blir høyere. Samtidig øker befolkningens snittalder. Et forhold som gir kommunene større utfordringer innenfor helse, pleie og omsorg er endringen i sykehusenes utskrivningspraksis. Mange pasienter er ikke ferdigbehandlet når de skrives ut fra sykehus. Tilsvarende utfordringer står man overfor innenfor andre kommunale tjenestoområder.

Regjeringen har gjennom flere år fremhevet viktigheten av at kommunene har en sunn økonomistyring, og at det fortsatt satses på fornying og effektivisering.

Både for Nord-Aurdal kommune og andre kommuner er det viktig å omstille virksomheten i takt med endrede rammebetingelser. En rammebetingelse er kommunens innbyggere. Befolkningssammensetningen endres. Antall innbyggere over 67 år øker kraftig, samtidig som antall barn i skolepliktig alder blir lavere. Skal kommunen kunne yte nødvendige tjenester av god kvalitet, må organisering, strukturer og driftsform tilpasses de nye rammebetingelsene.

Investeringsveksten på landsbasis har de senere årene vært betydelig. Så også i Nord-Aurdal kommune. Hoveddelen av investeringene finansieres ved låneopptak. Pr. dato er rentenivået svært lavt, hvilket betyr lave renteutgifter. En kan ikke forvente at rentenivået vil holde seg på dette lave nivået, og driftsnivået må tilpasses et normalnivå på med hensyn til renter.

I tillegg har høye investeringer gitt et positivt bidrag til driften ved at refusjon av merverdiavgift på investeringer tas til inntekt i driftsregnskapet. Denne inntekten har ikke vært budsjettert i Nord-Aurdal kommune, og man har dermed fått en merinntekt hvert år til og med 2010. Ordningen skal avvikles, og kommunen må tilpasse driftsnivået i forhold til at denne inntekten faller gradvis bort frem til 2013 (siste år). Behovet for låneopptak vil som følge av endringen blir mindre, men effekten for hvert år i form av lavere rente blir betydelig lavere.

10.0 AVGIFTER OG BETALINGSSATSER

A) PRISLISTE

Jfr. vedlagte prisliste for kommunale tjenester 2011.

B) FORSKRIFTER

Jfr. vedlagte forskrifter for avgifter på vann og kloakk utenfor Vasetområdet.

C) GEBYRREGULATIV

Jfr. vedlegg: Gebyr for behandling av byggesaker og oppmåling mv.

D) SKATTER

EIENDOMSSKATT

Eiendomsskatt er iht. eiendomsskattelovens §§ 3 og 4 utvidet til å gjelde hele kommunen fra 2008. Satsen for eiendomsskatt for 2010 settes til 7 promille for næringseiendommer og verker og bruk, og til 2,5 promille for boligeiendommer (boliger, våningshus og fritidseiendom).

FORMUESSKATT

Formuesskattøren settes til lovens maksimalsats.

INNTÆKTSSKATT

Inntektsskattøren for 2010 og 2011 settes til lovens maksimalsatser.

GEBYRER INNFORDRING

Inkassosats:

Inkassosatsen er fastsatt av Justis- og Politidepartementet i medhold av forskrift 14. juli 1989 nr. 562 til inkassoloven med mer, § 1-1, 3. ledd, jfr. Lov av 13. mai 1988 nr. 26 om inkassovirksomhet og annen inndrivning av forfalte pengekrav, §§ 19 og 20. Satsen blir justert årlig i henhold til utviklingen i konsumprisindeksen fra Statistisk Sentralbyrå.

Satsen er p.t 600,-, gjeldende fra 01.01.10.

Inkassosatsen legges til grunn for beregning av purregebyret, med 1/10 av den til enhver tid gjeldende inkassosats.

Rettsgebyr:

De øvrige omkostningene som påløper har utgangspunkt i det til enhver tid fastsatte rettsgebyr. Dette endres vanligvis den 01. januar hvert år, og er for tiden kr 860.

Rettsgebyret danner grunnlag for beregning av de forskjellige typer gebyr som benyttes i innfordringssammenheng.

Omkostninger som påløper i forbindelse med innfordring av følgende krav:

Husleier, barnehage/SFO, musikksskole/kunstsskole, pleie- og omsorgstjenester, plan- og bygningssaker, tilknytningsavgift vann/kloakk, diverse fakturering.

PURRESTATUS	PURREGEBYR/OMKOSTNINGER
Purring/inkassovarsel	1 x purragebyr
Betalingsoppfordring/varsel om tvangsinnfordring	3 x purragebyr
Forliksklage	1 rettsgebyr i utarbeidelseskost. + 1 rettsgebyr for behandling
Begjæring om utlegg	1 rettsgebyr for utarbeidelse av begjæring + 2,1 rettsgebyr for begjæring. 4,7 rettsgebyr ved utlegg
Panteattest eiendom/løsøre	3 x purragebyr/150 for bestilling av attest
Begjæring om tvangssalg (løsøre)	1 rettsgebyr for utarbeidelse av begjæringen + 2,1 rettsgebyr for begjæring. 5,1 rettsgebyr for beslutning om salg
Begjæring om tvangssalg (eiendom)	1 rettsgebyr for utarbeidelse av begjæring + 2,1 rettsgebyr for begjæring. 11,1 rettsgebyr ved beslutning om salg.

Omkostninger som påløper i forbindelse med innfordring av følgende krav:
Eiendomsskatt og kommunale avgifter:

PURRESTATUS	PURREGEBYR/OMKOSTNINGER
1. Purring	1 x purragebyr
2. Purring	1 x purragebyr
Varsel ved særlig tvangsgrunnlag (betalingsoppfordring)	3 x purragebyr
Begjæring om tvangssalg	1 rettsgebyr for utarbeidelse av begjæring + 2,1 rettsgebyr for begjæring. 11,1 rettsgebyr ved beslutning om salg
Begjæring om fravikelse	2,1 rettsgebyr for begjæring. 4,1 rettsgebyr ved gjennomføring.

RENTER VED FORSINKET BETALING

Ved forsinket betaling beregnes renter etter lov om renter ved forsinket betaling m.m. av 17. desember 1976 nr. 100. Forsinkelsesrenten er p.t. 9,00 % (fra 01. juli 2010), og reguleres vanligvis 2 ganger årlig (01. januar og 1. juli).

”Soloppgang i Jotunheimen – sett fra Tonsåsen”

